

2021 YILI

FAALİYET RAPORU

İçindekiler

Sayfa 1

Bölüm 1. Başlarken

- TOBB Başkanı'ndan Mesaj (3)
- TMO Yönetim Kurulu Başkanı'ndan Mesaj (5)
- Borsa İstanbul Genel Müdürü'nden Mesaj (7)
- Yönetim Kurulu Başkanı'ndan Mesaj (8)
- Genel Müdür'ün Değerlendirmesi (10)

Sayfa 12

Bölüm 2. Yönetim Kurulu Üyeleri ve Özgeçmişleri

Sayfa 16

Bölüm 3. Misyonumuz ve Vizyonumuz

Sayfa 18

Bölüm 4. Türkiye Ürün İhtisas Borsası Hakkında

- A. Genel Bilgiler (20)
- B. 2021 Yılı Sektör Değerlendirmesi (20)
 - 1. Dünya Piyasaları (20)
 - 2. Türkiye Tarım Piyasaları (24)
- C. Organizasyon Şeması (28)
- D. Sermaye Yapısı (29)

Sayfa 32

Bölüm 5. Değer Üretimi ve Strateji

- A. İklim Değişikliği, Gıda Güvenliği ve Ürün İhtisas Borsacılığı (33)
- B. Faaliyet Çerçevesi (35)
 - 1. Türkiye Tarımsal Ürün Piyasaları (35)
 - 2. Tarıma Yönelik Teşvikler (37)
 - 3. Lisanslı Depoculuk (38)
- C. 2021 Yılı Faaliyetleri (40)
 - 1. Tarımsal Ürün Endeksleri (40)
 - 2. Planlı Üretim: Sözleşmeli Tarım (47)
 - 3. Piyasaya Yönelik Ürün ve Hizmet Geliştirme Faaliyetlerimiz (47)
 - 4. ELÜS Likiditesinin Artırılmasına Yönelik Faaliyetlerimiz (47)
- D. Stratejimiz ve Öncelikli Hedeflerimiz (48)
 - 1. Kısa Vadeli Hedefler (48)
 - 2. Orta Vadeli Hedefler (49)
- E. Paydaşlarımız (50)

Bölüm 6. 2021 Yılı Performansımız

- A. Piyasa Performansı Özeti (53)
1. 2021 TÜRİB ELÜS Piyasası Büyüklükleri (53)
- B. Yatırımcı Kaydı, ELÜS Kotasyon ve Piyasa İşlemleri (54)
1. TÜRİB ELÜS Piyasası Buğday İşlem Bilgileri (58)
2. TÜRİB ELÜS Piyasası Mısır İşlem Bilgileri (59)
3. TÜRİB ELÜS Piyasası Arpa İşlem Bilgileri (60)
- C. Bilgi Teknolojileri (61)
1. Borsa Altyapı Faaliyetleri (61)
2. Bilgi Teknolojileri Ekibi ve Süreçleri (61)
3. Ar-Ge Faaliyetleri (61)
4. Projeler (62)
5. Etkinlikler (63)
6. Ödüller (63)
- D. Aracılık Hizmetleri Faaliyetlerimiz (64)
1. Aracılık Faaliyetleri (64)
2. Üye İlişkileri (64)
3. Kurumsal İletişim (64)
- E. Denetim ve Gözetim Faaliyetlerimiz (65)
1. Denetim Faaliyetleri (65)
2. Piyasa Gözetim Faaliyetleri (66)
3. Mevzuata Uyum ve Süreç Yönetimi Faaliyetleri (66)
- F. Eğitim ve Tanıtım Faaliyetlerimiz (67)
1. Borsa İçi Eğitim Faaliyetleri (67)
2. Borsa Tanıtım Faaliyetleri (67)
- G. Hukuki Süreçlere Yönelik Faaliyetlerimiz (74)
1. Genel Kurul ve Yönetim Kurulu Toplantıları (74)
2. Sözleşmeler ve Taahhütnameler (74)
3. Mevzuat Çalışmaları (75)
4. Hukuki Görüşler (76)
5. Fikri Mülkiyet Hukuku Kapsamında Çalışmalar (76)
6. Dava ve İcra Takipleri (76)
- H. Muhasebe ve Finans Faaliyetlerimiz (77)
- I. İnsan Kaynakları Faaliyetlerimiz (78)
- İ. Destek Hizmetleri Faaliyetlerimiz (78)
- J. Çalışanlarımız (78)
- K. Üst Yönetim Kadrosu (79)

TÜRKİYE ÜRÜN

TÜ

ARIB

AS BORSASI

Bölüm 1

Başlarken

TOBB Başkanı'ndan Mesaj

2021 yılında etkileri her yıl artan iklim değışikliği ve devam eden pandemi koşulları sebebi ile getirilen ticaret kısıtları ve tedarik zinciri sorunları neticesinde artan emtia fiyatları dünya piyasalarında gıda arz güvenliği ve tarımsal emtianın önemini artırmıştır. Türkiye Ürün İhtisas Borsası (TÜRİB), bu piyasa koşullarında hem çiftçilerimizin ürünlerinin değerini bulması hem de gıda arz güvenliğinin sağlanması çerçevesinde, şeffaf bir şekilde doğru piyasa ve fiyat bilgisini katılımcılara ulaştırmaya kesintisiz devam etmiştir.

TÜRİB'in faaliyetleri piyasa katılımcılarına sunmakta olduğu hizmetler ile bir borsa olmanın ötesinde piyasa katılımcılarına tek noktadan hizmet sunarak teknolojik verimliliğin yanı sıra operasyonel verimliliği de sağlamaktadır. Likit ve derin bir piyasa için piyasa katılımcı sayısının artırılması önem arz etmektedir. Bu çerçevede, TÜRİB paydaşlarla iş birliği yapmakta, tanıtım ve eğitim faaliyetlerini dijital mecralara da taşıyarak sürdürmektedir. Tam bu noktada, Ticaret Borsalarımız TÜRİB'in kuruluşundan bu yana olduğu gibi büyük desteklerine devam ettiler. 2021 yılında TÜRİB acentesi sıfatıyla 26.894 yatırımcıyı TÜRİB'e kaydederek, 2020 yılı sonunda 79.590 olan yatırımcı sayısının 2021 yılı sonunda %34 artışla 106.484'e yükselmesini sağlayan Ticaret Borsalarımıza çalışmaları ve TÜRİB'e desteklerinden dolayı teşekkür ediyorum.

TÜRİB, önümüzdeki dönemde de tarım ürünleri piyasasında etkin fiyat oluşumu ve şeffaflığa verdiği önem ile piyasa katılımcılarının ihtiyaç duyduğu teknolojik yeniliklerin hayata geçirilmesi ile finansal ürünlerin tüm katılımcılara sunulmasını sağlayacak adımlar atacaktır. Teknolojik gelişmeleri takip ederek teknolojinin gerektirdiği tüm yenilikleri ürün ve hizmet gamı tasarımında kullanarak tarım ürünleri piyasası katılımcılarına sunacaktır. TÜRİB Ar-Ge Merkezi'nde geliştirilen altyapı ve ürün tasarımları ile finans alanının dijitalleşmesine katkıda bulunacağı gibi elde edilen bilgi birikiminin 2021 yılında başlattığı iş birlikleri ile daha ileri taşıyarak tarım ürünleri piyasaları haricinde de katkı sağlaması yönünde faaliyetler geliştirecektir.

Her sene daha fazla çiftçiye ve yatırımcıya erişmek adına çalışmakta olan TÜRİB, tarladan sofraya ulaşan değer zincirinde tarım piyasalarının ihtiyaç duyduğu veri üretimi ve paylaşımında önemli bir eksikliği TÜRİB Tarım Ürünleri Endeksleri ile doldurmuştur. 2021 yılında oluşturulan Tarım Ürünleri Endekslerinin varlığı sektörün geleceğine yönelik önemli bir yenilik olup, piyasa katılımcıları ve düzenleyici kuruluşlar için yol gösterici niteliğe sahiptir. 14 Temmuz 2021 tarihinden itibaren yayımlanması ile birlikte tarım ürünleri piyasalarının önemli bir eksiği olan piyasaları temsil kabiliyeti yüksek bir endeks ile birlikte uluslararası ölçütte bir karşılaştırma aracı, piyasa katılımcılarına sunulmuştur.

İklim değışikliği ile birlikte ortaya çıkan verim kayıpları, yeni tarımsal politika tasarımlarının ve teşvik mekanizmalarının devamlılığının önemini beraberinde getirmekte, özellikle gıda güvenliği ve erişilebilirliği konusundaki bakış açılarının değışmesini zorunlu kılmaktadır. TÜRİB'in tarım sektörünün dikey entegrasyonundaki konumu hem bilgiyi oluşturan hem de bilgiyi dağıtan ve paylaşan bir kurum olması gerekliliğini beraberinde getirmektedir. Tarımsal ürün ticaretindeki konumu TÜRİB'e, bu önemli işlevleri yerine getirme sorumluluğu yüklemektedir. Bu işlevin bilincinde olan TÜRİB, misyonu ve vizyonuna hizmet çerçevesinde işletmekte olduğu ELÜS Piyasası'nda şeffaf ve etkin bir ortam sağlamayı ilke edinmiş ve kısa ve orta vadeli hedeflerini bu kapsam dahilinde belirlemiştir.

Pandemiye rağmen piyasada herhangi bir aksaklık yaşatmadan çalışmalarını sürdüren TÜRİB yönetim kuruluna ve çalışanlarına özverili çalışmaları için Birliğimiz ve Ticaret Borsaları adına teşekkürlerimi sunuyorum, başarılar diliyorum.

M. Rifat Hisarcıklıoğlu

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı

TMO Yönetim Kurulu Başkanı'ndan Mesaj

Değerli Üreticiler, Sanayiciler ve Sektör Paydaşlarımız,

Tüm dünyada yaşanmakta olan salgın hastalık, beslenme ve gıda konusunda tarihte eşine az rastlanır bir kaygı ortamına sebep olmuş; gıdanın ne kadar önemli olduğunu bir kez daha hatırlamamızı sağlamıştır.

Salgın nedeniyle ortaya çıkan belirsizlikler, ülkeleri korumacı politikalara ve sert önlemler almaya yöneltmiştir. Bu politika ve önlemler küresel anlamda stok yapma eğilimi şeklinde tezahür etmiştir. Doğal olarak da stoğa konu ürünün piyasa ve tüketimden çekilmesi sonucunda piyasa arzı belirli oranda azalmıştır.

Tarım potansiyeli açısından avantajlı bir konumda olan ülkemiz, salgının dünyada görülmeye başladığı ilk günlerde bir dizi önlemler almış; bu sayede gıda tedarik zincirinde ortaya çıkabilecek aksamaların önüne geçilmiştir.

Tarımda sürdürülebilir üretim ne kadar önemli ise gıda güvenliği ve ürünlerin sağlıklı bir şekilde muhafaza edilmesi de o derece önemlidir. Bu kapsamda ülkemiz için önemi bir kez daha ortaya çıkan lisanslı depoculuk sisteminde kapasitemiz 2016 yılında 805 bin ton iken 2019 yılında 4,7 milyon tona, 2021 sonu itibarıyla da 8,3 milyon ton seviyesine ulaşmıştır. Bu durum aynı zamanda modern anlamda tarımsal emtia ticaretinin de altyapısını oluşturmuştur.

Ortaklarından birinin de TMO olduğu Türkiye Ürün İhtisas Borsası, 26 Temmuz 2019 tarihinde faaliyetine başlamıştır. Gıda fiyatlarında istikrarın sağlanması ve talep edilen ürünlere her dönem kolay şekilde ulaşılmasına imkan veren lisanslı depoculuk sistemindeki ürünlerin TÜRİB platformunda işlem görmesi, tarımsal ürünlerin fiyatlama mekanizmasının sağlıklı oluşması bakımından da son derece önemli rol oynamaktadır.

Dünyada ve kendi bölgesinde söz sahibi ülke olma hedefi ile kaynakların etkin, verimli ve sürdürülebilir bir şekilde kullanılması, gıda güvenliğinin sağlanması ve sağlıklı gıdaya erişimin güvence altına alınması amacıyla orta ve uzun vadede tarım sektörünün vazgeçilmezi olmaya devam eden lisanslı depoculuk sistemi ve Türkiye Ürün İhtisas Borsası, tarımsal ticarete oluşturduğu altyapıyla daha da önem kazanmıştır.

Türk tarımı ve ekonomisine değer katan üreticilerimizin alın terinin karşılığını bulması, dolayısıyla tarımda sürdürülebilir üretim ve büyümenin tahkimi için emeği geçen, başta TÜRİB olmak üzere bütün sektör paydaşlarına teşekkürlerimi sunarım.

Ahmet Güldal

Toprak Mahsülleri Ofisi
Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdürü

Borsa İstanbul Genel Müdürü'nden Mesaj

Değerli Paydaşlarımız,

Bildiğiniz gibi Türkiye'nin yeni iklim değişikliği vizyonunu gelişen ve değişen koşullar çerçevesinde ele alan ülkemizin ilk iklim şurası, T.C. Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığımız koordinasyonunda 2022 Şubat ayında gerçekleşmiştir. Şura'da yeşil dönüşüm anlayışı katılımcı bir şekilde ortaya koyulmuştur. Dünyada ve ülkemizde iklim değişikliği ve sürdürülebilirlikle ilgili farkındalık artarken biz de şirketlerimize bu konularda eğitimler vererek gelecek nesillerimize daha iyi bir dünya bırakmak adına adımlar atıyoruz.

Doğası gereği tarım sektörü; azalan su kaynakları, artan sıcaklık ve gıda güvenliği bakımından iklim değişikliğinden en çok etkilenen sektörlerden biridir. Bu anlamda, yeşil kalkınma ve ülkemizin 2053 net sıfır emisyon hedefleri doğrultusunda sürdürülebilir üretim ve tüketim sistemleri öne çıkmaktadır. Tıpkı Borsa İstanbul olarak sermaye piyasalarında özelleşmiş ürün ve hizmetlerimizle sürdürülebilirlik uygulamalarının artmasını teşvik ettiğimiz gibi, tarım alanında da bu alanda öncü olacak kurum ve kuruluşlara önemli görevler düşmektedir. Bu nedenle, birçok sektör paydaşıyla birlikte Borsa İstanbul'un da pay sahibi olduğu Türkiye Ürün İhtisas Borsası, sürdürülebilir tarımsal üretimin sağlanması ve gıda arzının yönetilebilmesi için çok önemli bir girişimdir.

Geçtiğimiz aylarda düzenlenen Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği 26. Taraflar Konferansı (COP26) sonuçları arasında sürdürülebilir tarımda teknolojinin kullanımının ve inovasyonun öneminden bahsedildi. Bu anlamda elektronik ürün senedi (ELÜS) sistemi bir finansman ve pazarlama inovasyonudur. Tarım ürünlerinde gıda güvenliğini tehdit edecek bozulmaların önüne geçerek israfı engelleyen lisanslı depolarımız, gerek üreticinin korunması gerekse de gıda güvenliği açısından önemli bir proje oldu, oldukça başarılı bir şekilde yaygınlaştı. Lisanslı depoculuğun daha da gelişmesi ve tarımda tedarik zincirinin tarladan sofraya dijitalleşmesi, ELÜS'lerin yaygınlaşmasıyla sağlanacaktır. Halihazırda lisanslı depolardaki tarım ürünleri ELÜS'ler sayesinde kolaylıkla alınıp satılabilmektedir. Bu sistem tarım ürünlerindeki fiyat dalgalanmalarından çiftçimizin zarar görmemesini sağlama anlamında da oldukça önemlidir. Tüm paydaşlar düşünülerek planlanan bu sistemde işlem gören ELÜS'lerin aynı zamanda teminat olarak kullanılabilmesi üretici ve yatırımcı için ilave finansman olanağı sağlamaktadır. Bu yöntemle, üreticilerimiz ve tüccarlarımız TÜRİB yoluyla hem finansman kaynaklarını çeşitlendirip hem de finansman maliyetlerini düşürmektedir.

TÜRİB, kuruluşundan bu yana oldukça kısa bir zaman dilimi içerisinde, önemli bir başarı hikayesi yazmıştır. Halihazırda toplam tarımsal üretimin henüz kısıtlı bir bölümü bu sistemin bir parçası olmaktadır. Sistemin bilinirliği, kapsamı ve farkındalığı yaygınlaştıkça faydalarından çok daha fazla kesimin yararlanacağını düşünüyorum. Bu anlamda gayretli çalışmalarından dolayı Borsa İstanbul Grubu'nu temsilen TÜRİB'e teşekkür ediyor, tarım ürünlerinin kaydılaşması, kolay alım satımla fiyat dalgalanmalarının azaltılması, tarım politikalarının öngörülebilir şekilde oluşturulmasına destek vermesi gibi kıymetli girişimlerinin devamını temenni ediyorum.

Korkmaz Ergun

Borsa İstanbul Genel Müdürü,
Yönetim Kurulu Başkan Vekili

Yönetim Kurulu Başkanı'ndan Mesaj

2021 yılında tarım ürünleri piyasasında etkin bir platform olarak sektörün ve ülkemiz ekonomisinin istikrarlı büyümesine destek olmaya devam eden Türkiye Ürün İhtisas Borsası, kurumsal altyapısını geliştirerek şeffaf ve etkin bir piyasayı yatırımcılara sunma yönünde çalışmalarını sürdürmüştür. Faaliyete geçişten bu yana pandemi gölgesinde zorlu geçen son iki yıllık dönemde, piyasa işletim süreçlerine ve tarım ekosistemine getirdiği teknolojik çözümler sayesinde piyasa katılımcılarımızın bu süreci daha kolay yönetmelerini sağlamıştır.

Piyasa süreçlerinde gerçekleştirdiği dijital dönüşüm ve uzaktan işleme imkan veren altyapısı ile pandemi sürecinde herhangi bir kesintiye uğramadan hizmetlerini sürdüren Borsamız, 2021 yılında araştırma ve geliştirme faaliyetlerine de hız vermiştir. Tarım ürünleri piyasasında katılımcıların karar almalarını kolaylaştıracak ve güvenilir bir gösterge bulunması amacıyla tasarlanan TÜRİB Tarım Ürünleri Endeksleri, 14 Temmuz 2021 tarihinde yayımlanmaya başlamıştır. “Tarımın Nabzı, Çiftçinin ve Yatırımcının Pusulası” endekslerimizin fikrin doğuşundan araştırma ve geliştirme faaliyetlerine kadar tümü Borsamız iç kaynakları ile gerçekleştirilmiştir. TÜRİB Ar-Ge Merkezi'nin böyle bir çözüme imza atmasından ve tarım ekosisteminin dijital dönüşümünde söz sahibi olmasından dolayı gururluyuz.

2021 yılı sonunda TÜRİB kayıtlı yatırımcı sayısı 106.484'e, işlem hacmi 18,5 milyar TL'ye ulaşmış olup, 2020 yılına göre yatırımcı sayısında %34, işlem hacminde %62 oranında büyüme kaydedilmiştir. Lisanslı depoculuğa artan ilgi ve verilen teşviklerin de desteği ile lisanslı depo saklama kapasitesi Borsamızın kuruluşundan itibaren 2 katından fazla artarak 8,3 milyon tona ulaşmıştır. Lisanslı depo kapasitesinin artması gıda güvenliğinin yanı sıra derin ve likit bir piyasada işlem gerçekleştirme imkânı da sunmaktadır.

Lisanslı depoculuğun tarım ürünleri piyasasındaki bir diğer önemi, ELÜS'e konu ürün çeşitliliğidir. Ülkemizin karşılaştırmalı üstünlüğünün bulunduğu ürünlerde uluslararası piyasada söz sahibi olması için bu ürünlerin ELÜS'e konu olması ve bu ürünlerin ticareti ile fiyat oluşumunun da Borsamız ELÜS Piyasası üzerinden gerçekleştirilmesi ön şarttır. Bu alandaki çalışmalar, Borsamızın bölgesel ve uluslararası bir piyasa olmasının önünü açacaktır. Bu çerçevede, işleme açık 17 tarım ürününün tümünde etkin ve derin bir piyasa oluşumu için paydaşlarla çalışmalarımızı yürütmekteyiz. Fındık lisanslı de-

poculuğunun yaygınlaştırılması yanı sıra henüz lisanslı depoculuğun faal olmadığı Kuru Üzüm, Zeytinyağı, Süt Ürünleri gibi ürünler ve henüz mevzuatı oluşturulmamış Şeker, Çay, Kuru İncir gibi ürünler bu kapsamda gündemimizdedir.

Her geçen gün bilginin değerinin daha fazla anlaşıldığı günümüz dünyasında tarım sektörünün ihtiyacı olan bilgilerin derlendiği, sadece piyasaya odaklanmayan, sektörü bir bütün olarak görerek tarımsal faaliyetlerin tamamının özetlendiği, geçmiş verilerin yanı sıra geleceğe yönelik bilgi ve öngörülerin de yer alabileceği Tarım Aydınlatma Platformu'nun önümüzdeki dönemde faaliyetine başlaması da TÜRİB'in planları içerisinde.

ELÜS'ün tarım piyasalarındaki payının artırılması, tarımsal emtia ticaretinin dijitalleştirilmesi, ELÜS işlem hacminin artırılarak ürün çeşitliliğinin sağlanması amacıyla 2021 yılında başlattığımız aracılı sisteme geçiş projemiz tüm hızıyla devam etmektedir. Proje kapsamında harcadığımız emek 2022 yılında ilk meyvelerini verecek ve Borsamızın tarımsal emtia ticaretindeki konumunu güçlendirecektir. Proje kapsamında katılım finansında önemli bir piyasa olan Teverruk Piyasası'nın 2022 yılında devreye alınması planlanmaktadır. Böylelikle, katılım bankalarının yurt dışında gerçekleştirdiği yüz milyarlarca Türk Liralık kısa vadeli finansman işlemleri ELÜS'lerin temsil ettiği çiftçimizin alın teri ürünler temel alınarak gerçekleştirilebilecektir.

TÜRİB önümüzdeki dönemde, ürün ihtisas borsacılığı alanındaki temel faaliyetini yanı sıra tarım sektörünün tüm bileşenleri ve paydaşlarının temsil edildiği güçlü ortaklık yapısının desteği ile uluslararası standartlarda bir borsa olma yolundaki adımlarını hızlandıracak, misyonu paralelinde faaliyetlerini gerçekleştirecektir.

TÜRİB'in vizyonuna katkıda bulunan TOBB Başkanı Sayın Rifat Hisarcıkıoğlu'na, gerçekleştirilen faaliyetlerde emeği geçen TÜRİB yönetim kurulundaki mesai arkadaşlarıma ve TÜRİB çalışanlarına 2021 yılı içerisindeki emekleri ve katkıları için teşekkür ediyorum.

Sarp Kalkan

Yönetim Kurulu Başkanı

Genel Müdür'ün Değerlendirmesi

TÜRİB 2021 yılında, faaliyete geçmesinden itibaren 2 yıl gibi kısa bir sürede, tarımsal ürün piyasalarında önemli bir yol katetmiş ve hem paydaşları hem de piyasa katılımcılarına etkin ve şeffaf bir piyasa ortamı sunmaya devam etmiştir. Pandemi gölgesinde sınırlı tanıtım faaliyetlerine rağmen Borsamız İşlem Platformu ve ELÜS ile sunduğumuz dijital çözümlerin önemi ve bilinirliği artmaktadır. Bu zorlu dönemde fonksiyonunu başarı ile yerine getirmiş olan Borsamız, artan çiftçi ve üretici yatırımcı tabanı ile tarım sektörü paydaşlarının finansmana ulaşım olanaklarını artırmış, işlemler sonucu oluşan fiyat bilgisinin hızlı, etkin ve kolay erişilebilir şekilde dağılmasına imkan tanıyarak finansman karar alma süreçlerinin hızlı ve verimli sonuçlanmasını sağlamıştır.

ELÜS, lisanslı depoculuk ekosistemi ile üreticileri, tüketicileri ve yatırımcıları bir araya getiren bir araç olmuş, gıda güvenliğinin tesisi açısından bir politika unsuru haline gelmiştir. Buna TÜRİB'in sağladığı şeffaf ticaret ortamı ve oluşan fiyatların bütün piyasa katılımcılarına sürekli olarak ve hızla ulaştırılması eklenince ELÜS tarım ürünleri piyasasının önemli bir parametresi olmuş, ELÜS fiyatları tarımın nabzını tutmaya başlamıştır. Bunun önemli bir göstergesi olarak Borsamız ELÜS Piyasası'nda arz ve talebe göre çoklu fiyat sürekli müzayede sisteminde gerçekleştirilen işlemlerin anlaşmalı işlemleri de içeren toplam işlemler içindeki payı 2019 yılında %3 iken, 2021 yılında %27'e yükselerek yaklaşık 9 kat artmıştır. 2021 yılında Borsamızda işleme açık 17 ürüne konu ELÜS'ün 17'sinde de işlem kaydedilmiştir. Önümüzdeki dönemde, işlem hacminde %96,25 paya sahip arpa, buğday, mısır, ayçiçeği tohumundaki yüksek işlem hacmi ve adedinin diğer ürünlere de yayılması için ELÜS Piyasamızın tanıtım faaliyetlerine ve paydaşlarla iş birliğine devam edeceğiz.

2021 yılında piyasamızın işletilmesinin yanı sıra aracılı sisteme geçişe yönelik projenin ilk adımı olan altyapı hazırlıkları başlamıştır. Projenin ilk fazı, katılım finansına yönelik önemli bir ürün olan Teverruk finansmanına yöne-

lik bir piyasa oluşturmak olacaktır. Projenin bir sonraki adımı, ELÜS Piyasası'nın Ürün Piyasası Aracı Kurumları'nın faaliyet gösterdiği aracılı sisteme geçilmesi olacak ve 2023 yılı hedeflerimiz içerisinde yer alan Vadeli İşlemler Piyasası'nın faaliyetine başlamasına temel olacak tüm bileşenler tamamlanmış olacaktır.

2021 yılında başlatılmış olan ELÜS Piyasası yeni altyapısı oluşturma projesinin önemli bölümü olan Ürün Piyasası Aracı Kurumları'nın (ÜPAK) 2022 yılında kurulması hedeflenmektedir. Bu sayede ELÜS Piyasası'nın gelişmesi ve tarım ürünleri piyasalarında ELÜS kullanımının yaygınlaştırılması hız kazanacaktır. Aracılı sistemin piyasalarımıza en önemli katkısı yatırımcı bazının genişletilmesi ve hizmet çeşitliliği olacaktır. ÜPAK'lar ELÜS'ün yaygınlaştırılması ile birlikte tarım sektörünün arzulanan düzeye ulaşmasında tarım ürünleri ticaretinin çeşitlendirilmesinde vazgeçilmez bir rol oynayacaktır.

23 Mart 2021 tarihinde Ar-Ge merkezi olan TÜRİB, dijital dönüşüm kapsamındaki projeleri bu merkezde gerek bilişim sektöründe bulunan paydaşları gerekse akademik iş birlikleri ile gerçekleştirecek ve tarımın dijitalleşmesine katkı sağlamaya devam edecektir. TÜRİB Ar-Ge Merkezimizde bilginin tüm piyasa paydaşlarına eşit ve tam olarak ulaşmasını sağlayacak, tarım sektöründe üretilen dağınık verilerin bir araya getirildiği ve böylece yatırım kararlarını etkileyecek bilgileri bir çatı altında toplamaya yönelik ihtiyaçları karşılayacak olan Tarım Aydınlatma Platformu (TAP) için çalışmalar 2021 yılında devam etmiştir. TAP'ın veri ve kamuyu aydınlatma kapsamındaki fazı 2022 yılı içerisinde, bilgi portalı ise takiben devreye alınacaktır.

Borsamızın, yıllar içerisinde lisanslı depoculuk ve ELÜS sistemi ile gıdaların soframızda sağlıklı ve uygun fiyatlardan yer almasındaki rolünün artırılması amacıyla; ürün çeşitliliğinin, piyasa katılımcılarının, araştırma ve geliştirme, tanıtım ve eğitim faaliyetlerinin artırılması 2022 yılında da odağımızda olacaktır. Bu kapsamdaki faaliyetlerimizi ortaklarımızın ve paydaşlarımızın destekleri ve iş birlikleri ile en kısa sürede hayata geçirerek, TÜRİB'i uluslararası sahneye taşıyacak yeni projelere imza atmaya devam edeceğiz.

Ali Kurali

Genel Müdür

Bölüm 2

Yönetim Kurulu Üyeleri ve Özgeçmişleri

Sarp KALKAN

Yönetim Kurulu Başkanı

Sarp KALKAN, 1981 yılında Ankara'da doğdu. 2003 yılında ODTÜ Ekonomi bölümünden mezun oldu. Aynı üniversitede 2005 yılında MBA programını tamamlayan KALKAN, ODTÜ Finans bölümünde Finans doktorasına devam etmektedir. İş hayatına 2008 yılında TEPAV'da Politika Analisti olarak başladı. 2011-2018 yılları arasında TOBB Başkanlık Danışmanlığı görevini yürüttü. 2018 yılından itibaren TOBB Genel Sekreter Yardımcısı olarak görevine devam etmektedir.

Ümit ORHAN

Yönetim Kurulu Başkan Vekili

Van/Gevaş doğumlu olan Ümit ORHAN, İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Kamu Yönetimi bölümünden mezundur. 2007 yılında TBMM Parlamento Danışmanlığına başlamıştır. 2008 yılında Maliye Bakanlığında memur olarak göreve başlamıştır. 2009 yılında geçici görevle TBMM'de Parlamento Danışmanlığı görevini 2012 yılına kadar sürdürmüştür. 14.03.2012 tarihinde Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Bakanlık Müşaviri olarak atanmıştır. 10.01.2018 tarihinde TMO Genel Müdür Yardımcılığı'na vekaleten görevlendirilmiş olup, 16.05.2019 tarihinde Genel Müdür Yardımcılığı'na atanmıştır. Evli ve üç çocuk babasıdır.

Adem BAŞAR

Yönetim Kurulu Üyesi

1976 yılında Ordu/Korgan'da doğdu. İlk öğrenimini Korgan'da, orta ve lise öğrenimini Ordu'da tamamladı. 1998 yılında Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Kamu Yönetimi'nden mezun oldu. 2010 yılında Türkiye Ortadoğu Enstitüsü Kamu Yönetimi yüksek lisans programını tamamladı. 2011 yılında mesleki inceleme amacıyla İngiltere'de görevlendirilmiştir. 1998 yılında Sanayi ve Ticaret Bakanlığında İç Ticaret Stj. Kontrolörü olarak göreve başlamıştır. Aynı birimde Kontrolörlük ve Başkontrolörlük görevlerini yapmış olup, 2011 yılında Mülga Gümrük ve Ticaret Bakanlığı bünyesinde Başmüfettişlik görevini yapmıştır. 2011-2015 yılları arasında İç Ticaret Genel Müdürlüğünde Daire Başkanlığı ve 2015-2020 yılları arasında Genel Müdür Yardımcılığı görevlerinde bulunmuştur. 03.03.2020 tarihinde Genel Müdür olarak vekaleten görevlendirilmiştir.

Vahdettin ERTAŞ

Yönetim Kurulu Üyesi

1987 yılında Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'nden mezun oldu. 1991 yılında Hacettepe Üniversitesi İşletme Bölümü'nde Master programını tamamladı. 1996 yılında İngiltere'de Lancaster Üniversitesi'nden MBA derecesini, 2012 yılında da Hacettepe Üniversitesi İşletme Bölümü'nden Doktora derecesini aldı. Siyasal Bilgiler Fakültesi'nden mezuniyetini takiben, aynı yıl Sermaye Piyasası Kurulu'nun açmış olduğu Uzman Yardımcılığı sınavını kazandı. 1991 yılında Uzman olmuş olup, 1997 yılında yatırım fonları ve ortaklıkları, gayrimenkul yatırım fon ve ortaklıkları, girişim sermayesi fon ve ortaklıkları ve bireysel emeklilik fonları hakkında düzenleme yapan ve bu kurumların iş ve işlemlerini yürüten Kurumsal Yatırımcılar Dairesi Başkanlığı'na atandı. 2002-2005 Nisan döneminde halka açılmalar, şirketlerin tahvil ve benzeri sermaye piyasası aracı ihraçları, birleşme, bölünme ve çağrı gibi halka açık şirketlerin faaliyetlerini ve işlemlerini düzenleyen ve yürüten Ortaklıklar Finansman Dairesi Başkanlığı'nı yürüttü. 2005-2006 yıllarında Altın Borsası Başkanlığı yaptı. 2006 Aralık ayında Sermaye Piyasası Kurulu'na Kurul Üyesi olarak atandı, altı yıllık Kurul Üyeliği görevini tamamlamasını müteakip 2012 Aralık ayında Kurul Başkanlığı'na atandı. Beş yıllık Başkanlık süresini Aralık 2017 yılında tamamladı. Görev süresi içinde Vergi Konseyi Üyeliği, Doğal Afetler Sigortası Kurumu Yönetim Kurulu Üyeliği, Yatırımcı Tazmin Fonu Yönetim Kurulu Başkanlığı, 57 İslam Ülkesi sermaye piyasası düzenleyici otoritelerini bünyesinde toplayan forumun beş yıl boyunca Başkanlığı'nı yürüttü. Halen çeşitli üniversitelerde yüksek lisans dersleri vermekte, Türkiye Ürün İhtisas Borsası'nda Yönetim Kurulu Üyeliği ile özel sektör kuruluşlarında bağımsız Yönetim Kurulu Üyeliği ve danışmanlık görevlerini sürdürmektedir.

Adnan YANKIN

Yönetim Kurulu Üyesi

1955 yılında Rize/Ardeşen'de doğdu. İlk ve orta öğrenimini Ardeşen'de, lise öğrenimini Erzurum'un Aşkale Lisesi'nde, yüksek öğrenimini Gazi Üniversitesi'nde tamamladı. 1977 yılında Ticaret Bakanlığı'nda göreve başladı. İç Ticaret Genel Müdürlüğü'nde; 1980-1997 tarihlerinde Şef, Şube Müdürü, 1997-2013 tarihlerinde şirketlerden ve ticaret sicilinden sorumlu Daire Başkanı, 2013-2014 tarihlerinde Genel Müdür Yardımcısı, 2014-2020 tarihlerinde Genel Müdür görevlerinde bulunduktan sonra 01.03.2020 tarihinde emekli oldu.

Ali ERDURMUŞ

Yönetim Kurulu Üyesi

2003 yılında Bilkent Üniversitesi İşletme bölümünden mezun oldu. 2003-2005 yılları arasında Yapı Kredi Bankası'nda Müfettiş Yardımcılığı görevinde bulundu. 2006 yılında Sermaye Piyasası Kurulu'nda göreve başladı. 2010 yılında Bilkent Üniversitesi'nde finans alanında yüksek lisans programını tamamladı. 2013-2018 yılları arasında Sermaye Piyasası Kurulu'nda Özel Büro Müdürü görevinde bulundu. 2014 yılında Washington DC'de Dünya Bankası'nda Finansal Piyasalar alanında danışmanlık yaptı. 2015 yılında Harvard Üniversitesi Kamu Yönetimi ve Uluslararası Kalkınma programında ikinci yüksek lisansını tamamladı. John F. Kennedy School of Government'da ileri mikroekonomi, ileri makroekonomi, istatistik, ekonometri ve kalkınma politikası alanlarında asistanlık yaptı. 2018 yılında Sermaye Piyasası Kurulu Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı'na atandı. Kurul'daki kariyeri boyunca; Türkiye'de sermaye piyasalarının gelişmesini teşvik etmek amacıyla yatırım araçlarının sayısını ve sermaye birikimini artırmak için çalışmalar yaptı. Çalışmaları, çeşitli sermaye korumalı fonlar ve emeklilik fonlarının yanı sıra, piyasalara uzun vadeli sermaye sağlamak için çeşitli gayrimenkul yatırım ortaklıklarının halka arzına yol açtı. 2021 yılından itibaren Sermaye Piyasası Kurulu'nda Başkan Yardımcısı olarak görev yapmaktadır.

Atila TÜRELİ

Yönetim Kurulu Üyesi

1970 yılında Konya/Ereğli'de doğdu. İlköğrenimini Ereğli Cumhuriyet İlkokulu'nda, orta ve lise öğrenimini Konya Anadolu Lisesi'nde tamamladı. 1993 yılında İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden mezun oldu. 2008 yılında Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsünde Avrupa Birliği Kamu Hukuku ve Entegrasyon (European Public Law and Integration Programme) yüksek lisans programını tamamladı. 1994 yılında avukatlık stajını tamamlayarak avukatlık ruhsatı alan Atila Türel, aynı yıl Adalet Bakanlığı'nın açtığı adli yargı hakimlik sınavını kazandı ve 1995 yılında adli yargı hâkim adayı olarak atandı. Anamur Hakimliği görevindeyken, 2000 yılında İstanbul Menkul Kıymetler Borsası'nın (İMKB) açtığı sınavı kazanarak İMKB Hukuk İşleri Müdürlüğü'nde avukat olarak göreve başladı. Halen Borsa İstanbul A.Ş. Baş Hukuk Müşaviri olarak görev yapmakta olup, Finans Teknopark A.Ş. Yönetim Kurulu Üyesi ve 6570 sayılı Kanun çerçevesinde kurulan İstanbul Tahkim Merkezi'nin Genel Kurul Üyesidir.

Bölüm 3

**Misyonumuz
ve Vizyonumuz**

Misyonumuz

Tarım müstahsilleri ve tüketicilerine sağlıklı, uygun ve gerçekçi fiyattan işlem yapılan etkin bir uluslararası elektronik platform yaratarak, gerek tarım sektörünün gerekse ülkemiz ekonomisinin istikrarlı büyümesine destek olmak.

Vizyonumuz

Tarım paydaşlarının etkin piyasa oluşumu kapsamında bir araya geldiği uluslararası sisteme entegre bir mübadele platformu olmak.

Bölüm 4

Türkiye Ürün İhtisas Borsası Hakkında

Türkiye Ürün İhtisas Borsası (TÜRİB) 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Kanunu'nun 53. maddesi, 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu (5300 sayılı Kanun) ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na tabi olarak faaliyette bulunmak üzere, T.C. Ticaret Bakanlığı ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun teklifi üzerine 06.04.2017 tarihli ve 30030 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2017/9986 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına istinaden 08.06.2018 tarihinde kurulmuştur.

Amacı ve Faaliyet Konusu

*5300 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat çerçevesinde lisanslı depo işletmecilerince oluşturulan **Elektronik Ürün Senetleri (ELÜS)** ile elektronik ürün senetlerine dayalı **vadeli işlem sözleşmelerinin** ticaretinin yürütülmesini sağlamak üzere **borsacılık** faaliyetinde bulunmaktadır.*

Türkiye Ürün İhtisas Borsası, misyon ve vizyonuna hizmet eden hedefleri çerçevesinde öncelikle spot Ürün Piyasası'nın faaliyete geçiş çalışmalarını başlatmış olup, bu çalışmalar kapsamında piyasa yapısının tasarımı, emir iletimi, takas ve saklama hizmetlerinin gerçekleştirilmesi için gerekli altyapının teminini gerçekleştirmiştir. Çalışmaların tamamlanmasını takiben gerekli faaliyet izni alınarak 26.07.2019 tarihinde ELÜS Piyasası'nın açılışı ile faaliyete geçilmiştir.

Ürün Piyasası Aracı Kurumları'nın henüz faaliyete geçmediği çerçevede, alım satım işlemlerinde emir iletimi için ilk aşamada aracısız bir sistem öngörülmüş, takas ve saklama işlemleri ise banka ve sermaye piyasası aracı kurumları vasıtası ile gerçekleştirilmeye başlanmıştır. Söz konusu takas ve saklama operasyonlarıyla ilgili işlem öncesi ve sonrası süreçlerde Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş. ve Takasbank A.Ş. ile Borsamız arasında yapılan protokoller çerçevesinde hizmet verilmektedir.

Organize ve merkezileştirilmiş emtia piyasaları; etkin fiyat oluşumu, şeffaflıkta iyileşme, işlem maliyetlerinde düşüş, finansal sektörde ve tarımsal alanda uzmanlık birikimi gibi önemli faydalar sağlamaktadır. Derin ve likit bir spot piyasanın varlığı, vadeli işlem sözleşmelerinin işlem gördüğü türev piyasaların başarısı için önemli gereksinimlerden biri olup, türev piyasaların ilerlemesine ve gelişmesine de katkıda bulunmakta ve böylece ilgili sektörler için önemli bir risk yönetim aracı kazanılmış olmaktadır.

Türkiye Ürün İhtisas Borsası, merkezi yapısı ile başta tarım ürünleri olmak üzere emtiaya yönelik spot ve türev piyasaların işletimi çerçevesinde; sektör paydaşlarının ortak amaca yönelik koordinasyonunu sağlama noktasında önemli katkı sunmaktadır. Bu çerçevede, ürün tasarımı, lisanslı depoların gözetimi, aracılık sisteminin geliştirilmesi, piyasa gözetim ve denetimi ile risk ve teminat yönetimi mekanizmaları için gerekli teknik ve mevzuat altyapısının getirilmesine katkı sağlamaktadır.

Borsamız hasat dönemlerinde tarım ürünlerindeki arz fazlası nedeniyle oluşan fiyat dalgalanmalarının önlenmesi ve piyasanın fiyat istikrarı içerisinde dengelenmesini sağlayarak, lisanslı depoculuğu teşvik etmektedir. Çiftçiler, ürünlerini yakın çevrelerindeki sınırlı sayıda alıcıya satmak zorunda kalmamakta, çok sayıda alıcının oluşturacağı rekabetten yararlanabilmektedir.

Özellikle finansman sıkıntısı çeken küçük üreticiler için lisanslı depolara verdikleri ürünleri karşılığında aldıkları elektronik ürün senetlerinin teminat gösterilerek bankalardan finansman imkânı sağlanması üreticilerin depolama maliyetini düşürerek, gıda güvenliğini ve depolama kalitesini artırmakta ve lisanslı depoculuğu teşvik etmektedir.

Borsamız, başta tarım ürünleri olmak üzere, emtia ticaretinin standartları belirlenmiş ürünler üzerinden güvenli ve şeffaf piyasa ortamında yapılmasını ve kaliteli üretimi teşvik ederek, ürün depolanmasına, bankacılık ve sigorta sektörü açısından yeni iş alanlarının oluşmasına katkı sağlamaktadır.

A. Genel Bilgiler

Raporun Dönemi

01 Ocak 2021 - 31 Aralık 2021

Adresi

TOBB İkiz Kuleleri C Blok Kat:19
Dumlupınar Blv. No: 252 Çankaya,
Ankara

Ticaret Unvanı

Türkiye Ürün İhtisas Borsası A.Ş.

Telefon: +90 312 939 35 90

Fax: +90 312 939 35 56

Ticaret Sicili Numarası

422656

B. 2021 Yılı Sektör Değerlendirmesi

1. Dünya Piyasaları

2021 yılı tarım piyasalarında COVID-19 salgını ile birlikte “iklim krizi”nin belirleyici olduğu görülmektedir. Zira, dünyanın en büyük hububat, bakliyat, yağlı tohumlar ve şeker kamışı dahil temel tarımsal ürünlerde ana üretici ve ihracatçı konumundaki ülkelerde iklim kaynaklı risklerin yoğun yaşandığı bir yıl olmuştur.

Başta ABD, Kanada, Brezilya, Rusya gibi ülkelerde olumsuz iklim şartlarının etkisi ile üretim kayıpları yaşanmıştır. Dünyanın en büyük şeker kamışı üreticisi ve şeker ihracatçısı Brezilya’da üretimde azalma görülmüştür.

Dünya buğday üretiminde 2021 Temmuz ayı öngörüsü 792 milyon 399 bin ton iken 2022 Ocak ayında tahminler yaklaşık 13,8 milyon ton azalma ile 778 milyon 600 bin ton olarak revize edilmiştir. Rusya için hasat başında buğday üretim tahmini 85-86 milyon ton olarak öngörülürken mevcut durum itibarıyla 75,5 milyon ton olarak revize edilmiştir (Kaynak: USDA Ocak 2022 Hububat Raporu).

Rekolteadaki düşüş yanında özellikle yüksek kaliteli buğdayın azalan küresel arzı, fiyat artışına da öncülük etmiştir.

Dünyanın en büyük bakliyat üreticilerinden ve kırmızı mercimek ihracatının yaklaşık %60'ını tek başına yapan Kanada'da önemli miktarda iklim kaynaklı üretim kaybı yaşanmıştır.

2021 yılı hasat sezonu boyunca; Karadeniz bölgesindeki sıcak havanın mısır üretimine olumsuz yansımaları, ABD'de yazlık ekilişlerdeki sorunlar, gerek ABD gerekse Kanada gibi ülkelerde kaliteli buğday üretiminde yaşanan sıkıntılar, Brezilya'da mısır üretimindeki azalmanın etkisiyle Arjantin'den ithalat yapılması, AB ülkelerinde hububat hasadının gecikmesinin taahhütler kaynaklı fiyat artışlarına sebep olması, Ukrayna'nın üretim artışına bağlı olarak özellikle son devlet ihalelerinde görüldüğü gibi Romanya ile birlikte Rusya pazarından pay alması ve rekabetçi durumunun devam edeceği, Mısır, Ürdün, Pakistan, Türkiye gibi devlet ağırlıklı otoritelerin yüklü ithalat ihalelerinin dış piyasa fiyatlarını canlı tuttuğu ve fiyatlarda belirleyici hal aldığı yönündeki faktörler dünya piyasalarının gündemi olmuştur.

Uluslararası piyasalardaki fiyat artışlarının uzun yıllar ortalamasının üzerinde seyretmesini etkileyen önemli bir faktör de, COVID-19 kısıtlamaları sebebiyle gıda tedarik zincirinin bozulması, lojistikte yaşanan fiyat artışları ve konteyner dahil gemi bulunulabilirlik kaynaklı sıkıntılardır.

Ülkelerin gıda güvenliği endişesine dayalı yüklü alım ihaleleri, gıda tedarik zincirinde devletlerin ön plana çıkması, ana üretici ve ihracatçı ülkelerin sınırlı olmasına karşın, iklim riskleri sebebiyle hammadde ithal eden ülkelerdeki artış, uluslararası fonların emtia piyasasındaki gelişmelere bağlı ilgisinin devam etmesi emtia fiyatlarının oynaklığını etkileyen diğer faktörlerdir.

Tablo 1. Dünya Hububat Üretim-Tüketim-Stok Verileri (Bin Ton)

	Buğday			Arpa			Mısır		
	Üretim	Tüketim	Stok	Üretim	Tüketim	Stok	Üretim	Tüketim	Stok
2019	762.200	746.920	295.994	158.947	156.895	22.356	1.119.706	1.135.805	306.272
2020	775.870	783.043	288.821	160.527	161.395	21.488	1.122.827	1.136.869	292.230
2021	778.600	787.473	279.948	147.051	151.451	17.088	1.206.960	1.196.123	303.067

Kaynak: ABD Tarım Departmanı (US Department of Agriculture-USDA)

Tablodan da görüleceği üzere her ne kadar dünya hububat üretim-tüketim ve stok dengesinde kritik bir eşik görünmüyorsa da, iklim kaynaklı üretim kayıpları, stoklardaki kısmi düşüş ve daha önemlisi stokların belirli ülkelerde yoğunlaşması yanında gıda tedarik zincirindeki bozulmalar ile birlikte enerji ve nakliye fiyatlarındaki artışlar ülkelerin gıda güvenliği endişesini tetiklemiştir.

Aynı şekilde yağlı tohum üretim ve stok dengesine baktığımızda ayçiçeği ve soya üretiminde artış olmasına karşılık, dünya ayçiçeği stoklarında kısmi artış, soya stoklarında da düşüş olduğu görülmektedir.

Tablo 2. Dünya Yağlı Tohum Üretim-Tüketim-Stok Verileri (Bin Ton)

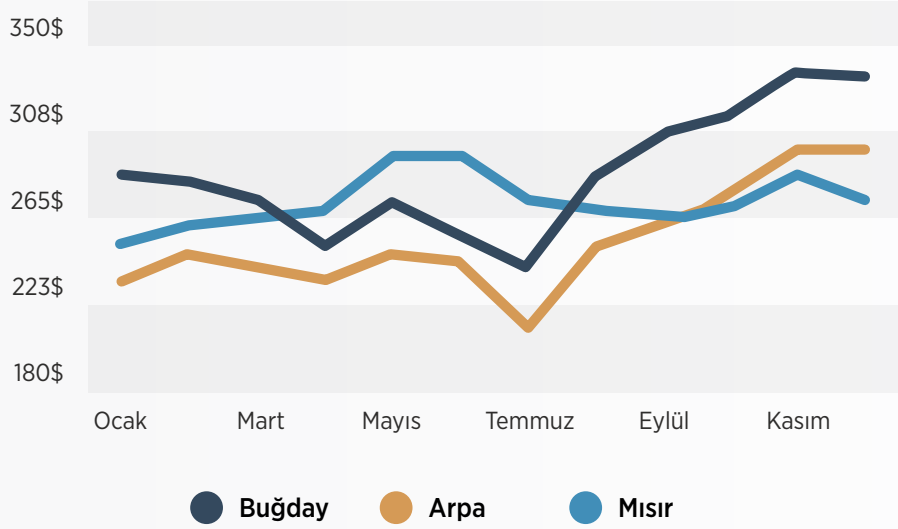
	Soya			Ayçiçeği		
	Üretim	Tüketim	Stok	Üretim	Tüketim	Stok
2019	339.877	358.360	95.595	54.181	53.697	2.772
2020	366.231	362.830	99.880	49.302	49.683	2.202
2021	372.563	374.930	95.204	57.257	56.599	2.443

Kaynak: ABD Tarım Bakanlığı (US Department of Agriculture-USDA)

Ülkemizin de içinde bulunduğu kıtada 2021 yılında hasatın başladığı Mayıs-Haziran aylarında uluslararası fiyatların düşüş eğiliminde olduğunu görüyoruz. Çünkü 2020-2021 hasat sezonunda ülkelerin gıda güvenliği endişesine bağlı yüklü ithalat ile stok yapmaları ve 2021 yılı hasatına ilişkin üretim beklentilerinin olumlu görülmesi Temmuz ayına kadar fiyatları düşürmüştür. Ancak devam eden aylardaki raporlarda üretim tahminlerine ilişkin düşüşler, ana üretici ülkelerdeki iklim kaynaklı kayıp endişeleri ile fiyatları yeniden artırmıştır. Dünyanın en büyük buğday ihracatçısı Rusya'nın hububat için vergi uygulaması ve haftalık bazda artış eğilimindeki vergi güncellemesi, kota sınırlandırmasına yönelik açıklamalar, lojistik sorunları fiyatlardaki artışı tetiklemiştir. Grafik 1'de görüleceği üzere Temmuz ayında ortalama 240 \$/ton olan buğday fiyatları, Aralık ayında 100 \$/ton artarak 340 \$/ton seviyesine gelmiştir. Aynı şekilde arpa fiyatları da 210 \$/ton seviyelerinden 300 \$/tona yükselmiştir. Mısır fiyatları, Ocak ayı itibarıyla yüksek seyrettiğinden yıl içi artış eğilimi yavaş gerçekleşmiştir ve Aralık ayında düşüş yaşamıştır.

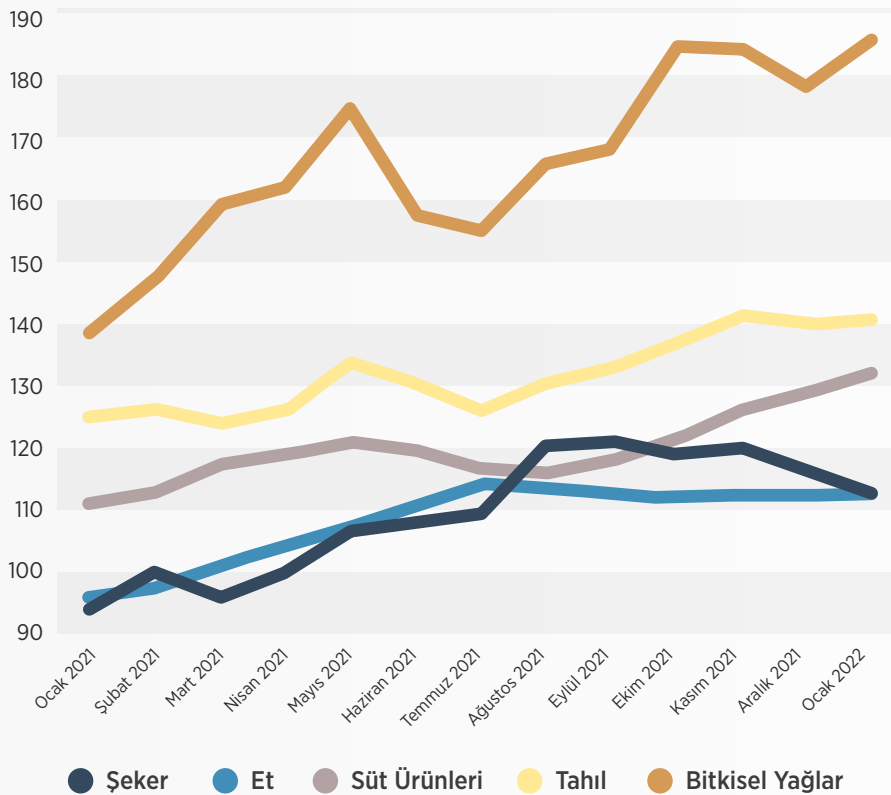
Uluslararası Hububat Konseyi (IGC) raporlarına göre Ocak-Şubat aylarında ayçiçeği tohumu 670 \$/ton, soya fasulyesi 540 \$/ton iken Aralık ayında ayçiçeği tohumu 640 \$/ton, soya fasulyesi de 580 \$/ton seviyelerinde işlem görmüştür.

Grafik 1. Dünya 2021 Yılı Aylık Ortalama Buğday, Arpa, Mısır FOB Fiyatları Karşılaştırması

Kaynak: FAO

Grafik 2. FAO Gıda Fiyat Endeksleri (2014-2016=100)

Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü/ Food and Agriculture Organization (FAO) Gıda Fiyat Endeksi, Aralık ayındaki hafif düşüğe rağmen 2021'de son 10 yılın en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Aralık 2021'de, Kasım ayına göre 1,2 puan (%0,9) düşerek 133,7 puan olurken, Aralık 2020'ye göre de 25,1 puan (%23,1) artmıştır. Süt ürünleri hariç endeksin kapsadığı tüm alt endekslerin değerlerinde aylık düşüşler kaydedilirken, aynı zamanda uluslararası bitkisel yağlar ve şeker fiyatlarında da aylık bazda önemli ölçüde düşüş yaşanmıştır.

Buğday ihracat fiyatları, güney yarımkürede hasatların ardından artan arz ve yavaşlayan talep nedeniyle Aralık ayında düşmüştür. Bununla birlikte, mısır fiyatları, güçlü talep ve Brezilya'da devam eden kuraklık endişeleri ile desteklenmiştir. Sorgum fiyatları da kısmen mısır piyasalarının etkisiyle yükselirken, arpa fiyatları bir miktar gerilemiştir. Uluslararası pirinç fiyatları da talebin yeniden canlanması ve para birimlerinin çeşitli ana tedarikçilerde ABD doları karşısında zayıflaması nedeniyle Aralık ayında yumuşama göstermiştir.

Aralık ayında kümes hayvanı fiyatları, artan arzın etkisiyle düşerken, küçükbaş hayvan fiyatları da Okyanusya'dan gelen arzın artmasıyla aynı şekilde düşmüştür.

FAO şeker fiyat endeksi, Aralık ayında son beş ayın en düşük seviyesine ulaşmıştır. Aralık ayındaki düşüş, birçok bölgede sınırlama önlemlerinin yeniden başlamasının ardından Omicron COVID-19 varyantının küresel şeker talebi üzerindeki etkisine ilişkin endişeleri yansıtmaktadır. Brezilya realinin ABD doları karşısında zayıflaması ve düşük etanol fiyatları da Aralık ayında dünya şeker fiyatlarının düşmesine katkıda bulunmuştur.

2021-2022 ekiliş sezonuna baktığımızda; Kuzey Yarım Küre'de 2022 kışlık buğday mahsulünün ekimine başlanmıştır. Yüksek buğday fiyatlarının büyük ekimleri teşvik ettiği görülmektedir, ancak artan girdi maliyetleri, bazı ülkelerde buğday alanı genişlemelerini engelleyebilecek niteliktedir. Yağış azlığının ekimleri geciktirdiği Romanya dışında, Avrupa Birliği'ndeki ekim koşullarının çoğunlukla olumlu düzeyde olduğu görülmektedir. Amerika Birleşik Devletleri'nde ekim ortalama bir hızda ilerlemektedir, ancak yetersiz toprak nemi nedeniyle ekim koşullarının yıldan yıla daha kötüleştiği görülmektedir. Rusya Federasyonu'nda, ana üretici Volga ve Orta bölgelerde kuraklık nedeniyle geciken ekimler, ekim alanını geçen yıla göre düşürme potansiyeli taşımaktadır. Ukrayna'da, toprak nem seviyeleri iyi düzeydedir; ancak erken göstergeler ekilen alanda yıldan yıla hafif bir düşüşe işaret etmektedir.

Brezilya mısır üretiminin fiyat artışına bağlı alan genişlemesini ve olumlu hava tahminlerini yansıtarak 2021'deki düşük seviyesinden toparlanması beklenmektedir. Benzer şekilde Arjantin'de de 2022 yılında, mısır ekili alanın artması öngörülmektedir; ancak önümüzdeki aylarda yağışların azalması olasılığının yüksek olması erken mahsul gelişimini olumsuz etkileyebilecektir.

2. Türkiye Tarım Piyasaları

2021 yılı hasat sezonunda ülkemiz; hububat, bakliyat gibi temel tarım ürünlerinde uzun dönemlerin en büyük rekor kayıplarını yaşamıştır. Gerek ekiliş sezonunda gerekse bitkinin gelişme dönemi olan bahar aylarında en yaygın üretim bölgelerinde yağışlarda normale göre önemli azalmalar görülmüştür. Örneğin, buğday üretiminin yaklaşık yarısını karşılayan İç Anadolu ve Güney Doğu Anadolu Bölgesi'nde yağışlar normalin %50 altında gerçekleşmiştir. Aynı şekilde, söz konusu bölgeler arpa ve kırmızı mercimek gibi ürünlerin ağırlıklı üretim bölgeleri olduğundan bu ürünlerde de önemli kayıplar yaşanmıştır.

Nitekim Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan 2021 üretim verilerine bakıldığında; hububat

üretiminde önemli düşüş yaşandığı, 2020 yılındaki toplam 37 milyon ton civarındaki hububat üretiminin bu yıl yaklaşık 6 milyon tonluk düşüş ile 31 milyon ton seviyelerinde gerçekleştiği görülmektedir. Buğday üretiminde yaklaşık %14, arpa üretiminde ise %29,7 düşüş gözlenmektedir.

Tablo 3. Türkiye Hububat Üretimi ve Tüketimi (Bin ton)

	Buğday		Arpa		Mısır	
	Üretim	Tüketim	Üretim	Tüketim	Üretim	Tüketim
2019	19.000	19.000	7.600	7.300	6.000	8.000
2020	20.500	19.500	8.259	7.800	6.500	8.000
2021	17.700	21.500	5.800	7.400	6.800	8.000

Kaynak: TÜİK ve USDA

Ülkemizde yem sanayinin ikame ürün talebine bağlı olarak hububat tüketim miktarları yıldan yıla değişebilmektedir. 2021-2022 hasat döneminde yem sanayinin buğday kullanımında artış yaşanmıştır. Dolayısıyla yaklaşık 21,5 milyon ton buğday, 7,5-8 milyon ton arası arpa ve 8 milyon ton civarında mısır tükettiğimiz göz önüne alındığında, arz açığının yoğun ithalatla karşılanacağı görülmektedir. Hububata dayalı mamul ihracatında 3 milyon ton un, 1 milyon 365 bin ton makarna ve 238 bin ton bulgur ihracatı gerçekleştirilmiştir. 2021 yılında, mamul ihracatı karşılığı hammadde ithalatı dahil 7 milyon 819 bin ton buğday, 2 milyon 109 bin ton arpa, 2 milyon 98 bin ton mısır ithalatı gerçekleşmiştir.

Yağlı tohumlara baktığımızda; soya üretiminin geçen yıla göre 27 bin ton civarında artış ile 182 bin ton, ayçiçeği üretiminin 330 bin ton civarı artış ile 2 milyon 400 bin ton gerçekleştiği görülmüştür. İç tüketimin 3 milyon 600 bin ton ayçiçeği, 3 milyon 100 bin ton soya fasulyesi olduğu göz önüne alındığında arz açığı ithalatla karşılanmaktadır. Nitekim 2021 yılında 667 bin ton ayçiçeği tohumu ve 2 milyon 631 bin ton soya fasulyesi ithalatı yapılmıştır.

Tablo 4. Türkiye Ayçiçeği ve Soya Fasulyesi Üretimi (Ton)

	Ayçiçeği	Soya Fasulyesi
2019	2.100.000	150.000
2020	2.067.004	155.225
2021	2.400.000	182.000

Kaynak: TÜİK

Bakliyat; nohut üretimi geçen yılki seviyeye göre %25 azalarak 475 bin ton, kuru fasulye üretimi %9 artış ile 305 bin ton, kırmızı mercimek üretimi %30 azalarak 230 bin ton, yeşil mercimek üretimi ise %17 azalarak 35 bin ton olarak gerçekleşmiştir. Yurt içi tüketimin 410 bin ton nohut, 276 bin ton kuru fasulye, 380 bin ton mercimek olacağı öngörülmektedir.

Tablo 5. Türkiye Bakliyat Üretimi (Ton)

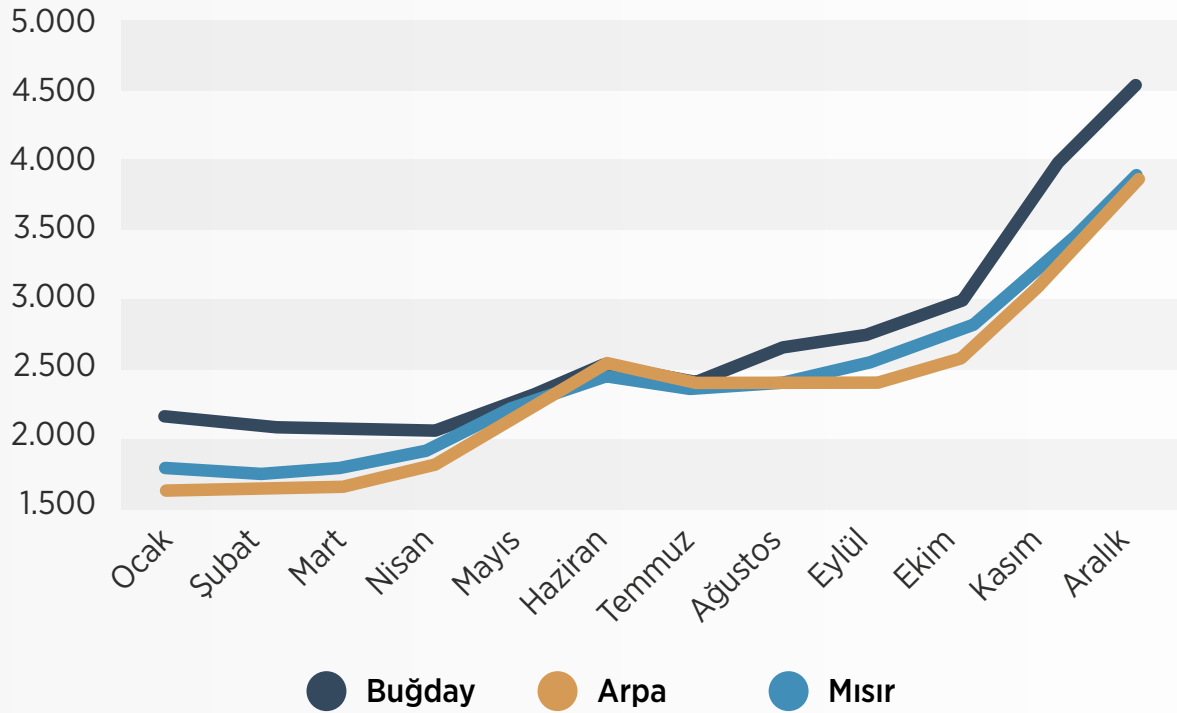
	Nohut	Kuru Fasulye	Kırmızı Mercimek	Yeşil Mercimek
2019	630.000	225.000	310.000	43.631
2020	630.000	279.518	328.418	42.397
2021	475.000	305.000	230.000	35.000

Kaynak: TÜİK

Yurt içi üretimde yaşanan önemli düşüş, yurt dışı fiyatlardaki artış, döviz kurundaki hızlı yükselişler; iç piyasada hububat, bakliyat ve yağlı tohumlar başta olmak üzere tarım ürünleri fiyatlarında aşırı yükselişlere sebep olmuştur. Hasat sezonundan itibaren hammadde fiyatları artışa geçmiştir. Arz ve talep dengesinin ithalatla karşılanmasına bağlı olarak artan ithal maliyetleri yurt içi fiyatlarda belirleyici olmuştur.

Kurdaki ani ve hızlı yükselişler beraberinde yurt içi fiyatları da tetiklemiştir.

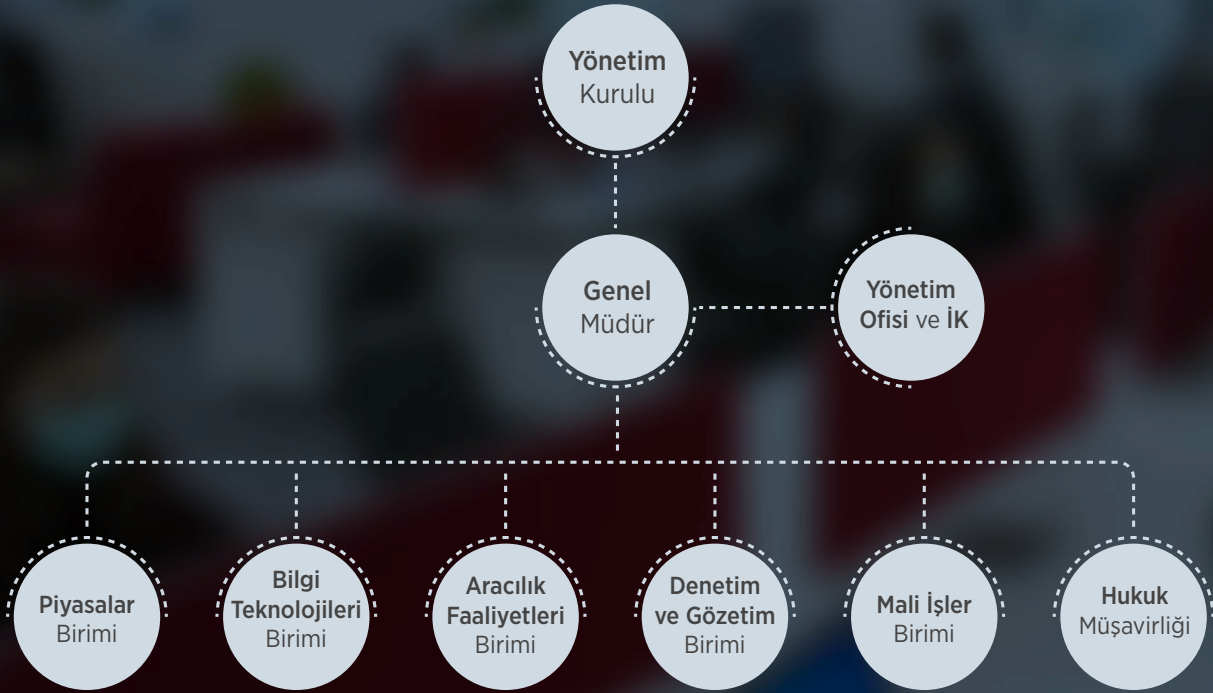
Grafik 3. Türkiye 2021 Yılı Aylık Ortalama İç Piyasa Buğday, Arpa, Mısır Fiyatları Karşılaştırması (TL/ton)

2021 yılı ekilişlere baktığımızda; çiftçilerin değişen piyasa dengeleri sebebi ile kararsız kaldığı görülmektedir. Yeni ekim sezonunun başladığı süreçte gübre fiyatlarındaki anormal artışlar, çiftçileri maliyetler açısından zorlamıştır.

Ekim ayı yağışlarında, normale göre tüm bölgelerde %39 azalış görülmüştür. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde buğdaydan, arpa, kırmızı mercimek, pamuğa kısmen de nohuta yöneliş olduğu, İç Anadolu Bölgesi'nde buğdaydan, mısır, ayçiçeği ve sebzeyle belirli bölgelerde ise arpaya kayış olduğu görülmektedir.

C. Organizasyon Şeması

D. Sermaye Yapısı

Borsamızın 2021 yılı itibarıyla 50.000.000 TL olan Şirket sermayesinin tamamı ödenmiş olup, dağılımı aşağıdaki gibidir.

Ortak Ticaret Unvanı	Pay Oranı (%)	Pay Tutarı (TL)
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği	15,00	7.500.000
Toprak Mahsulleri Ofisi	15,00	7.500.000
Borsa İstanbul A.Ş.	15,00	7.500.000
İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş.	5,00	2.500.000
Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş.	5,00	2.500.000
T.C. Ziraat Bankası A.Ş.	3,00	1.500.000
Türkiye Vakıflar Bankası A.O.	3,00	1.500.000
Türkiye Halk Bankası A.Ş.	3,00	1.500.000
Ankara Ticaret Borsası	1,20	600.000
Balıkesir Ticaret Borsası	1,20	600.000
Bursa Ticaret Borsası	1,20	600.000
İstanbul Ticaret Borsası	1,20	600.000
İzmir Ticaret Borsası	1,20	600.000
Konya Ticaret Borsası	1,20	600.000
Polatlı Ticaret Borsası	1,20	600.000
Adana Ticaret Borsası	0,60	300.000
Afyonkarahisar Ticaret Borsası	0,60	300.000
Aksaray Ticaret Borsası	0,60	300.000
Antalya Ticaret Borsası	0,60	300.000
Aydın Ticaret Borsası	0,60	300.000

Ortak Ticaret Unvanı	Pay Oranı (%)	Pay Tutarı (TL)
Bafra Ticaret Borsası	0,60	300.000
Bandırma Ticaret Borsası	0,60	300.000
Boğazlıyan Ticaret Borsası	0,60	300.000
Ceyhan Ticaret Borsası	0,60	300.000
Cihanbeyli Ticaret Borsası	0,60	300.000
Çarşamba Ticaret Borsası	0,60	300.000
Çorlu Ticaret Borsası	0,60	300.000
Çorum Ticaret Borsası	0,60	300.000
Diyarbakır Ticaret Borsası	0,60	300.000
Edirne Ticaret Borsası	0,60	300.000
Ereğli Ticaret Borsası	0,60	300.000
Erzurum Ticaret Borsası	0,60	300.000
Gaziantep Ticaret Borsası	0,60	300.000
Gemlik Ticaret Borsası	0,60	300.000
Giresun Ticaret Borsası	0,60	300.000
Hayrabolu Ticaret Borsası	0,60	300.000
Isparta Ticaret Borsası	0,60	300.000
Kahramanmaraş Ticaret Borsası	0,60	300.000
Karaman Ticaret Borsası	0,60	300.000
Karapınar Ticaret Borsası	0,60	300.000
Kayseri Ticaret Borsası	0,60	300.000

Ortak Ticaret Unvanı	Pay Oranı (%)	Pay Tutarı (TL)
Keşan Ticaret Borsası	0,60	300.000
Kırşehir Ticaret Borsası	0,60	300.000
Kızıltepe Ticaret Borsası	0,60	300.000
Lüleburgaz Ticaret Borsası	0,60	300.000
Malkara Ticaret Borsası	0,60	300.000
Mersin Ticaret Borsası	0,60	300.000
Mustafakemalpaşa Ticaret Borsası	0,60	300.000
Nevşehir Ticaret Borsası	0,60	300.000
Nizip Ticaret Borsası	0,60	300.000
Ordu Ticaret Borsası	0,60	300.000
Reyhanlı Ticaret Borsası	0,60	300.000
Sakarya Ticaret Borsası	0,60	300.000
Salihli Ticaret Borsası	0,60	300.000
Söke Ticaret Borsası	0,60	300.000
Şanlıurfa Ticaret Borsası	0,60	300.000
Tarsus Ticaret Borsası	0,60	300.000
Tekirdağ Ticaret Borsası	0,60	300.000
Trabzon Ticaret Borsası	0,60	300.000
Uzunköprü Ticaret Borsası	0,60	300.000
Yerköy Ticaret Borsası	0,60	300.000
Toplam	100,00	50.000.000

Bölüm 5
**Değer Üretimi
ve Strateji**

A. İklim Değişikliği, Gıda Güvenliği ve Ürün İhtisas Borsacılığı

Dünyada tarım ürünleri piyasaları hasat edilen ürün miktarı ve ürün kalitesinden bağımsız olamayacağından hasat dönemleri ve hasat edilen ürünlerin piyasaya sunulması süreci tarımsal üretim koşullarının ilki olan iklim unsurundan bağımsız düşünülemez. Dünya üzerinde günümüz koşulları dikkate alındığında iklim değişikliğinin yaratacağı doğrudan etkilerin başında küresel ısınma yer almaktadır. İklim değişikliği tarım ürünlerini, hasat dönemlerini, ürün kalitesini ve üretim miktarlarını doğrudan etkileyecek ve bu etkiler tüm karar verici otoritelerin küresel veya yerel gıda güvenliği konusundaki politikaları yeniden belirleme zorunluluklarını ortaya çıkaracaktır. İklim değişikliğinin zorunlu kıldığı bu durum, tarımsal ürün piyasalarının da faaliyetlerini önemli ölçüde etkileyecektir.

İklim değişikliği, hasat dönemlerinde düzensiz bir üretim deseni ortaya çıkarırken, tarımsal ürün piyasalarında ise yüksek oynaklık yaratabilecek potansiyel oluşturacaktır. Tarihsel gelişimi içerisinde yerel spot piyasalardan yola çıkarak, küresel türev piyasalar olarak faaliyetlerine devam eden emtia borsaları; tarımsal ürün ticaretinin doğru ve etkin piyasa koşulları altında oluşan fiyatlardan gerçekleşmesini sağlamakta, türev piyasa platformları aracılığı ile fiyat öngörülebilirliğinin artmasını, risk yönetimi gerekliliklerinin yerine getirilmesini, aynı zamanda platformlarda üretilen verinin yayımlanması ve paylaşılması ile doğru bilginin piyasa katılımcılarına sunulmasını sağlamakta, gıda güvenliğinin önemli iki unsuru olan gıdaya ulaşım ve fiyat istikrarı konularında vazgeçilmez bir rol üstlenmektedir.

İklim değişikliği ile üretimde oluşacak verimlilik sorunları, teknolojik gelişmelerin yanı sıra gerek sınırlı kaynaklar gerekse iklim değişikliği dikkate alınarak, kaynakların etkin ve sürdürülebilir bir şekilde kullanılması zorunluluğunu getirmektedir. Tarımın sürdürülebilirliğinin sağlanması gerekliliği, verim artışı ve teknolojik gelişmelerin yanı sıra tarım ürünleri ticaretinin etkin bir şekilde oluşturulması ve tarım piyasası katılımcılarına sağlanan bilginin doğrudan ve tam olması gerekliliğini zorunlu hale getirmektedir. Doğrudan ve tam olarak sağlanan bilgi, beklentilerin ve öngörülerin oluşmasına temel teşkil etmekte ve gıda güvenliğinin sağlanması açısından kritik rol oynamaktadır.

Borsamız, tarım piyasası katılımcılarına sunduğu platform ile tarım ürünleri ticaretinin güvenilir, şeffaf ve etkin bir piyasada gerçekleşmesi ile fiyat öngörülebilirliğinin artmasına, böylelikle üreticiler tarafından üretim planlamasının gerçekçi ve istikrarlı bir şekilde yapılmasına katkı sağlamakta, üretim sonrasında lisanslı depoculuk sistemi ile piyasada gerçekleşen ürün arzının etkin ve sağlıklı bir şekilde gerçekleşmesini sağlayarak gıda güvenliğinin her iki unsuruna da doğrudan etki etmektedir.

TÜRİB, ülkemizde uluslararası benzerleri ile aynı fonksiyonları yerine getirmek üzere kurulmuş ve faaliyete başladığı günden itibaren tarım piyasalarının finansallaşması ve dijitalleşmesi yolunda önemli gelişmeler kaydedilmiştir. TÜRİB'in kurulması ile tarımın dijitalleşmesinin temel taşları olan lisanslı depoculuk gelişmeleri hız kazanmış, üreticinin finansmana erişimi kolaylaştırılmış, kayıt dışılık azaltılmış, ürünün zaman ve miktar olarak dengeli şekilde piyasaya sürülmesine zemin hazırlanmıştır.

Ürün Toprağında Yetiştir, Borsasında Değerlenir

TÜRİB, 14 Temmuz 2021 tarihinden itibaren Tarım Ürünleri Endekslerinin hesaplanması ve yayımlanması hizmetini başlatmış ve bu tarih itibarıyla tüm tarım piyasası katılımcılarının tarımsal ürün fiyatları konusunda bir göstergesi karar alma süreçlerine dahil etmesini sağlamıştır. Türkiye Ürün İhtisas Borsası, tarım ürünleri piyasasının dijitalleşmesi ve finansallaşması yönündeki dönüşümün ülkemiz tarımsal ürün piyasasının gelişimi konusundaki en önemli bileşeni olduğu bilincinde, iklim değişikliğinin yaratacağı risklerin asgariye indirilmesini sağlamak amacı ile sürdürülebilirlik, gıda güvenliği ve gıda arzının serbest piyasa koşullarına göre oluşmasını dikkate alarak, stratejik hedefleri çerçevesinde faaliyetlerine devam etmektedir.

Borsamız tarım müstahsilleri, tüketiciler ve diğer piyasa katılımcılarına sağlıklı, uygun ve gerçekçi fiyattan işlem yapılan etkin bir uluslararası elektronik platform yaratarak, gerek tarım sektörünün gerekse ülkemiz ekonomisinin istikrarlı büyümesine destek olmak misyonu ile yola çıkmıştır. Borsamız, tarım piyasasının dijitalleşmesi ve finansallaşmanın artırılması gereklilikleri kapsamında ise aynı misyondan yola çıkarak, etkin ve likit bir spot piyasanın türev piyasanın işleyişini destekleyecek en önemli unsur olduğu düşüncesi ile türev piyasası oluşturma yönünde girişimlerini de devam ettirmektedir.

Tüm dünyayı etkisi altına alan iklim değişikliğinin yaratması muhtemel gıda güvenliği risklerinin bertaraf edilmesi hususunda oluşan dijitalleşme gerekliliği kapsamında Borsamız ELÜS Piyasası İşlem Platformu, yatırımcıların aynı üründe farklı platform işlemlerini takip etmek zorunluluğunu ortadan kaldırması, fiyat oluşumunda verimlilik sağlanması, tüm işlem bilgilerini tek noktadan yayınlanır hale getirmesi, şeffaflık sağlaması, sektör katılımcılarının farklı iş uygulamalarını yönetme gücünü ortadan kaldırması, TÜRİB Tarımsal Ürün Endeksleri ile tarım piyasaları ekosisteminde izlenebilir piyasa göstergelerini tüm katılımcılara sunması, bilgi teknolojileri ve operasyonel maliyetlerinin azaltılması yoluyla tarım sektörünün gelişiminde önemli katkılar sunmuştur.

TÜRİB Tarımsal Ürün Endeksleri

Tarımın Nabzi, Çiftçinin ve Yatırımcının Pusulası

Borsamız faaliyetleri ile birlikte, tarım ürünleri piyasası likiditesi ve finansman çeşitliliği artırılmış, piyasanın dijitalleştirilmesi konusunda önemli katkılar sağlanmış ve tarım ürünleri için oluşturulan elektronik ürün senetleri alternatif yatırım araçları olarak görülmeye başlanmıştır. Bu çerçevede, düzenleyici kuruluşların desteği ile önemli mevzuat değişikliklerine imza atılmıştır:

Sermaye Piyasası Kurulu 1 Temmuz 2021 tarihli toplantısında; III-37.1 sayılı Yatırım Hizmetleri ve Faaliyetleri ile Yan Hizmetlere İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ’inde tanımlanan “finansal varlıklar” tanımı içerisinde ELÜS’lerin de olduğunun kabulüne ve bu kapsamda ELÜS’lerin bireysel portföy yöneticiliği faaliyetine konu edilebilmelerine karar vermiştir.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, ELÜS’lerin teminat olarak kabul edilebilirliğinin kolaylaştırılmasını teminen daha yüksek teminat oranı ile dikkate alınması için 6 Temmuz 2021’de yaptığı düzenleme ile ELÜS’ü “İkinci Grup Teminatlar” altında sınıflandırmıştır. Bu düzenleme ile T.C. Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi tarafından hazırlanan İstanbul Finans Merkezi Eylem Planının bileşenlerinden biri olan ELÜS’lere ilişkin piyasanın işlerliğinin ve derinliğinin artırılmasına da katkı sağlaması beklenmektedir.

Borsamız faaliyetleri, tarımsal ürün piyasalarında ELÜS’lerin kullanım alanlarının ve ürün yelpazesinin genişletilmesi, ürünlere dayalı sözleşmelerin işlem gördüğü türev piyasanın faaliyete geçirilmesi, lisanslı depoculuğun yaygınlaştırılması hedefleri kapsamında atılacak adımlar, gıda arz güvenliğinin ve tarımsal ürünlerin fiyat istikrarının sağlanmasına hizmet edecektir.

B. Faaliyet Çerçevesi

1. Türkiye Tarımsal Ürün Piyasaları

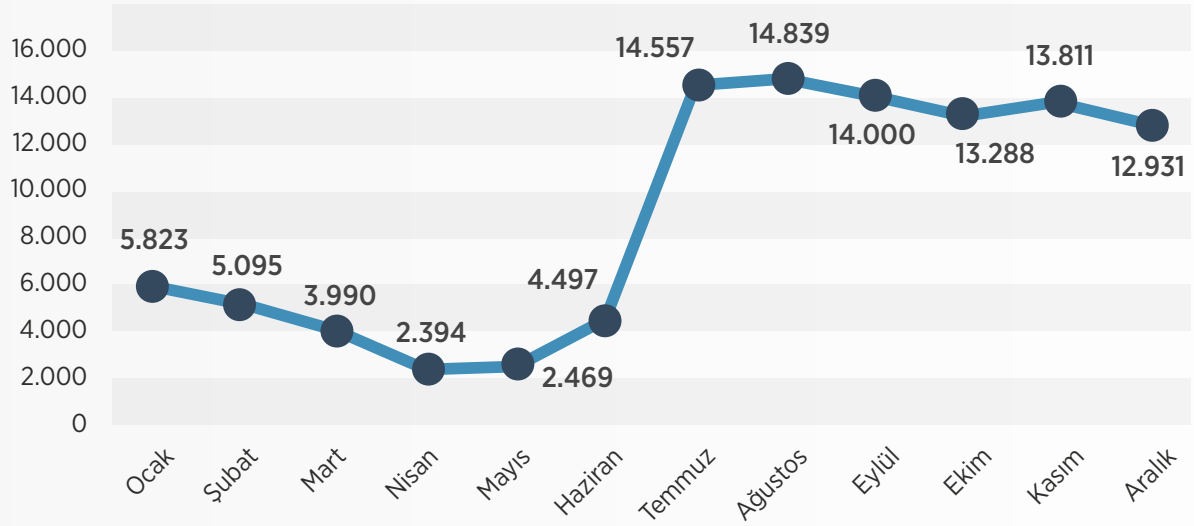
Borsamızın işlettiği ürün piyasası, ülkemizin içinde bulunduğu makroekonomik koşullardan, uluslararası tarım politikalarında yer alan değişikliklerden, tarımsal alanda gerçekleşen teknolojik gelişmelerden ve iklim değişikliğinden doğrudan etkilenmektedir.

2021 yılında iklim değişikliği, pandemiden kaynaklandığı belirtilen verimlilik düşüşü sebebiyle küresel tarımsal politikalarda gerçekleşen korumacı politikaların öne çıkması, tarımsal emtiaların ithalat ve ihracatında gerçekleşen döviz kuruna bağlı fiyat dalgalanmaları, yatırımcıların tarımsal emtialara olan ilgisini artırmış ve 2021 yılında Borsamızda gerçekleşen işlem hacmi, bir önceki yıla göre önemli ölçüde artış göstermiştir. İklimsel değişikliklerle artan kaygıların ve tarımsal yeterlilik ile birlikte gıda güvenliğinin küresel riskler sıralamasında öne çıkması, tarımsal emtiaların uzun vadede önemini koruyacağına işaret etmektedir.

Gıda güvenliği, tüm insanların kendi beslenme gereksinimlerini karşılamak üzere her an, yeterli, güvenli ve besleyici gıdaya fiziksel ve ekonomik olarak ulaşabilmesi ve gıda tercihlerinin etkin ve sağlıklı bir yaşam için karşılanması olarak tanımlanabilir. Bunun yanında, lisanslı depoculuk sistemi, sektöre yönelik teşvik mekanizmaları ve ilgili mevzuatta yer alan yatırımcının piyasa dışı risklerden kaynaklı olası zararlarının tazminine yönelik koruyucu önlemler sayesinde tarımsal ürünlerin depolanması ve ticaretinin yapılması noktasında geleneksel ürün depolama sistemlerine nazaran avantajlı bir konumda bulunmaktadır. Başta çiftçilerimiz olmak üzere tarım sektörüne destek mekanizmaları devam ettiği sürece Borsamızda işlemlerin sağlıklı ve hızlı bir şekilde gerçekleşmesi, işlem derinliğinin artırılarak ürün fiyatlarının daha geniş bir kümeyi temsil etmesi, alım-satıma konu olan ürünlerin kalite ve sınıf olarak elektronik ortamda anılan şekilde lisanslı depolarca yatırımcılara teslim edilmesi, sisteme yatırımcı güveninin artması yönünden de büyük önem arz etmektedir.

Lisanslı depoların kapasite artışı, lisanslı depolara ürün teslim eden mudi sayısındaki artışı da beraberinde getirmiş, Borsamızın işlem hacmi önemli oranda artmıştır. Lisanslı depolarda ürün bulunduran mudi sayısı, aylar olarak kıyaslandığında önemli miktarda artmıştır. Artışın, doğal olarak hububat hasadı döneminde en üst seviyeye çıktığı görülmektedir.

Grafik 4. ELÜS Bakiyeli Hesabı Olan Yatırımcı Sayısı

Borsamız faaliyetlerinin temel çıkış noktasını oluşturan lisanslı depoların mudi sayısının artması, işlem hacminin de artmasını ve Elektronik Ürün Senedine dönüştürülmüş tarım ürünü miktarının artmasını sağlamıştır. Lisanslı depo kapasitesinin ve tarım ürünlerinde ELÜS'leşme oranının artması, Borsamızın *tarım müstahsilleri ve tüketicilerine sağlıklı, uygun ve gerçekçi fiyattan işlem yapılan etkin bir uluslararası elektronik platform yaratarak, gerek tarım sektörünün gerekse ülkemiz ekonomisinin istikrarlı büyümesine destek olmak* misyonu ve *tarım sektöründeki paydaşların etkin piyasa oluşumu kapsamında bir araya geldiği uluslararası sisteme entegre bir mübadele platformu olmak* olarak belirlenen vizyonu çerçevesinde olumlu gelişmeler olarak kayda geçmektedir.

2. Tarıma Yönelik Teşvikler

Ülkemizde tarımsal ürünlerin fiyat istikrarının ve tarım ürünleri üreticilerinin refahının sağlanması için lisanslı depoculuk sisteminin geliştirilmesi, yapısal hedef olarak ortaya konmuştur. 2005 yılında tamamlanan mevzuat çalışmaları sonrasında sistemi destekleyen teşvikler devreye alınmıştır.

Tablo 6. ELÜS ve Lisanslı Depoculuğa Verilen Teşvikler (31.12.2021 tarihi itibarıyla)

Ürün	Kira Ücreti (TL/Ton/Ay)	Nakliye Ücreti (TL/Ton)	Desteklemeye Tabi Nakliye Üst Sınırı (Ton)	Analiz Ücreti (TL/Analiz)
Buğday, Arpa, Yulaf, Çavdar, Mısır, Çeltik, Pirinç	6	25	30	25
Mercimek, Nohut, Fasulye, Soya Fasulyesi	8	25	30	25
Ayçiçeği	10	25	30	25
Pamuk	25	25	30	12
Fındık	15	100	7,5	6
Antep Fıstığı	30	100	7,5	25
Kuru Kayısı, Kuru Üzüm	30	100	7,5	50
Zeytin, Zeytinyağı	15	25	30	15

Tarım ürünlerine karşılık olarak ihraç edilen ELÜS'ler, TÜRİB'de alım-satıma konu olup, teminat olarak gösterilerek kredi temininde kullanılmaktadır.

Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerince lisanslı depolar tarafından ihraç edilen ELÜS tutarının %75'ine kadar azami 9 ay vadeli olarak faizsiz kredi verilebilmektedir.

Lisanslı depolarda stoklanan tarımsal ürünlerin alım/satım işlemlerine ilişkin gelirler, 2023 yılı sonuna kadar gelir vergisi (zirai faaliyetlerden doğan gelirler dahil) ve kurumlar vergisinden muaftır. Diğer yandan ilgili işlemler damga vergisi ve KDV'den istisna edilmiştir.

Lisanslı depoculuktan faydalanılmaması durumunda;

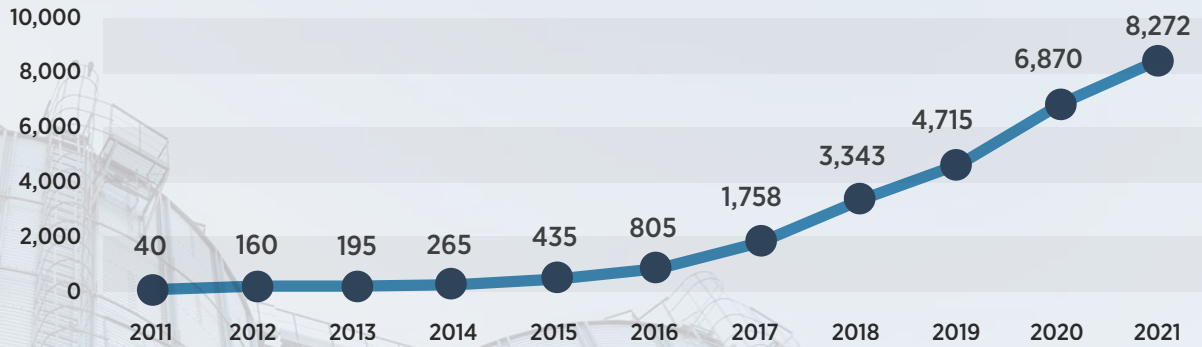
- Zirai gelir vergisi stopajı (%2)
- Satış karından elde edilen gelirden gelir ve kurumlar vergisi
- KDV (ürün bazında değişen oranlarda)
- Sözleşmelerden kaynaklı damga vergisi (binde 9,48) ödenir.

Sektöre yönelik teşviklerin devamı, lisanslı depoculuğun ve ELÜS'ün yaygınlaşmasına, piyasanın gelişimine, dolayısıyla gıda arz güvenliğine katkı sağlayacaktır. Söz konusu teşvikler ve avantajlı kredi imkanları, tarımın sürdürülebilirliği için önem arz etmektedir.

3. Lisanslı Depoculuk

2011 yılında Ankara'da faaliyete geçen ilk lisanslı depodan itibaren ülkemizdeki lisanslı depoların sayısı ve kapasitesi sürekli artmıştır. Borsamızın faaliyete geçtiği 26.07.2019 tarihinde 4,1 milyon ton olan lisanslı depo saklama kapasitesindeki artış devam etmiş ve 2021 yılı sonu itibarıyla 8,3 milyon tona ulaşmıştır.

Grafik 5. Lisanslı Depo Kapasitesi (31.12.2021, bin ton)

Kaynak: TMO, T.C. Ticaret Bakanlığı

Lisanslı depolara teslim edilen ürünler bazında T.C. Ticaret Bakanlığı tarafından verilen lisanslı depo kuruluş izni ve lisans kapasiteleri ürün bazında aşağıdaki tabloda özetlenmektedir:

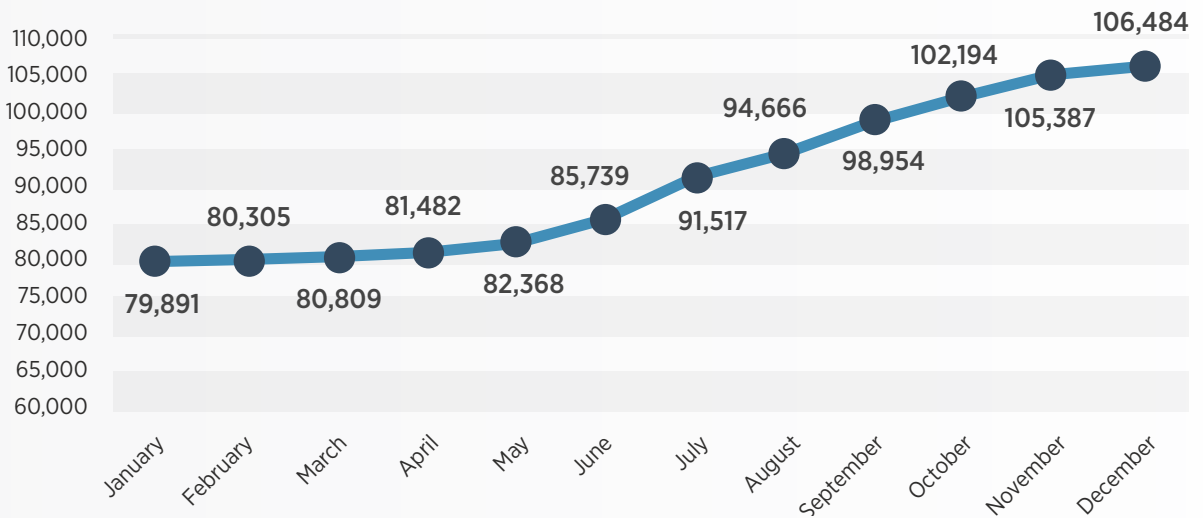
Tablo 7. Lisanslı Depo Kuruluş İzni Kapasiteleri ve Faal Saklama Kapasiteleri (31.12.2021)

Ürün	Kuruluş Kapasitesi (Bin Ton)	Lisans Kapasitesi (Bin Ton)
Hububat	13.026	8.203
Pamuk	37	37
Zeytin-Zeytinyağı	18	14
Fındık	17	12
Kuru Kayısı	6	5
Kabuklu Antep Fıstığı	2	2
Toplam	13.105	8.272

Kaynak: T.C. Ticaret Bakanlığı

Borsamızın önemli paydaşlarından olan lisanslı depoların kapasite ve stok artışı Borsamızda gerçekleşen işlem hacminin de artması sonucunu ortaya çıkarmış, tarım ürünlerinin finansallaşması konusunda önemli oranda katkı sağlamıştır.

Grafik 6. TÜRİB'e Kayıtlı Yatırımcı Sayısı

Kaynak: TÜRİB

C. 2021 Yılı Faaliyetleri

1. TÜRİB Tarımsal Ürün Endeksleri

Endeksler, TÜRİB ELÜS Piyasası'nda gerçekleşen Elektronik Ürün Senedi işlemlerinde oluşan fiyatlar kullanılarak, tek bir tarımsal ürünün veya bir grup tarımsal ürünün fiyat performansını ölçmek için tasarlanmıştır ve 14.07.2021 tarihinde yayımlanmaya başlamıştır.

Borsamız Endekslerinde yer alan ürün ve ürün grupları Arpa, Buğday ve Mısırdır. Borsamızca ayrıca Arpa, Buğday ve Mısır'ın dahil olduğu ürün kategorisi olan Hububat Endeksi de tasarlanarak ürün endeksleri ile birlikte yayımlanmaya başlamıştır. Ürünlerin alt gruplarında oluşan fiyat hareketliliğini de yansıtmak üzere Ekmeklik ve Makarnalık Buğday Endeksleri ile Mısır 1. Sınıf ve Mısır 2. Sınıf ürün alt grupları için de endeks yayımlanmaktadır.

Tablo 8. Endekslerde Yer Alan Ürün ve Ürün Grupları

HUBUBAT	BUĞDAY	MISIR	ARPA
Arpa Buğday Mısır	Buğday Ekmeklik Buğday Makarnalık	Mısır 1. Sınıf Mısır 2. Sınıf	Arpa

TÜRİB Tarımsal Ürün Endeksleri 2 ayrı türde oluşturulmaktadır.

Basit Endeks

Endekse konu olan ürün çeşidi bir adet olan endekstir (Örnek: Buğday Ekmeklik, Buğday Makarnalık, Mısır 1. Sınıf, Mısır 2. Sınıf).

Basit Ürün Endeksi Hesaplama Yöntemi

Sadece bir ürüne yönelik olan ve likidite faktörü (ELÜS Piyasalarındaki ton bazında ortalama yıllık işlem miktarı) baz alınarak gerçekleştirilen hesaplama yöntemidir.

Bileşik Endeks

Endekse konu olan ürün çeşidi bir adetten fazla olan endekstir (Örnek: Hububat, Arpa, Buğday, Mısır).

Bileşik Ürün Endeksi Hesaplama Yöntemi

Üretim Faktörü ve Likidite Faktörü (ELÜS Piyasalarındaki ton bazında ortalama yıllık işlem miktarı) birlikte baz alınarak gerçekleştirilen hesaplama yöntemidir.

TÜRİB Tarımsal Ürün Endekslerinin Hesaplanma Yöntemleri

Basit Ürün Endeksi

Buğday Ekmeklik
Buğday Makarnalık
Mısır 1. Sınıf
Mısır 2. Sınıf

Bileşik Ürün Endeksi

Hububat
Arpa
Buğday
Mısır

Endekslerin Tasarım Amacı

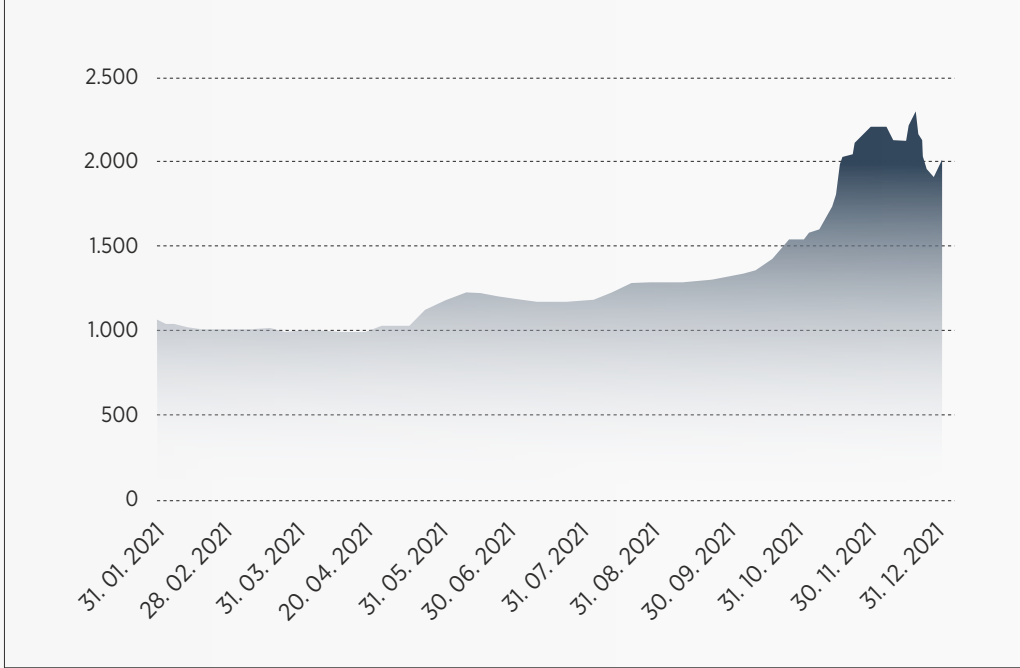
Endeksler,

- *Elektronik Ürün Senetleri kullanılarak tek bir tarımsal ürünün veya bir grup tarımsal ürünün fiyat performansının gözlemlenmesi,*
- *Paydaşlara, fiyat hareketlerine ilişkin bilgi edinme ve analiz yapma imkânının sağlanarak öngörülebilirliğin artırılması,*
- *Türkiye ile dünya tarımsal emtia piyasaları arasındaki ilişkinin izlenmesine olanak sağlanması,*
- *TÜRİB ELÜS Piyasası'ndaki fiyat dinamiklerinin anlık, anlaşılabilir ve şeffaf olarak sunulması*

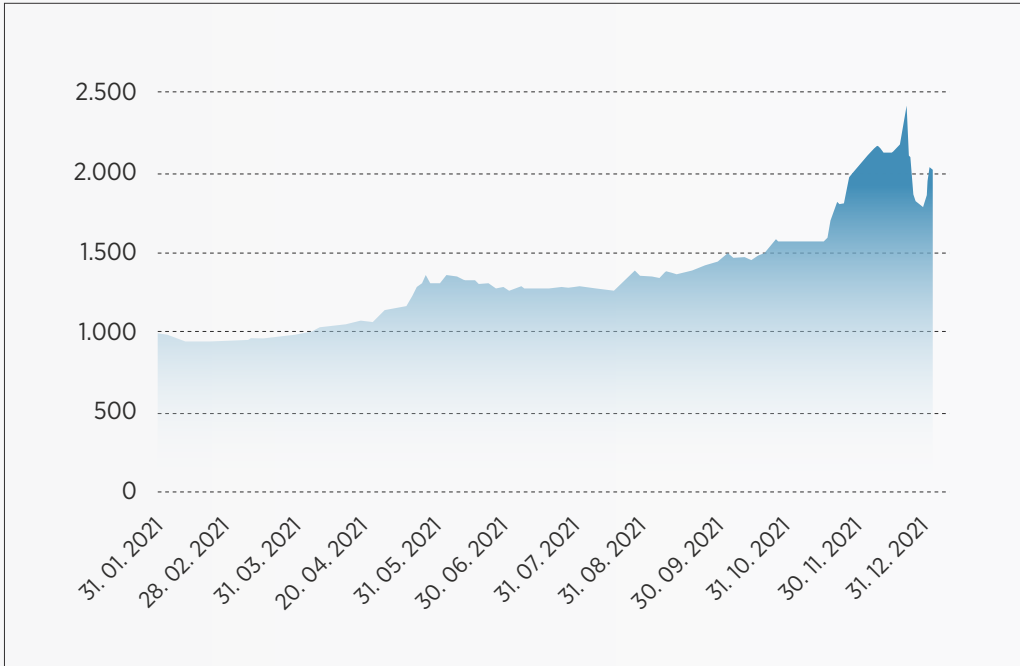
amacıyla tasarlanmıştır.

Grafik 7. TÜRİB Tarımsal Ürün Endekslerinin Gelişimi

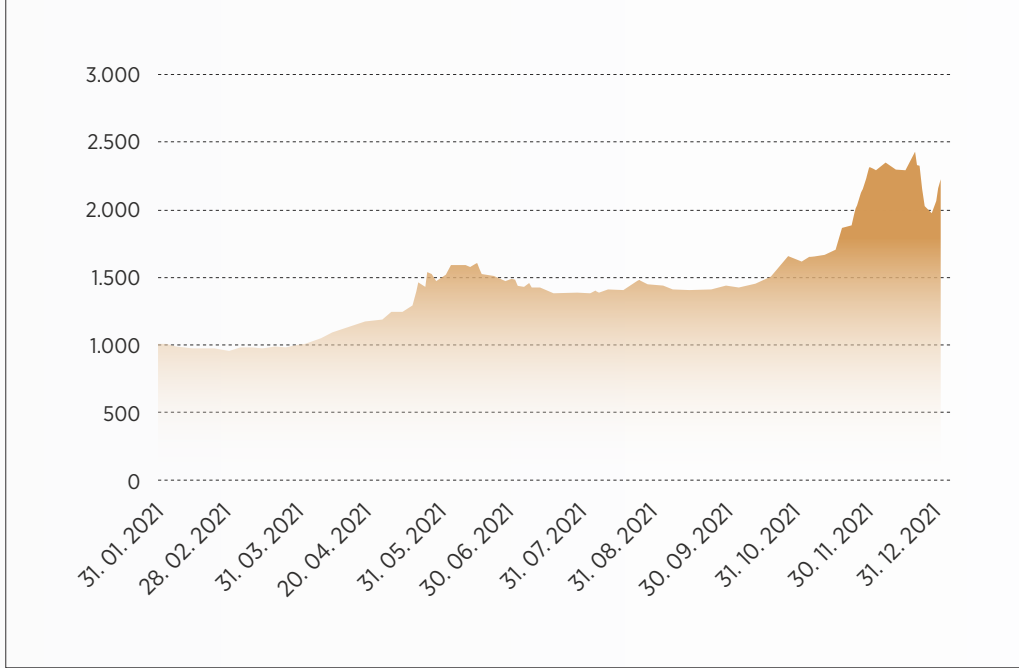
TÜRİB Buğday Endeksi

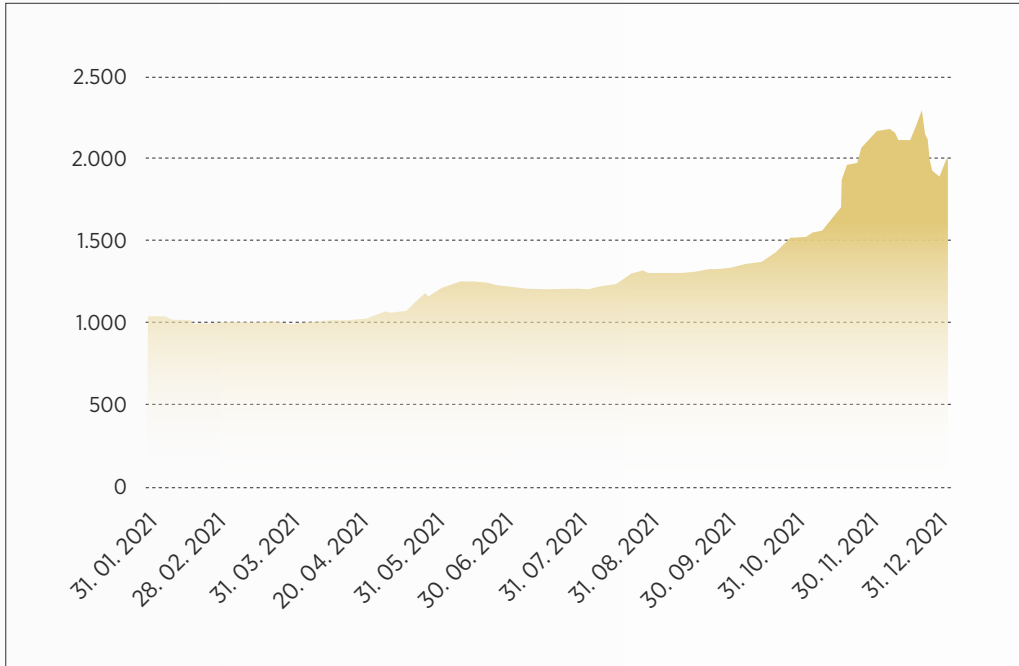
TÜRİB Mısır Endeksi

TÜRİB Arpa Endeksi

TÜRİB Hububat Endeksi

TÜRİB Tarımsal Ürün Endekslerinin Faydaları

TÜRİB Tarımsal Ürün Endekslerinin yayımlanması ile

- Türkiye'deki tarımsal ürün piyasalarının ana yönünün belirlenmesi,
- Tarımsal faaliyetlerde bulunan paydaşlar için tarımsal ürünlerde ortaya çıkan fırsatların kapsamlı ve doğru şekilde temsil edilmesi,
- Farklılaşmış ve geniş kapsamlı ürün fiyat endeks serilerinin (bileşik ürün grubu endeksleri, basit ürün endeksleri) oluşturulması,
- Binlerce farklı ürün kodu (ISIN) ile temsil edilen aynı ürünlerde oluşan fiyatların kullanılmasıyla ürün grubu, ürün ve ürün alt grubu bazında kıyaslama göstergelerinin oluşturulması,
- Bir ürün sepetinin fiyatının ve yatırım getirisinin izlenmesi,
- Coğrafi bölgeler bazında farklı ürün sınıflarında oluşan fiyatların ürün bazında doğru ve şeffaf olarak temsil edilmesi,
- Şeffaf ve kurallara dayalı metodolojinin uygulanması,
- Veri yayımına ilişkin yüksek veri kalitesi ve esnek veri dağıtım seçeneklerinin sunulması

yönünde faydaların oluşması beklenmektedir.

TÜRİB Tarımsal Ürün Endeksleri Ürün Seçim Kriterleri

Endekste yer alacak ürünlerin belirlenmesinde esas alınan **3 seçim kriteri** aşağıda verilmektedir:

TÜRİB Tarımsal Ürün Endeksleri Ürün Seçim Kriterleri

Üretim Miktarı

Son 3 yıl ortalama üretim ve ithalat miktarının 1 milyon ton üzerinde olması

İşlem Miktarı

Son 3 yıl ortalama yıllık işlem miktarı 100 bin tonun üzerinde olması
Son 3 yıl ortalama günlük işlem miktarının 500 ton üzerinde olması

İşlem Gün Sayısı

Son 1 yılda işlem olan gün sayısı toplam iş günü sayısının %60'ında bulunması

TÜRİB Tarımsal Ürün Endeksleri Hesaplama Bileşenleri

Endekslerin hesaplama bileşenleri aşağıda verilmektedir:

Ürün Çeşitliliği

Arpa, Buğday, Mısır

Fiyat

Seans boyunca dinamik olarak; endeks ürünlerine ait işlemlerin güncel ağırlıklı ortalama fiyatları

Üretim Faktörü

TÜİK son 3 yıl bitkisel üretim ve ithalat istatistiklerine dayalı

Likidite Faktörü

Son 3 yıl işlem miktarına dayalı

Ağırlaklandırma

Üretim Faktörü kapsamındaki kavramsal piyasa değerinin (2/3)'ü kullanılır.

Likidite Faktörü kapsamında kavramsal piyasa değerinin (1/3)'ü kullanılır.

TÜRİB Tarımsal Ürün Endeksleri

Başlangıç Değeri

1.000

TÜRİB Tarımsal Ürün Endeksleri

Başlangıç Tarihi

1 Nisan 2021*

*1 Nisan 2021 tarihli değerlendirme dönemi parametreleri ile ELÜS Piyasası'nın faaliyete geçtiği 26 Temmuz 2019 tarihinden itibaren gerçekleşen ELÜS işlem fiyatları ile hesaplanan endeks değerleri piyasa ile paylaşılmaktadır.

Endeksler; TÜRİB ELÜS Piyasası seansı süresince 10 saniyede bir periyodik olarak hesaplanarak eşanlı olarak yayımlanmaktadır. Endekslerin hesaplanması ve yayımına, TÜRİB ELÜS Piyasası seans başlangıç saatinde veya seans içerisinde ilgili Ürün kategorilerinde/Ürünlerde en az 3 işlem adedi ve toplam 20.000 kg işlem miktarı şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda başlanmaktadır.

Endekslerin hesaplanması ve yayımına TÜRİB ELÜS Piyasası seansının bitiş saati itibarıyla son verilmekte, seans bitiş sonrası işlem iptali olması durumunda gerçekleşen işlem iptalleri dikkate alınarak, gün sonu endeks değeri tekrar hesaplanarak yayımlanmaktadır.

TÜRİB Tarımsal Ürün Endekslerinin daha geniş bir çevreye yayımı için veri dağıtım kuruluşları olan Foreks Bilgi İletişim Hizmetleri A.Ş. (29.07.2021) ve Matriks Bilgi Dağıtım Hizmetleri A.Ş. (19.07.2021) ile veri dağıtım sözleşmesi imzalanmıştır. Aynı şekilde Endeksler Borsamıza ait platformlarda da yayımlanmakta, piyasa katılımcılarına hem güncel hem de geçmişe yönelik veriler sunulmaktadır. TÜRİB Tarımsal Ürün Endeks verileri, 14.07.2021 tarihi itibarıyla basın bültenleri yolu ile basın kuruluşlarına gönderilmeye başlanmıştır.

Endeks Veri Yayım Sembolleri

<i>Endeks Sembolü</i>	<i>Açıklaması</i>
TRBARP	TÜRİB Arpa Endeksi
TRBBGD	TÜRİB Buğday Endeksi
TRBBGDEKM	TÜRİB Buğday Ekmeklik Endeksi
TRBBGDMAK	TÜRİB Buğday Makarnalık Endeksi
TRBMSR	TÜRİB Mısır Endeksi
TRBMSR1SN	TÜRİB Mısır 1. Sınıf Endeksi
TRBMSR2SN	TÜRİB Mısır 2. Sınıf Endeksi
TRBHUB	TÜRİB Hububat Endeksi

2. Planlı Üretim: Sözleşmeli Tarım

Borsamız işlem platformuna 2020 yılında entegre edilen sözleşmeli tarım geliştirme kapsamında Türk Şeker Fabrikaları A.Ş. ve Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri üyesi kooperatifler ile Türk Şeker Tarım ve Gıda Sanayi Ticaret A.Ş.'nin üreticiler ile yapmış oldukları sözleşmeli tarım kapsamındaki anlaşmalı işlemleri, daha önce yapılmış avans ödemesi varsa, bu ödemeler dikkate alınarak takasa konu edilebilmektedir.

Sözleşmeli tarım çözümü ile üreticiler tarafından üretilen ve lisanslı depo işletmelerinde saklanıp ELÜS'e dönüştürülerek Borsamız ELÜS Piyasası'nda güven ve istikrar içinde işleme konu edilen ürünler için, üretim öncesinde alıcılar tarafından çiftçilere yapılan aynı ve/veya nakdi ödemeler, tam otomasyon dahilinde TÜRİB'de gerçekleştirilen işlem tutarları üzerinden takas sürecinde mahsup edilmektedir.

3. Piyasaya Yönelik Ürün ve Hizmet Geliştirme Faaliyetlerimiz

Lisanslı depoda işlem gören ürünlerin standart ve sınıf değişikliği de değişen piyasa koşulları ve sektörden gelen talepler çerçevesinde T.C. Ticaret Bakanlığınca gerçekleştirilmektedir. Bu doğrultuda, 2021 yılında aşağıdaki gelişmeler kaydedilmiştir.

İthal Mısır

24.02.2021 tarihinde T.C. Ticaret Bakanlığı tarafından belirlenen elektronik ürün senedi standartlarına "İTHAL MISIR" eklenmiştir.

Tritikale

21.05.2021 tarihinde T.C. Ticaret Bakanlığı tarafından belirlenen elektronik ürün senedi standartlarına "TRİTİKALE" eklenmiştir.

Çeltik

06.10.2021 tarihinde T.C. Ticaret Bakanlığı tarafından belirlenen elektronik ürün senedi standartlarında "ÇELTİK" ürününde kalite standartlarında değişiklik yapılmıştır.

Cin Mısır

26.10.2021 tarihinde T.C. Ticaret Bakanlığı tarafından belirlenen elektronik ürün senedi standartlarına "CİN MISIR" eklenmiştir.

Güncellenen bütün bu kalite kriterleri, Borsamız nezdindeki ELÜS işlem tanımlamalarına yansıtılmış, yatırımcıların elektronik ürün senedi alım-satım işlemlerinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi sağlanmıştır.

4. ELÜS Likiditesinin Artırılmasına Yönelik Faaliyetlerimiz

Borsamızda işlem gören ELÜS'lerin yatırım fonlarının portföyüne alınmasına yönelik portföy yönetim şirketlerinin başvuruları çerçevesinde Sermaye Piyasası Kurulu nezdinde sunular ve toplantılar gerçekleştirilmiş olup, düzenleyici kuruluşumuz T.C. Ticaret Bakanlığı ile birlikte Sermaye Piyasası Kurulu'nun ELÜS'lerin yatırım fonlarının portföylerine alınabilecek varlıklar içerisinde sayılmasına yönelik çalışmalarına katkı sağlanmaktadır.

D. Stratejimiz ve Öncelikli Hedeflerimiz

Borsamız faaliyete geçtiği 26.07.2019 tarihinden itibaren görev ve sorumlulukları çerçevesinde ürün ve hizmetlerini şekillendirme çalışmalarına devam etmiştir. Tarım ürünlerinin fiyat istikrarını, gıda ve arz güvenliğini korumayı ilke edinen güven temelli bir piyasa sisteminin oluşturulması stratejisini benimseyen Borsamızın kısa vadeli hedefleri arasında yer alan aracılı sisteme geçiş, Teverruk Piyasası'nın organize edilmesi, yeni ELÜS Piyasası altyapısının kurulması, orta vadeli hedefleri arasında ise Vadeli İşlem Piyasası'nın kurulması faaliyetlerine ilişkin çalışmalarının yanı sıra uluslararası piyasalara entegrasyon sağlayıp, bölgesel merkez olmak yer almaktadır.

1. Kısa Vadeli Hedefler

Borsamız, Misyon ve Vizyonu çerçevesinde tarım sektörünün gıda arz güvenliğinin ve fiyat istikrarının sağlanması ilkeleri ile finans sektörünün hızlı işlem, şeffaflık ve güven ilkelerine eşgüdümlü olarak uyum sağlayacak bir piyasa altyapısı oluşturulması ve yeni finansal ürünlerin tarımsal piyasalara dahil edilmesine yönelik çalışmalarını devam ettirmektedir. Çalışmalarımız ile;

Aracılı Sisteme geçiş ve yeni ELÜS Piyasası altyapısının oluşturulması

Borsamızda aracılı sistemin devreye alınması çerçevesinde, Ürün Piyasası Aracı Kurumları'nın faaliyete geçmesi ile bu aracı kurumlarla teknik altyapı ve mevzuat çerçevesinde entegrasyon sağlanacaktır. Aracılı sisteme geçiş ile birlikte Borsamızın mevcut altyapısı dönüştürülerek, aracılı sistem bileşenleri tarafından emir iletiminin sağlanmasına yönelik altyapı dönüşümü tamamlanacaktır. Yeni ELÜS Piyasası altyapısı; mevcut ELÜS Piyasası'nın esnek bir ürün yapısına, daha geniş emir türlerine imkan veren, risk, teminat ve temerrüt yönetiminin merkezi karşı taraf olarak yürütülmesini mümkün kılan yeni altyapıya taşınmasını sağlayacaktır.

Teverruk Piyasası

Teverruk finansman modelinde ELÜS'lerin kullanılmasına imkan veren Teverruk Piyasası'nın kurulması amaçlanmaktadır. Böylece ELÜS'lerin kullanım alanları genişleyecektir. Piyasa, T.C. Cumhurbaşkanlığı On Birinci Kalkınma Planı'nda (2019-2023) (Plan) yer alan 252.5 numaralı emtia murabahası işlemlerinin yurt içinde gerçekleştirilebilmesi için elektronik ürün senedine dayalı platformların oluşturulmasına yönelik eyleme hizmet edecektir. Piyasa oluşturulmasına ilişkin sorumlu kuruluş olarak Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) ile birlikte çalışmalar yürütülmekte ve bu kapsamda Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş. (MKK), Toprak Mahsulleri Ofisi (TMO) ve Türkiye Katılım Bankaları Birliği (TKBB) ile iş birliği yapılmaktadır. Mevzuat altyapısı çerçevesinde T.C. Ticaret Bakanlığı, T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı, Sermaye Piyasası Kurulu ve T.C. Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi ile çalışmalar yürütülmektedir. BDDK koordinasyonunda Borsamız bünyesinde ELÜS üzerine Teverruk Piyasası kurulması çalışmalarının 2022 yılında tamamlanması hedeflenmektedir.

2. Orta Vadeli Hedefler

Vadeli İşlem Piyasası'nın kurulması

İleri tarihli türev sözleşmelerin işleme açılması ile birlikte korunma amaçlı işlemlerin gerçekleşmesinin sağlanması, risk, teminat ve temerrüt yönetiminin merkezi karşı taraf olarak yürütülmesine imkan veren altyapının geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Uluslararası piyasalarla entegrasyon ve bölgesel merkez olma

Piyasa altyapısının geliştirilip, ürün yelpazesinin genişletilmesiyle bölge ülkelerinin tarımsal emtia piyasalarıyla entegrasyonu nihai hedefimiz olacaktır.

Ayrıca, ELÜS Piyasası'nda şeffaflık ve tarım ürünleri piyasasında bilginin hızlı ve eşit bir şekilde yayılmasını sağlamak amacıyla; alım-satım kararlarının alınmasında önemli hususlar ile piyasamız ve üyelerimizle ilgili önemli ve fiyatı etkileme potansiyeli olan bilgilerin paylaşıldığı bir platform oluşturup, sektörümüzün şeffaflığına katkı sağlamayı hedeflemekteyiz.

Borsamız tarafından denetim ve gözetim altyapısının geliştirilmesi, ülkemizde lisanslı depoculuğa güven tesis edilmesine önemli katkı sağlayacak faaliyetlerden biri olarak öne çıkmaktadır. Bu çerçevede, gerek piyasa gözetim ve denetimi gerekse aracılık sistemde yer alacak kurumlarla lisanslı depoların gözetim ve denetimi konusunda gerçekleştirilecek faaliyetlere ilişkin çalışmalarımız devam etmektedir.

Tarımda bölgesel üs olunması konusunda Borsamız uzman kadrosu ve bilgi birikimi ile teknik altyapı ve gereksinimleri belirleyip, gerekli aksiyonları alacaktır. Teknik altyapı dışında aracılık sisteminin gelişip güçlendirilmesi, lisanslı depoculuk kapasitesinin artırılması ve sınır ötesi lisanslı depolarla ve borsalarla da iş birliğine gidilmesi önem arz etmektedir.

Piyasa yapıcılık mekanizmasının geliştirilmesi, teminat ve temerrüt yönetimi, gümrük tarifelerinde uyumlaştırma, sınır ötesi uyumsuzlukların çözümü esasları gibi hususlar da bu yapının oluşturulmasında tartışılıp, dikkate alınması gereken hususlar olacaktır. Yerli kuruluşların yanı sıra yabancı kuruluşların da doğrudan Borsamızda işlem yapması, sınır ötesi teslim ve sınır ötesi ticareti ilgilendiren diğer hususlarda paydaşlarla birlikte çalışmaların yürütülerek, gerekli mevzuat ve teknik altyapının oluşturulması ile mümkün olabilecektir.

E. Paydaşlarımız

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, odalar ve borsalar arasındaki birlik ve dayanışmayı temin etmek, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, oda ve borsa mensuplarının mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, bunların birbirleriyle ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere, meslek disiplinini ve ahlâkını korumak, ülkenin kalkınması, ekonominin gelişmesi için gerekli çalışmaları yapmak ve bu Kanunda belirtilen hizmetleri yerine getirmek amacıyla kurulan, tüzel kişiliğe sahip, kamu kurumu niteliğinde meslek üst kuruluşudur.

Ticaret Borsaları

Ticaret Borsaları, standardize edilmiş veya tiplere ayrılmış ya da numuneye malın tümünün temsil edildiği; üretimi, tüketimi veya ithal, ihrac ve dağıtım büyük miktarda yapılan; dayanıklı ve stoklamaya elverişli bulunan, arz ve talebi değişken olan, alım-satım serbest rekabet şartları içinde ve önceden belirlenmiş asgari miktarlar üzerinden toptan yapıldığı organize edilmiş tarımsal ürün piyasalarıdır.

T. C. Ticaret Bakanlığı

T.C. Ticaret Bakanlığı, lisanslı depoculukla ilgili taraflara kuruluş ve faaliyet izni vermekte, sistemin daha iyi çalışması için ikincil düzenlemeler yapmakta, sistemin tüm paydaşlarını denetlemektedir. Bakanlık, ayrıca 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk faaliyeti yapmak üzere kurulan anonim şirketlerin tescil ve ilan ettirilmesi için lisans veren üst kurumdur.

Sermaye Piyasası Kurulu

TÜRİB, 5174 sayılı Türkiye Odalar ve Borsalar Kanunu'nun 53 üncü maddesinin birinci fıkrası çerçevesinde T.C. Ticaret Bakanlığı ile birlikte Sermaye Piyasası Kurulu'nun uygun görüşü ile 27.02.2017 tarih ve 2017/9986 sayılı Bakanlar Kurulu kararı uyarınca kurulmuştur. Piyasa işletici ile anlaşılması, faaliyet izninin verilmesi, Borsamız Yönergeleri'nin yürürlük kazanması gibi hususlarda, ilgili mevzuat uyarınca, Sermaye Piyasası Kurulu'nun uygun görüşü aranmaktadır. Ayrıca, Borsamız mevzuatının büyük bir bölümünü oluşturan Yönetmelikler, T.C. Ticaret Bakanlığı ile birlikte Sermaye Piyasası Kurulu'nun ortak çalışması sonucunda tanzim edilmektedir.

Toprak Mahsulleri Ofisi

1938 yılında hububat ve haşhaş ürünlerinin piyasasını düzenlemek görevi ile kurulan Toprak Mahsulleri Ofisi Genel Müdürlüğü, lisanslı depoculuk hizmetinin verilmesinde çeşitli yatırımları ile sistemin gelişimini destekleyen kuruluşlardandır.

Borsa İstanbul A.Ş.

Borsa İstanbul'un başlıca amacı ve faaliyet konusu; "Kanun hükümleri ve ilgili mevzuat çerçevesinde, sermaye piyasası araçlarının, kambiyo ve kıymetli madenler ile kıymetli taşların ve Sermaye Piyasası Kurulu'nca uygun görülen diğer sözleşmelerin, belgelerin ve kıymetlerin serbest rekabet şartları altında kolay ve güvenli bir şekilde, şeffaf, etkin rekabetçi, dürüst ve istikrarlı bir ortamda alınıp satılabilmesini sağlamak, bunlara ilişkin alım satım emirlerini sonuçlandırarak şekilde bir araya getirmek veya bu emirlerin bir araya gelmesini kolaylaştırmak ve oluşan fiyatları tespit ve ilan etmek üzere piyasalar, pazarlar, platformlar ve sistemler ile teşkilatlanmış diğer pazar yerleri oluşturmak, kurmak ve geliştirmek, bunları ve başka borsaları veyahut borsaların piyasalarını yönetmek ve/veya işletmek ve ana sözleşmesinde yazılı olan diğer işlerdir."

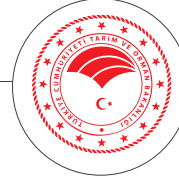
İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş.

Ana sözleşmesi uyarınca Bankanın temel amacı, ilgili mevzuat çerçevesinde takas ve saklama hizmetleri vermek, finansal hizmetleri ve her türlü iktisadi faaliyeti gerçekleştirmek suretiyle ülkemiz piyasalarının rekabet gücünü artırmaktır. Banka bu amacına ulaşmak üzere, sermaye piyasası mevzuatının ve Bankacılık Kanunu'nun kendisine izin verdiği ve imkan tanıdığı tüm faaliyetlerde bulunabilir. Takasbank temel olarak, sahip olduğu 'merkezi takas' ve 'bankacılık' lisansları ile Türk sermaye piyasalarında, üyelerine, takas, merkezi karşı taraf ve bankacılık hizmetleri sunmaktadır. TÜRİB takas hizmetleri konusunda Takasbank ile sözleşme imzalamıştır.

Merkezi Kayıt Kuruluşu A. Ş.

MKK, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından kaydedilmesine karar verilmiş sermaye piyasası araçları için Türkiye'nin Merkezi Saklama Kuruluşu'dur. Türkiye sermaye piyasası araçları için hak sahibi bazında tam kaydedilme modelini uygulamaktadır. TÜRİB elektronik ürün senetlerinin alım satımında elektronik kayıt kuruluşu olarak MKK ile sözleşme imzalamıştır.

T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı

Bakanlık sistemin teşvik edilmesi amacıyla Lisanslı Depoculuk faaliyeti yapmak isteyen taraflar ile üreticiye lisanslı depoculuk sistemini kullanması böylelikle arzın yıl boyunca dengelenmesini sağlamak hedefi ile çeşitli teşvikler sunmaktadır.

Lisanslı Depo İşletmesi

5300 sayılı Kanun kapsamında kendisine teslim edilen ürünleri güvenli ve sağlıklı koşullarda depolanması ve korunması hizmetlerini sağlayacak yeterli tesislere sahip, Bakanlıkça kuruluş ve faaliyet izni verilen, anonim şirket şeklinde faaliyette bulunan kuruluşlardır.

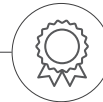
Yetkili Sınıflandırıcı

5300 sayılı Kanun kapsamında Bakanlıktan lisans alarak, lisanslı depolarda depolanacak tarım ürünlerin sınıf ve kalitesini mevcut standartlara göre belirleyen ve belgelendiren, gerçek ve tüzel kişilerce işletilen laboratuvarlardır.

Lisanslı Depoculuk Tazmin Fonu

Lisanslı depo işleticisinin, mudilere karşı ilgili mevzuatta belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmemesinden dolayı ortaya çıkan zararların tazmin edilebilmesi amacıyla oluşturulan kuruluştur.

Referans Yetkili Sınıflandırıcı

Yetkili sınıflandırıcı lisansı almak üzere başvuruda bulunanların laboratuvarlarını inceleyen, sonrasında ise yetkili sınıflandırıcıları periyodik olarak denetleyen ve bu denetim sonuçlarını Bakanlığa raporlayan, ayrıca itiraz üzerine ürünleri analiz eden, görev alanındaki yetkili sınıflandırıcıların kalibrasyona uygunluk, kontrol ve denetimini yürüten, Bakanlıktan lisans alan gerçek ve tüzel kişilerdir.

T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı

Gelir Vergisi Kanunu'na istinaden Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu kapsamında düzenlenen ELÜS'lerin elden çıkarılmasından doğan kazançlar için geçerli olan gelir-kurumlar vergisini istisna kapsamına almıştır. Aynı zamanda bu kazançlar ile ilgili stopaj istisnaları ilgili Bakanlıkça uygulanmaktadır. Bakanlık ayrıca Elektronik Ürün Senetlerinin ticaretini teşvik eden çeşitli hazine teşvikleri ile piyasalarımızın geliştirilmesinde yanımızda olan önemli paydaşlarımızdandır.

Bölüm 6

2021 Yılı

Performansımız

2021

A. Piyasa Performansı Özeti

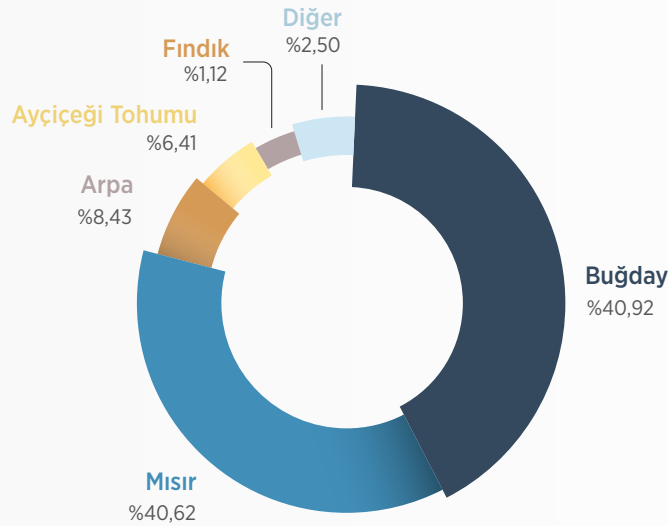
1. 2021 TÜRİB ELÜS Piyasası Büyüklükleri

Borsamız ELÜS Piyasası'nda 2021 yılı itibarıyla 17 adet ürün için ELÜS alımı ve satımı gerçekleştirilebilmektedir. Bunlar, başta hububat olmak üzere kuru meyve, yağlı tohum ve baklagillerdir.

ELÜS Piyasası'nda 2021 yılında toplam 152.140 adet işlem gerçekleşmiştir. İşlem miktarı 6.729.088.032 kg, işlem hacmi ise 18.502.981.285,76 TL olmuştur. İşlem yapan yatırımcı sayısı 49.427 kişidir.

2021 yılında işlem hacminde öne çıkan ürünler sırasıyla **Buğday, Mısır, Arpa, Ayçiçeği Tohumu** ve **Fındık** olup, aşağıdaki grafikte piyasa işlem hacmindeki payları verilmektedir.

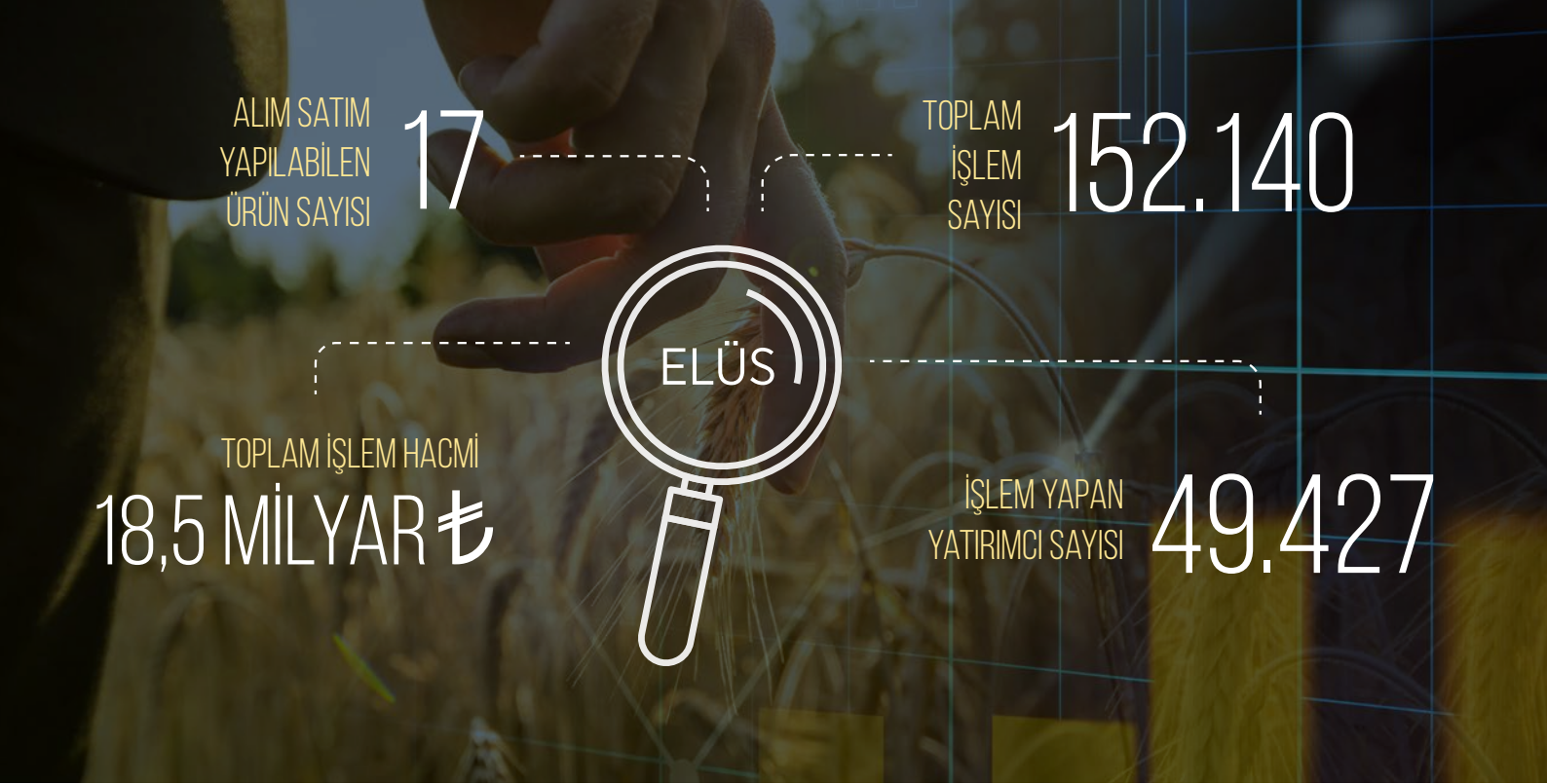
Grafik 8. Ürün Bazında ELÜS Piyasası İşlem Hacimleri

Kaynak: TÜRİB

Borsamız İşlem Platformuna Türkiye genelinde yatırımcı kaydı gerçekleştirmek üzere "Acentelik" hizmeti veren 110 ticaret borsasının 110'u da yatırımcı kaydı gerçekleştirmiştir. 2021 yılı sonu itibarıyla kaydı gerçekleştirilen yatırımcı sayısı 106.484 adete ulaşmıştır.

Borsamızda işlemler, 22 adet takas merkezi banka ve aracı kurum nezdindeki yatırımcı hesapları üzerinden gerçekleştirilmektedir. Yatırımcıların ELÜS Piyasası'nda gerçekleştirdiği işlemlerin nakit ve ELÜS borç ve alacaklarının yerine getirilmesi kapsamında takas hizmetleri, söz konusu aracı kuruluşlar tarafından Takasbank A.Ş. üzerinden Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş. ile entegre bir şekilde yürütülmektedir.

B. Yatırımcı Kaydı, ELÜS Kotasyon ve Piyasa İşlemleri

Platformumuza yatırımcı kayıtlarının gerçekleştirilmesi için geliştirilen Acentelik Modülümüze, acentelerimiz Ticaret Borsası temsilcileri gerekli yatırımcı bilgi ve belgelerini işlemekte, bu bilgi ve belgelerin kontrolü için kurulan çağrı merkezi aracılığı ile yatırımcı bilgileri kontrol edilerek, Borsamız kayıtlarına aktarılmaktadır. Çağrı merkezi ayrıca yatırımcıların platformumuz ve alım-satım işlemleri hakkındaki soruların cevaplandırılması görevlerini de üstlenmiştir. Bu kapsamda, çağrı merkezimize 2021 yılında toplam 5.562 çağrı ulaşmıştır. Bunlara ilave olarak, 4.547 adet çağrı Borsamız personeli tarafından yanıtlanmıştır. Piyasalarımızın işletilmesi esnasında mudiler ve işlem gerçekleştiren kişiler tarafından Borsamıza iletilen toplam 3.553 e-posta ve 104 iletişim formu cevaplanarak, yatırımcılarımızın bilgi talepleri karşılanmıştır. 2021 yılında Borsamızda işlem görebilecek ürünlere Triticale ve Cin Mısır eklenmiştir. Lisanslı Depolar tarafından 2021 yılında toplam 6,8 milyon ton ELÜS ihracı gerçekleştirilmiştir.

Borsamız Elektronik Ürün Senetleri Piyasası'nda lisanslı depo işletmelerince ihraç edilen Elektronik Ürün Senetleri alım satım hizmeti verilmektedir. 2020 yılı sonunda Borsamız Platformuna kayıtlı 124 adet lisanslı depo bulunmakta iken, 2021 yılı sonu itibarıyla bu rakam 156'ya ulaşmış olup, şubeleri dahil Borsamız Platformunda toplam kayıtlı lisanslı depo adedi 223 olmuştur. Söz konusu lisanslı depolar 41 ilde faaliyet göstermektedir. Lisanslı depoculuk sisteminin hizmet verebilmesi çerçevesinde düzenlemesi bulunan ürünler Tablo 9'da verilmektedir.

Tablo 9. TÜRİB’de İşlem Görebilecek Ürün Türleri

<i>Ürün Adı</i>	<i>TÜRİB’de İşlem Görebilecek Ürün Türleri</i>
Antep Fıstığı	Antep Fıstığı
Fındık	Fındık
Hububat, Baklagiller ve Yağlı Tohumlar	Arpa, Ayçiçeği tohumu, Buğday, Fasulye, Triticale, Çavdar, Çeltik, Mercimek, Mısır, Nohut, Soya Fasulyesi, Yulaf
Kuru Kayısı	Kükürtlenmiş, Kükürtlenmemiş
Kuru Üzüm	Kuru Üzüm
Pamuk	Pamuk
Zeytin	Siyah, Rengi Dönük, Yeşil

Kaynak: TÜRİB

2021 yılında ELÜS olarak ihraç edilebilecek 17 adet ürünün 17 adedinde de işlem gerçekleşmiştir. 2021 Yılında ELÜS ihraç edilmiş ürünler aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Tablo 10. 2021 Yılında ELÜS İhraç Edilmiş Ürün Türleri

<i>Ürün Adı</i>	<i>2021 Yılında ELÜS İhraç Edilmiş Ürün Türleri</i>
Antep Fıstığı	Antep Fıstığı
Fındık	Fındık
Hububat, Baklagiller ve Yağlı Tohumlar	Arpa, Ayçiçeği Tohumu, Buğday, Fasulye, Triticale, Çavdar, Çeltik, Mercimek, Mısır, Nohut, Soya Fasulyesi, Yulaf
Kuru Kayısı	Kükürtlenmiş, Kükürtlenmemiş
Pamuk	Pamuk
Zeytin	Siyah

Kaynak: TÜRİB

2021 yılında Borsamızda ilk defa işlem gören ürünler **yulaf, fasulye, pamuk, tritikale** ve **mercimek** olup, işlem bilgileri aşağıda verilmektedir:

YULAF	FASULYE	PAMUK	TRİTİKALE	MERCİMEK
Borsamızda ilk işlem 20.08.2021 tarihinde gerçekleşmiş olup, 31.12.2021 itibarıyla toplam işlem hacmi 3.373.569,55 TL ve işlem miktarı 1.336.670 kg olmuştur.	Borsamızda ilk işlem 19.08.2021 tarihinde gerçekleşmiş olup, 31.12.2021 itibarıyla toplam işlem hacmi 4.580.788,50 TL ve işlem miktarı 554.260 kg olmuştur.	Borsamızda ilk işlem 17.03.2021 tarihinde gerçekleşmiş olup, 31.12.2021 itibarıyla toplam işlem hacmi 403.050,00 TL ve işlem miktarı 25.672 kg olmuştur.	Borsamızda ilk işlem 23.08.2021 tarihinde gerçekleşmiş olup, 31.12.2021 itibarıyla toplam işlem hacmi 1.260.751,00 TL ve işlem miktarı 523.260 kg olmuştur.	Borsamızda ilk işlem 15.09.2021 tarihinde gerçekleşmiş olup, 31.12.2020 itibarıyla toplam işlem hacmi 1.930.573,00 TL ve işlem miktarı 398.640 kg olmuştur.

2021 yılı için ürün bazında ELÜS Piyasası işlem bilgileri aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Tablo 11. 2021 yılı ELÜS Piyasası İşlem Bilgileri

Ürün adı	İşlem miktarı (Kg)	İşlem hacmi (TL)	İşlem adedi
Buğday	2.683.747,621	7.571.534.404,01	69.283
Mısır	2.992.789,790	7.516.505.894,26	43.080
Arpa	758.461,680	1.559.284.572,81	21.516
Ayçiçeği Tohumu	192.883,808	1.186.855.022,30	8.359
Fındık	7.372,454	206.925.907,86	6.358
Diğer (12 adet ürün)	93.832,679	461.875.484,52	3.544

Kaynak: TÜRİB

Son üç yıla ilişkin ELÜS işlem hacimleri (TL) aşağıdaki tabloda karşılaştırmalı olarak verilmekte olup, bir önceki yıla göre 2021 yılında %62 oranındaki artış, lisanslı depoculuk ve ELÜS'leşmenin önemli ölçüde ivme kaydettiğini göstermektedir.

Tablo 12. 2019-2021 dönemi ELÜS Piyasası İşlem Hacimleri

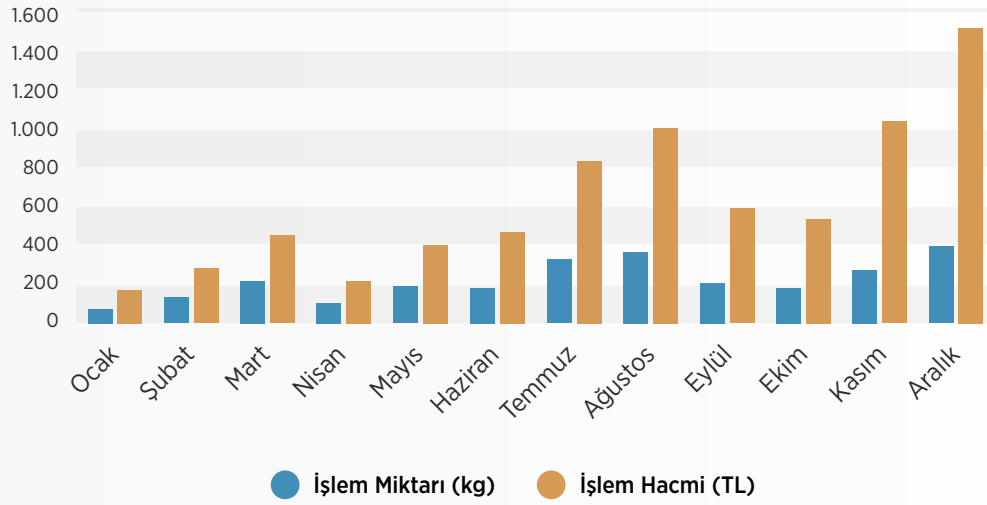
	2019	2020	2021
Ocak	249.631.758,00	409.625.952,13	684.547.076,42
Şubat	373.078.585,00	483.659.535,50	838.929.330,88
Mart	609.349.568,00	423.966.557,20	1.038.175.987,92
Nisan	619.005.795,00	1.136.249.075,82	1.041.200.101,44
Mayıs	316.028.167,00	829.363.899,46	1.018.704.589,16
Haziran	279.310.076,00	742.479.935,44	1.143.053.350,68
Temmuz	*1.021.044.476,00	1.864.101.487,90	1.219.884.240,99
Ağustos	385.930.707,09	839.643.924,93	1.463.252.266,53
Eylül	476.810.372,06	996.687.321,02	1.940.527.518,79
Ekim	813.129.129,67	1.791.924.551,73	1.748.312.430,01
Kasım	998.481.556,51	1.171.262.164,89	3.284.508.556,86
Aralık	312.482.450,90	734.410.486,94	3.081.885.836,08
Toplam	6.454.282.641,00	11.423.374.893,00 (%77 artış)	18.502.981.285,76 (%62 artış)

Not: *TÜRİB ELÜS Piyasası 26.07.2019 tarihinde faaliyete geçmiştir. 26.07.2019'a kadar olan rakamlarda Takasbank'tan alınan takas verileri kullanılmıştır.

1. TÜRİB ELÜS Piyasası Buğday İşlem Bilgileri

2021 yılında Borsamızda gerçekleşen Buğday ELÜS'lerine ilişkin işlem hacmi ve miktarı grafiği aşağıda gösterilmektedir:

Grafik 9. 2021 Yılı Buğday ELÜS'ü İşlem Bilgileri (Milyon)

Kaynak: TÜRİB

Borsamızda 2021 yılında gerçekleşen Buğday ELÜS işlem hacmi Aralık ayında en yüksek seviyesine ulaşmış olup, işlem hacimleri aşağıdaki tabloda ay bazında gösterilmektedir:

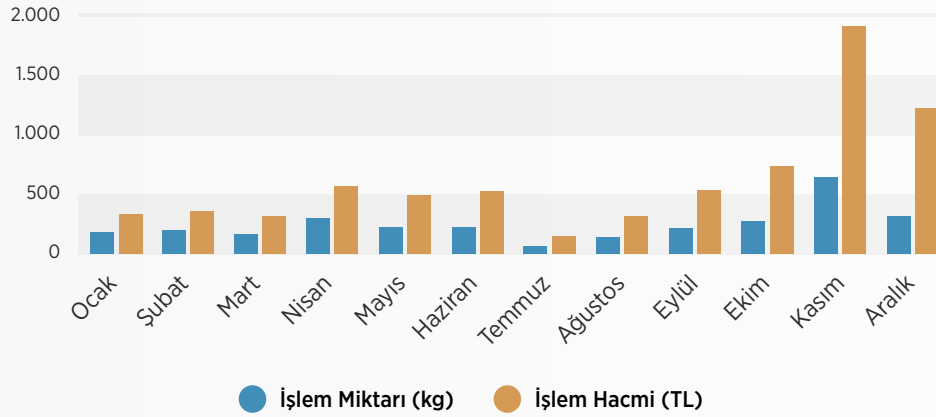
Tablo 11. 2021 Yılı Buğday ELÜS'ü İşlem Bilgileri

	İşlem Miktarı (Kg)	İşlem Hacmi (TL)		İşlem Miktarı (Kg)	İşlem Hacmi (TL)
Ocak	80.028.048	176.228.985,06	Temmuz	329.054.085	842.870.438,88
Şubat	135.972.257	289.997.131,65	Ağustos	369.903.686	1.006.621.291,99
Mart	221.872.636	455.751.847,96	Eylül	215.591.594	598.962.468,40
Nisan	106.756.862	222.424.768,63	Ekim	183.353.358	540.884.504,77
Mayıs	188.697.474	408.542.938,97	Kasım	275.852.854	1.032.664.860,63
Haziran	182.235.209	470.729.852,71	Aralık	394.429.558	1.525.855.314,36

2. TÜRİB ELÜS Piyasası Mısır İşlem Bilgileri

2021 yılında Borsamızda gerçekleşen Mısır ELÜS'lerine ilişkin işlem hacmi ve miktarı grafiği aşağıda gösterilmektedir:

Grafik 10. 2021 Yılı Mısır ELÜS'ü İşlem Bilgileri (Milyon)

Kaynak: TÜRİB

Borsamızda 2021 yılında gerçekleşen Mısır ELÜS işlem hacmi Kasım ayında en yüksek seviyesine ulaşmış olup, işlem hacimleri aşağıdaki tabloda ay bazında gösterilmektedir:

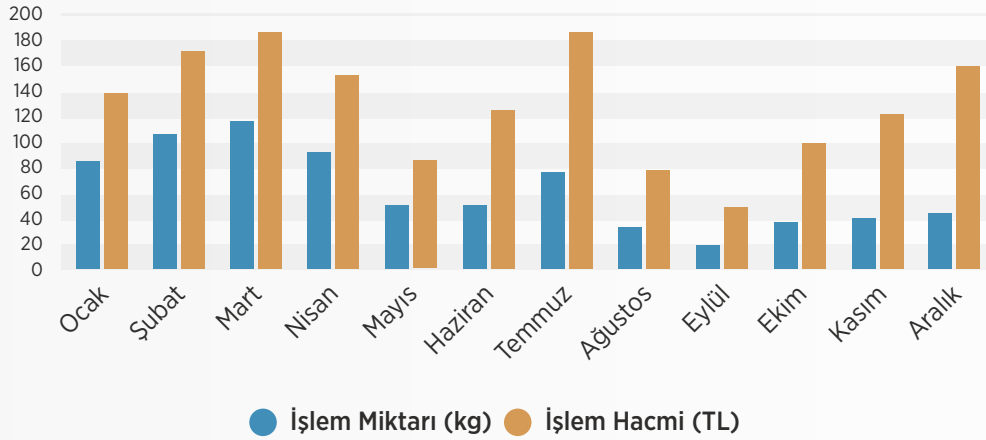
Tablo 11. 2021 Yılı Mısır ELÜS'ü İşlem Bilgileri

	İşlem Miktarı (Kg)	İşlem Hacmi (TL)		İşlem Miktarı (Kg)	İşlem Hacmi (TL)
Ocak	185.176.141	328.729.821,93	Temmuz	63.779.834	150.843.204,89
Şubat	197.343.547	357.967.413,62	Ağustos	135.059.814	316.038.117,50
Mart	178.166.454	321.776.566,66	Eylül	222.170.830	544.363.074,74
Nisan	299.020.834	573.497.409,65	Ekim	273.031.117	744.295.855,26
Mayıs	233.994.541	505.353.743,43	Kasım	655.201.379	1.916.391.261,40
Haziran	225.350.042	530.672.713,68	Aralık	324.495.257	1.226.576.711,50

3. TÜRİB ELÜS Piyasası Arpa İşlem Bilgileri

2021 yılında Borsamızda gerçekleşen Arpa ELÜS'lerine ilişkin işlem hacmi ve miktarı grafiği aşağıda gösterilmektedir:

Grafik 11. 2021 Yılı Arpa ELÜS'ü İşlem Bilgileri (Milyon)

Kaynak: TÜRİB

Borsamızda 2021 yılında gerçekleşen Arpa ELÜS işlem hacmi hasat dönemi olan Temmuz ayında en yüksek seviyesine ulaşmış olup, işlem hacimleri aşağıdaki tabloda ay bazında gösterilmektedir:

Tablo 12. 2021 Yılı Arpa ELÜS İşlem Bilgileri

	İşlem Miktarı (Kg)	İşlem Hacmi (TL)		İşlem Miktarı (Kg)	İşlem Hacmi (TL)
Ocak	86.311.210	138.766.767,48	Temmuz	77.529.236	187.304.074,42
Şubat	106.720.702	171.679.137,32	Ağustos	33.421.379	79.234.722,72
Mart	117.313.972	186.921.346,79	Eylül	19.211.228	49.929.535,19
Nisan	92.987.768	153.352.253,35	Ekim	38.527.094	100.651.499,07
Mayıs	51.076.717	86.215.315,45	Kasım	40.478.785	122.800.064,82
Haziran	50.173.692	126.922.716,89	Aralık	44.709.897	160.507.139,31

C. Bilgi Teknolojileri

1. Borsa Altyapı Faaliyetleri

Pandemi ile artan dijital iş yapma ihtiyaçlarına cevap verebilmek amacıyla telekonferans sistemleri ve yazılımlarına yatırım yapılmış, Borsa personelinin uzaktan çalışma kapasitesi geliştirilmiştir.

TÜRİB Veri Merkezi ve İş Sürekliliği Merkezi'nin ağ ve güvenlik konusundaki donanım ve yazılım ihtiyaçları tamamlanmıştır.

Veri kaybını önlemek, KVKK uyum, bilgi güvenliğinin sağlanması vb. konular için gerekli teknik yatırımlar yapılmış, süreçler hayata geçirilmiştir.

2021 yılında da Merkezi Kayıt Kuruluşu, Takasbank ve aracı kurumlar ile Olağanüstü Durum Tatbikatı testleri başarı ile gerçekleştirilmiştir.

TÜRİB'in altyapısının ve sistemlerinin 7/24 izlenebilmesine ve müdahale edilebilmesine olanak sağlayan sistem ve süreçler yaratılmış, personel ve altyapı kaynağı sağlanmıştır.

2. Bilgi Teknolojileri Ekibi ve Süreçleri

Bilgi Teknolojileri personel kadrosu artan ihtiyaçlar doğrultusunda güçlendirilmiştir.

Proje yönetimi ve yazılım geliştirme süreçlerinde ihtiyaç duyulan proje yönetimi, iş zekası, test vb. alanlarla ilgili eğitimler alınmıştır.

ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetimi ile ISO 20000 Bilgi Teknolojileri Hizmet Yönetimi belgelendirme çalışmalarına başlanmıştır.

3. Ar-Ge Faaliyetleri

23 Mart 2021 tarihinde T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından TÜRİB, "Ar-Ge Merkezi" olarak tescil edilmiştir. Bu bağlamda, Ar-Ge projeleri için faaliyetlere başlanmıştır. 4 adet Ar-Ge projesi için çalışmalar sürdürülmektedir.

Personelde araştırma ve geliştirme farkındalığını artırmak için yüksek lisans ve doktora programlarına katılım, eğitim, makale yazımı ve konferanslara katılımlar çeşitli ödüllerle özendirilmiştir.

Ar-Ge iş birliği yapılabilecek üniversiteler, teknoloji geliştirme bölgeleri, kurum ve kuruluşlar ile görüşülüp aday iş birlikleri ve danışmanlıklar başlatılmıştır. Bu kurumlar ile Ar-Ge konusunda iş birliğini içeren iyi niyet anlaşmaları imzalanmıştır. Hacettepe Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi ile akademik iş birliğine devam edilmiştir.

Tüm Ar-Ge personelinin giriş çıkış bilgileri, T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı isterlerine uygun şekilde raporlanmaktadır. Giriş-çıkış vakitlerini tutan ve raporlayan uygulama devreye alınmıştır.

4. Projeler

Borsamız mevcut spot ELÜS Piyasasını yeni teknolojiler ile geliştirmek, aracılı sistemi devreye almak ve Vadeli İşlem ve Teverruk Piyasalarını faaliyete geçirmek üzere finansal yazılımlar geliştirme konusunda bir alt yüklenici ile ortak proje geliştirme sözleşmesi imzalanmış ve projeye başlanmıştır.

2021 yılı içerisinde **hayata geçirilen** projeler:

Endeks Projesi

TÜRİB Tarımsal Ürün Endeksleri hayata geçirilmiş ve veri yayımının Matriks ve Foreks firmalarına yapılması sağlanmıştır.

Kurumsal Raporlama

Borsamızın kurumsal rapor ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla hazırlanmış olan veri ambarı sayesinde 2021 yılında Borsamızın rapor ve iş zekası ihtiyaçları karşılanmıştır.

İzleme Sistemi

Güvenlik Bilgi ve Olay Yönetimi sistemi devreye alınmıştır. 2500 sensörle altyapı ve sistemin tüm aktiviteleri izlenmektedir.

3. Nesil İnternet Sitesi

Borsamızın dinamik yapısını ve yeni yüzünü yansıtan internet sitesi hayata geçirilmiştir.

Seans Bilgi Ekranı

Seans verilerinin anlık gösterilebilmesi için İzleme Paneli yeni, dinamik ve performanslı haline kavuşturulmuştur.

TTSG Projesi

Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi ile entegrasyon gerçekleştirilmiştir.

Elektronik Belge Sistemi

Elektronik Belge Yönetim Sistemi'nin, web sitesi iletişim formu ile entegrasyonu tamamlanmıştır.

TÜRİB İşlem Platformu'nun geliştirilmesi maksadıyla gerçekleştirilen iyileştirme ve geliştirmeler

Lisanslı depo kira teşvik hesaplamasının değişken fiyatlı teşviklere uygun hale getirilmesi sağlanmıştır.

Yeni takas üyeleri sisteme entegre edilmiştir.

Artan üye sayıları ve işlem hacmiyle birlikte performans güncellemeleri yapılmıştır.

5. Etkinlikler

ISTQB eğitimi tamamlanmıştır.

Proje Yönetimi (PMP) eğitimi tamamlanmıştır.

İş Zekası eğitimi tamamlanmıştır.

Şiddetsiz İletişim eğitimi tamamlanmıştır.

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından düzenlenen “Ar-Ge Merkezleri Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Zirvesi”ne katılım sağlanmıştır.

6. Ödüller

Borsamız **IDC Türkiye DX Summit**'te “Endüstriyel Ekosistemin Geleceği” Kategorisi'nde “Tarım'ın Nabzı, Çiftçinin ve Yatırımcının Pusulası TÜRİB Tarımsal Ürün Endeksleri” projesi ile birincilik ödülüne layık görülmüştür.

Borsamızın yaptığı başvuru sonucu “**TÜRİB Tarımsal Ürün Endeksleri**” konusunda Türk Patent ve Marka Kurumu (TÜRKPATENT) tarafından patent verilmesine karar verilmiştir.

D. Aracılık Hizmetleri Faaliyetlerimiz

Borsamızın stratejisi, faaliyet gösterdiğimiz tarım sektöründe fiyat istikrarını, şeffaflığı, gıda arz güvenliğini korumaya katkı sağlayan güven temelli bir piyasa ve altyapı oluşturmaktır. Borsamızda aracılı sistemin devreye alınarak, “Ürün Piyasası Aracı Kurumları”nın faaliyete geçmesi ile üyelik sisteminin altyapı çalışmalarının yenilenmesi ve geliştirilmesi ve söz konusu aracı kurumlarla teknik altyapı ve ilgili mevzuat çerçevesinde entegrasyonun sağlanması Borsamızın öncelikli hedefleri arasındadır.

Aracılık Faaliyetleri Birimi, aracılık faaliyetleri ve üyelik sistemi dışındaki görevlerine ek olarak, Borsamızın misyon ve vizyonu doğrultusunda işletilen piyasaların, ülkemiz tarım ve finans sistemindeki yerini güçlendirmek kapsamında kurumsal iletişim öğelerinin belirlenmesi ve bu öğelerin sürdürülebilir olması yönünde çalışmalarını yürütmektedir.

1. Aracılık Faaliyetleri

Aracılık Faaliyetleri Birimi, “aracılık ve üyelik esasları”nın oluşturulması ve geliştirilmesi için gerekli teknik ve mevzuat altyapısının hazırlanmasına katkı sağlamakta olup, bahsi geçen hedefler doğrultusunda yapılan çalışmalar aşağıda özetlenmektedir.

- i. 20.04.2019 tarihli ve 30751 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Türkiye Ürün İhtisas Borsasında Aracılık Faaliyetleri ile Aracıların Gözetimi ve Denetimi Hakkında Yönetmelik”te değişiklik ile Borsa Yönergeleri ve Prosedürleri oluşturma çalışmaları devam etmektedir.
- ii. Aracılık faaliyetleri, üyelik faaliyetleri, aracılık belge ve kayıt düzeni, bilgi teknolojileri, üye tedbir ve disiplin işlemleri ile üye uyumsuzluk komitesine ilişkin mevzuat çalışmaları devam etmektedir.
- iii. Borsamızın Ar-Ge çalışmaları kapsamında yapılan proje ve faaliyetlere destek çalışmaları yürütülmektedir.

2. Üye İlişkileri

Borsamızın işlem sisteminin yenilenmesine ilişkin proje kapsamında, Borsa Üyelerine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

3. Kurumsal İletişim

Borsamız sosyal medya hesapları ve web sitesi interaktif olarak kullanılmaya başlanmış olup, yatırımcılara ve paydaşlara yönelik olarak haftalık planlanan bilgi kartları paylaşımları ile özel günler, günlük/aylık/yıllık piyasa ve endeks verileri, hasat dönemi ilk işlem gören ürünler için duyuru ve bilgilendirmeler düzenli olarak yapılmaktadır.

Borsamız nezdinde; piyasalar, ürünler, endeksler ve diğer konulara ilişkin soru, öneri, şikayet ve taleplerinin iletilebileceği kurumsal internet sitesinde bulunan İletişim Formu (soru, öneri ve şikayet formu) oluşturulmuş ve kullanılmaya başlanmıştır.

Yatırımcıların yoğun olarak kullandığı sosyal medya uygulamaları için tanıtıcı reklamlar ve animasyonlar hazırlanmış ve Borsa olarak katılım sağlanan kongre, toplantı vb. yerlerde gösterilmesi sağlanmıştır. İlgili animasyon ve tanıtım videolarının özellikle çiftçilere yönelik yayım yapan televizyon kanallarında yayımlanması, işlem hacmi, ürün kategorileri bazında Lisanslı Depo İşletmeleri, Ticaret Borsası, Takas Merkezi, ÜPAK ve diğer üyelere yönelik yıllık olarak ödül töreni düzenlenmesi ve gong töreni yapılması için çalışmalar devam etmektedir.

Sermaye piyasalarının gelişen ihtiyaçlarına hizmet etmek üzere faaliyetlerde bulunan Sermaye Piyasası Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu ile iş birliği imkanlarının araştırılması kapsamında görüşmelere başlanmıştır.

E. Denetim ve Gözetim Faaliyetlerimiz

Borsamız Denetim ve Gözetim Birimi, Borsa faaliyetlerini, Kanun ve ilgili diğer mevzuat ile Borsa içi düzenlemeler ve hedefler doğrultusunda yürütmekle sorumlu olup, iç kontrol ve risk yönetimi sistemlerinin etkinliği ve yeterliliği hususunda Üst Yönetime güvence sağlamak amacıyla; Borsa faaliyetlerinin dönemsel ve riske dayalı olarak incelenmesi ve denetlenmesi, hata ve suistimallerin ortaya çıkarılması çalışmalarını yürütmüştür.

TÜRİB faaliyetlerinin adil ve rekabetçi bir ortamda, güvenilir şekilde yürütülmesini teminen; yatırımcıların hak ve menfaatlerinin korunması, mali piyasalarda güven ve istikrarın sağlanması, mevcut sistemlerinin etkin çalışmasının sağlanması ve ekonomide önemli zararlar doğurabilecek işlem ve uygulamaların önlenmesi amaçlanmaktadır. Bu kapsamda, TÜRİB faaliyetlerinin genel risklilik düzeyi sadece ulusal bazda faaliyet gösteren kişi ve kurumları değil, aynı zamanda ürün piyasalarımıza yatırım yapan uluslararası yatırımcıları ve bu işlemlere aracılık eden takas ve saklamacı kuruluşları da yakından ilgilendirmektedir. Bu durum; TÜRİB'e hizmetlerini uluslararası standartlarda sunma zorunluluğu getirmiş ve bunun sağlanması için de etkin iç denetim, iç kontrol ve risk yönetimi mekanizmaları oluşturulması ve uygulanması sorumluluğunu yüklemiştir. Risk yönetiminde faaliyet kolu yönetimi, merkezi risk yönetimi fonksiyonu ve bağımsız gözden geçirmeden oluşan üçlü savunma hattı yaklaşımı kapsamında gerekli aksiyonlar alınmaya başlanmıştır. Buna göre;

- *Faaliyet kolu yönetiminde, Borsanın her bir Birimi tarafından sunulan ürün ve hizmetlerden, kullanılan süreç, insan kaynağı ve sistemlerden kaynaklanan risklerin tespit edilmesi ve Üst Yönetimin bilgilendirilmesine uygun aksiyonların alınması sağlanmaktadır.*
- *Merkezi risk yönetimi fonksiyonu, görev ve sorumlulukların ayrıştırılması ile süreç ve fonksiyonların onları icra eden operasyonel birimler dışında Mevzuata Uyum ve Süreç Yönetimi tarafından gözden geçirilmesi yoluyla sağlanmaktadır.*

Piyasalarımızda işlem gören ürünlerimiz ve yeni çıkarılacak ürün ve devreye alınacak hizmetlere yönelik iş geliştirme konusunda Borsa iş birimleri ile yakın ilişki içerisinde danışmanlık faaliyetleri yürütülmüştür.

1. Denetim Faaliyetleri

TÜRİB'in iç denetim yaklaşımı; birim denetimi, süreç denetimi, soruşturma, inceleme ve takip denetimini kapsamaktadır. Denetim sonucunda tespit edilen riskleri içeren denetim raporları Üst Yönetime sunulur. Öte yandan, yönetim

prosedürlerinin ve iş süreçlerinin etkinliği ve yeterliliği risk açısından değerlendirilir. İç Denetim Ekibi, 2020 yılında Genel Müdür tarafından yapılan görevlendirmeler neticesinde denetimlerini gerçekleştirmiştir. Toplam 9 adet denetim faaliyeti gerçekleştirilmiştir.

T.C. Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) tarafından T.C. Ticaret Bakanlığı'na sevk edilen 3 adet başvuru talebine ilişkin olarak Bakanlık ile eşgüdüm içinde çalışmalar yürütülmüştür.

TÜRİB'in olağan birim ve süreç denetimleri Yıllık Denetim Planı ile belirlenir. Yıllık Denetim Planı, her bir birimin risk önceliklerini değerlendirmek ve daha önce tespit edilen risklerle ilgili tedbirleri takip etmek amacıyla Üst Yönetim ile yapılan toplantıların ardından oluşturulur. Risk odaklı denetim yaklaşımının gereği olarak denetim uzayı ve denetim uzayında yer alan unsurlar 2020 yılında yeni oluşturulan mevzuata uyum ve süreç yönetimi fonksiyonuna ilişkin faaliyetlerin sonucu olarak yeniden belirlenmiş, öncelikli olarak öne çıkan süreçler denetim planına dahil edilmiştir. Diğer yandan, İç Denetim Prosedürü'nün hazırlığı çalışmaları da tamamlanmıştır.

2. Piyasa Gözetim Faaliyetleri

TÜRİB tarafından işletilen piyasada yürütülen işlemlerin, güvenilir, şeffaf, etkin ve rekabetçi bir şekilde gerçekleştirilmesi, olağan dışı işlem, fiyat, lisanslı depoların ELÜS ihraçları ve benzeri piyasa ve ELÜS hareketlerinin raporlanması amacıyla uluslararası standartlara uygun, sürdürülebilir bir piyasa gözetim ve raporlama sisteminin temellerini oluşturması için kurulum çalışmaları devam etmektedir. Bu çerçevede, aktif piyasa gözetim faaliyeti kapsamında oluşturulan anlık ve günlük piyasa izleme raporlarına ek olarak sinyal ve uyarı üretim mekanizmalarının geliştirilmesine başlanmıştır.

Borsamız gözetim faaliyetleri kapsamında toplam 8 adet rapor düzenlenmiştir.

Borsamızın karar alma süreçlerinde "veri destekli karar alma" yöntemini uygulayabilmesi için gerekli teknolojik araçlara sahip olması amacıyla Bilgi Teknolojileri Birimi tarafından başlatılan Kurumsal Raporlama Projesi çalışmalarına katkıda bulunulmuştur.

3. Mevzuata Uyum ve Süreç Yönetimi Faaliyetleri

TÜRİB teşkilatı içerisindeki birimlerin işleyiş kurallarının standartlara uygun şekilde hazırlanması ve kurum içi doküman yönetimi sisteminde paylaşılması çalışmaları yürütülmüştür. Bu kapsamda 4 adet prosedür/talimatname yayınlanmış ve 35 adet prosedür/talimatname iş birimlerinin desteğiyle yayına hazır hale getirilmiştir.

TÜRİB faaliyetleri arasına eklenmesi düşünülen ürün, hizmet ve işlemlerin, mesleki özen ve titizlik ve mevzuata uyum çerçevesinde ve Borsa içinde saydamlık ve tarafsızlık ilkesi ile görüşüldüğü komiteler oluşturulmuştur.

TÜRİB Yönergeleri'nde ana hatları çizilen bazı idari işlemlerin uçtan uca unvan, yetki ve sorumluluklar, onaylar ve kullanılan ekranlar dahil uygulama ayrıntılarını düzenleyen prosedür taslakları hazırlanmış ve onay süreci başlatılmıştır.

Borsa faaliyetleri kapsamındaki mevzuat gelişmeleri düzenli takip edilerek, düzenli olarak Borsa içi bilgilendirme faaliyetine başlanmıştır.

Borsamızın paydaşlara sağladığı hizmetlere yönelik iş sürekliliğinin etkinliğinin artırılması kapsamında Borsa genelinde yürütülen tüm hizmetlerin ve hizmetlere ilişkin süreçlerin belirlenmesi, süreçlerin kritiklik seviyelerinin ortaya çıkarılması, belirlenen süreçler üzerindeki etkisi olabilecek mevcut ya da potansiyel risklerin tanımlanması ve de-recelendirilmesi iş birimlerinin de katılımı ile gerçekleştirilmiş ve süreç – risk envanteri oluşturulmuştur. Belirlenen risklerin izlenmesi ve kontrol faaliyetleriyle risklerin etkilerini en aza indirebilecek risk yönetim uygulamalarının oluşturulması amacıyla yeni risk yönetimi metodolojisi belirleme çalışmalarına başlanmıştır.

Borsamız tarafından sağlanan bilgi teknolojileri hizmetlerinin kalitesini artırmaya yönelik olarak iş sürekliliği ve bilgi güvenliği faaliyetlerinin etkinliği ve uluslararası standartlara uyumluluğu kapsamında ISO 27001- Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi, ISO 22301 İş Sürekliliği Yönetim Sistemi, ISO 20000-1 Bilgi Teknolojileri Hizmet Yönetimi Sistemi kurulum çalışmaları başlatılmıştır. Çalışmalar ile ilgili proje planı çıkarılmış, standartlara uyum projesi yapıldığında elde edilecek kazanımlar ve ilgili standartların eksikliğinde ortaya çıkabilecek risklerin belirlenmesi üzerine çalışmalara başlanmıştır. 2022 yılı itibarıyla sertifikasyon başvurusuna hazır duruma gelmesi planlanmaktadır.

Borsamız bünyesinde Ar-Ge Merkezi kurma çalışmaları kapsamında yürütülen faaliyetler kapsamında oluşturulan proje ekibine destek verilmiştir.

Hukuk Müşavirliği Birimi ile birlikte aktif rol alınarak KVKK çerçevesinde, Borsanın tüm birimleri ve personeli dahil edilerek, kişisel verileri koruma mevzuatına uyum çalışmaları kapsamında Kanun'un öngördüğü açık rıza alma ve aydınlatma yükümlülüklerinin yerine getirilmesi ile prosedürlerin oluşturulması faaliyetlerine devam edilmiştir.

F. Eğitim ve Tanıtım Faaliyetlerimiz

1. Borsa İçi Eğitim Faaliyetleri

Borsamız nezdinde çalışanların Structured Query Language (SQL), proje yönetimi, test, ileri seviye excel, ilk yardım vb. konularda eğitim almaları sağlanmıştır.

2. Borsa Tanıtım Faaliyetleri

1. Tanıtım Toplantıları

TÜRİB, başta Ticaret Borsaları olmak üzere birçok tarım piyasası katılımcıları ile ürün ihtisas borsacılığı ve ELÜS hakkında tanıtım toplantıları gerçekleştirmiştir. Küresel boyutta yaşanan COVID-19 pandemisi nedeniyle söz konusu toplantılar yılın ikinci yarısında dijital ortamlarda sürdürülmüştür.

Üniversite Seminerleri

Avrasya Tarım Ekonomistleri Derneği (ATED) ve **TÜRİB** iş birliği ile üniversite bünyesinde bulunan Tarım Ekonomisi Bölümü öğrencileri ve öğretim üyeleri katılımı ile “ELÜS, Lisanslı Depoculuk ve ELÜS Piyasası” konulu **14 adet tanıtım toplantısı** gerçekleştirilmiştir. Söz konusu üniversiteler:

- 14.01.2021 Selçuk Üniversitesi Tarım Ekonomisi Bölümü
- 04.03.2021 Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Tarım Ekonomisi Bölümü
- 10.03.2021 Namık Kemal Üniversitesi Tarım Ekonomisi Bölümü
- 12.03.2021 Isparta Üniversitesi Tarım Ekonomisi Bölümü
- 12.03.2021 Akdeniz Üniversitesi Tarım Ekonomisi Bölümü
- 17.03.2021 Çukurova Üniversitesi Tarım Ekonomisi Bölümü
- 24.03.2021 Ahi Evran Üniversitesi Tarım Ekonomisi Bölümü
- 26.03.2021 Siirt Üniversitesi Tarım Ekonomisi Bölümü
- 30.03.2021 Altınözü Tarım Bilimleri MYO
- 05.04.2021 Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Tarım Ekonomisi Bölümü
- 06.04.2021 Uludağ Üniversitesi Tarım Ekonomisi Bölümü
- 08.04.2021 Ege Üniversitesi Tarım Ekonomisi Bölümü
- 16.04.2021 Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Tarım Ekonomisi Bölümü
- 05.05.2021 Harran Üniversitesi Tarım Ekonomisi Bölümü

Ayrıca **Anadolu Üniversitesi** ile yayın, eğitim ve diğer iş birliği alanlarında çalıştaylar yapılmış ve 20.05.2021 Anadolu Üniversitesi akademisyen ve öğrencilerine “**ELÜS, Lisanslı Depoculuk ve ELÜS Piyasası**” konulu seminer verilmiştir.

Diğer Tanıtım Toplantıları

- 22 Ocak 2021 | **OdeaBank**'in organizasyonunda gerçekleştirilen “**Konya’da Dış Ticaret Buluşmaları**” toplantısına TÜRİB’i temsilen katılım sağlanmıştır.
- 26 Ocak 2021 | **T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı, T.C. Ticaret Bakanlığı ve TMO** ile lisanslı depoculuk sisteminde yaşanan sorunlar ile çözüm önerilerinin ele alındığı “**Lisanslı Depoculuk Değerlendirme Toplantısı**”na TÜRİB’i temsilen katılım sağlanmıştır.
- 25 Şubat 2021 | **Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği**'nin (TSPB) organizasyonunda “**ELÜS, Lisanslı Depoculuk ve ELÜS Piyasası**” genel katılımlı tanıtım toplantısı yapılmıştır.
- 02 Mart 2021 | **Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu (IFAD)** daveti ile **T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı, IFAD, FAO ve UNDP** iş birliği ile hazırlanan “**COVID-19 Rapid Impact Assessment on the Agri-Food Sector and Rural Areas in Turkey**” rapor sunumu toplantısına TÜRİB’i temsilen katılım sağlanmıştır.
- 04 Mart 2021 | **Hububat Tedarikçileri Derneği-HUBUDER** üyelerine “**Lisanslı Depoculuk, TÜRİB ve ELÜS Ticareti Uygulamaları**” çevrimiçi toplantısı TÜRİB’i temsilen katılım sağlanmıştır.
- 13-14 Mart 2021 | **Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı-TEPAV**'in organize ettiği **Adana Çalıştayı**na TÜRİB’i temsilen katılım sağlanmıştır.
- 02 Nisan 2021 | **Koç Finans Ar-Ge**'ye TÜRİB ve ELÜS Piyasası tanıtılmıştır.
- 7 Nisan 2021 | **Trabzon Ticaret Borsası** üyeleriyle **ELÜS, Lisanslı Depoculuk ve ELÜS Piyasası** semineri yapılmıştır.
- TCMB Gıda ve Tarımsal Ürün Piyasaları Analiz Müdürlüğü** ile Borsamız ve veri seti hakkında bilgi paylaşımı toplantısı gerçekleştirilmiştir.

20 Nisan - 24 Mayıs 2021

Tarım Kredi Kooperatifleri Bölge Müdürlükleri ve Sözleşmeli Üretim ve Ürün Değerlendirme Müdürlüğü ile toplam **8 adet tanıtım toplantısı** yapılmıştır. Bu toplantılar:

1. Şanlıurfa Bölge Birliği	5. Kayseri Bölge Birliği
2. Gaziantep Bölge Birliği	6. Kütahya Bölge Birliği
3. Mersin Bölge Birliği	7. Konya Bölge Birliği
4. İzmir Bölge Birliği	8. Ankara Bölge Birliği

26 Mayıs 2021

Hububat Tedarikçileri Derneği-HUBUDER'in "**2021 Yılı Hasadına Doğru Türkiye ve Dünya Tahıl Konferansı**"na TÜRİB'i temsilen katılım sağlanmıştır.

27 Mayıs 2021

8 adet kooperatifin birleşimi ile oluşan **Marmarabirlik** tarafından organize edilen genel katılımlı tanıtım toplantısında **ELÜS İşlemleri ve TÜRİB** konulu sunum gerçekleştirilmiştir.

08 - 09 Haziran 2021

IGC (International Grain Conference) etkinliğine TÜRİB'i temsilen katılım sağlanmıştır.

18 Haziran 2021

Lisanslı Depoculuk Çalıştayı'na TÜRİB'i temsilen katılım sağlanmıştır.

21 Eylül 2021

Katılım Emeklilik ile **TÜRİB, ELÜS Piyasası ve Tarımsal Ürün Fiyat Endeksleri** tanıtımına yönelik toplantı yapılmıştır.

06 Ekim 2021

Dünya Yatırımcı Haftası etkinlikleri kapsamında ELÜS Piyasası'nın tanıtımı amacıyla "**Tarım Emtiasına Elektronik Ürün Senedi ile Yatırımı Uzmanına Sor**" oturumu gerçekleştirilmiştir.

13 Ekim 2021

BRF-Banvit şirketine **ELÜS Piyasası İşlem Platformu** hakkında tanıtım toplantısı gerçekleştirilmiştir.

01 Kasım 2021

Fındık Çalıştayında TÜRİB temsil edilmiş ve ELÜS Piyasası ve fındık ELÜS'ünde lisanslı depoculuğun gelişimine yönelik görüş alışverişinde bulunulmuştur.

11 - 14 Kasım 2021

Türkiye Un Sanayicileri Federasyonu (TUSAF) tarafından düzenlenen **Türkiye Hububat Kongresi 2021** kapsamında TÜRİB temsil edilmiş ve Borsamız hakkında bilgiler verilmiştir.

17 Kasım 2021

Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği (TSPB) organizasyonunda gerçekleştirilen Türkiye Sermaye Piyasaları Kongresi 2021 kapsamında **“Tarım Sektörünün Finansallaşması ve Finansmana Erişimi”** panelinde TÜRİB temsil edilmiş ve tarım emtiasında lisanslı depoculuk ve ürün borsacılığı hakkında TÜRİB deneyimi paylaşılmıştır.

29 Kasım 2021

İstanbul Ticaret Borsası üyelerine **Lisanslı Depoculuk ve ELÜS Piyasası** semineri yapılmıştır.

ii. Sunumlar ve Yayınlar

Borsamız, tarım borsacılığı araştırma ve tanıtım kapsamında aşağıdaki faaliyetleri yürütmüştür:

07 Mayıs 2021

International Conference on Business and Technology'de **“Factors Affecting Food Price Stability: Evidence From Turkey”** konulu makale **Sn. Dr. Necla İ. KÜÇÜKÇOLAK** ve **Sn. Ceren SOPACI** tarafından sunulmuştur. İlgili makale, söz konusu konferansta **“En İyi Makale Ödülü”**ne layık görülmüş, uluslararası yayında kitap bölümü olarak yayımlanması için seçilmiştir.

iii. İş Birlikleri

a. Akademik İş Birlikleri

Başkent Üniversitesi'yle 10.02.2021 tarihinde, karşılıklı kültürün geliştirilmesi ve teknoloji transferleri, fuar ve çeşitli etkinliklere dayalı iş birliği protokolü gerçekleştirilmiştir.

Avrasya Tarım Ekonomistleri Derneği (ATED) ile 07.12.2020 tarihinde yapılan protokol kapsamında 2021 yılında nihai amacı karşılıklı bilgi ve birikime ulaşılması olan iş birliği protokolünün gereklilikleri, ATED ile birlikte organize edilen eğitim ve bilgilendirme çalışmaları ile yerine getirilmiştir.

TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi ile 31.12.2020'de imzalanan fikri sınai mülkiyet hakların yönetimi, girişimcilik ve şirketleşme, proje pazarı konuları gibi birçok ögeyi içinde barındıran iş birliği protokolü çalışmaları devam ettirilmiştir.

Hacettepe Üniversitesi İstatistik Bölümü öğretim üyesi Prof. Dr. Hüseyin TATLIDİL ile 03.12.2020 tarihinde imzalanan iş birliği protokolü kapsamında 2021 yılında başta TÜRİB Tarımsal Ürün Endeksleri olmak üzere endeks metodolojileri hakkında bilgilendirme ve eğitim hizmetleri gibi faaliyetler gerçekleştirilmiştir.

Anadolu Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fuat ERDAL ile 08.12.2021 tarihinde, sektörümüze ilişkin uzman sayısının artırılması, yayın eksikliğini giderilmesi ve ürün ihtisas borsacılığının geliştirilmesine yönelik görüş alışverişine dayalı iş birliği protokolü imzalanmıştır.

TEPAV ile 03.12.2020 tarihinde imzalanan karşılıklı veri transferi, ulusal/uluslararası ortak proje başvuruları ve uzman havuzundan yararlanmasına dayalı iş birliği protokolü kapsamında, TEPAV ile birlikte uluslararası kuruluşlar nezdindeki projelere yönelik çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

07.10.2021 tarihinde **Dokuz Eylül Üniversitesi İstatistik, Risk ve Aktüerya Uygulama Araştırma Merkezi (DEÜ İRAMER)** ve **Hacettepe Üniversitesi** temsilcileri ile "TÜRİB Tarımsal Ürün Endeksleri" ve Ar-Ge kapsamında iş birliği alanları çerçevesinde yürütülebilecek konular hakkında görüş alışverişinde bulunulmuştur.

04.11.2021 tarihinde **İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ)** ve **İTÜ KKTC** tarafından gerçekleştirilen "KKTC'de Tarımsal Ürün Borsalarının Kurulması: Fırsatlar ve Zorluklar Çalıştayı"nda TÜRİB temsil edilmiş ve tarım emtiasında lisanslı depoculuk ve ürün borsacılığı hakkında TÜRİB deneyimi ve Türkiye uygulaması hakkında bilgi verilmiştir.

b. Sektörel İş Birlikleri

TÜRİB olarak, lisanslı depoculuğun yaygınlaştırılması ve ELÜS'ün kullanım alanlarının artırılması kapsamında gerçekleştirilen iş birlikleri şunlardır:

DenizBank ile 27.09.2021 tarihinde ELÜS teminatlı kredilerin yaygınlaştırılmasına yönelik faaliyetler çerçevesinde iş birliği

ŞekerBank ile 24.08.2021 tarihinde ELÜS teminatlı kredilerin yaygınlaştırılması ve lisanslı depoculuğun kullanımını artırmaya yönelik iş birliği

Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri ile 2021 yılında da devam eden üye kooperatiflerin satın aldığı sözleşmeli tarıma konu ürünlerin lisanslı depolarda saklanarak ELÜS'e dönüştürülmesi ve TÜRİB'de alım-satımına ilişkin iş birliği

Yapay Zeka Derneği ile 21.01.2021 tarihinde STK-sanayi iş birliğine dayalı, proje ve etkinlik faaliyetlerine yönelik iş birliği

G. Hukuki Süreçlere Yönelik Faaliyetlerimiz

1. Genel Kurul ve Yönetim Kurulu Toplantıları

02.06.2021 tarihinde 2020 Yılı Çağrılı Olağan Genel Kurul Toplantısı gerçekleştirilmiş olup, 2021 faaliyet yılı içerisinde Şirketin faaliyetlerini yönlendiren 29 adet Yönetim Kurulu kararı alınmıştır.

2. Sözleşmeler ve Taahhütnameler

Sözleşmeli tarıma konu ürünlerin alım satımının Türkiye Ürün İhtisas Borsası nezdinde gerçekleştirilmesi projesi kapsamında; 2020 yılında imzalananlara ek olarak, piyasanın güven, serbest rekabet ve istikrar içinde işleyebilmesini teminen 290 adet Tarım Kredi Kooperatifi ile sözleşme akdedilmiştir.

5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu'nun 22 nci maddesine dayanılarak, 2020 yılında imzalananlara ek olarak 31 adet Lisanslı Depo ile daha sözleşme akdedilmiştir. İmzaları ve evrakları tamamlanan sözleşmeler, T.C. Ticaret Bakanlığı'nın onayının ardından yürürlüğe girmiştir.

2020 yılındaki taahhütnamelere ek olarak 4 adet Takas Merkezi Üyesi ile daha Borsamızda gerçekleştirilen işlemler için yatırımcılara yatırım hesabı açılması, emir iletimi aşamasında bakiye kontrolü yapılması ve işlem sonrası takasın tamamlanmasına ilişkin süreçlere yönelik "*Elektronik Ürün Senetlerine İlişkin İşlemler Sırasında Oluşabilecek Temerrüt Durumuna İlişkin Taahhütname*" akdedilmiştir.

Mevcut durumda, Borsamızın taraf olduğu yürürlükte olan sözleşme sayısı 500'dür.

3. Mevzuat Çalışmaları

2021 yılında yürütülen çalışmalar sonucunda aşağıda listesi verilen mevzuat yürürlüğe girmiştir.

01 Şubat 2021	Borsamız Genel Müdürü'nün onayı ile Elektronik Ürün Senedi Piyasası Prosedürü 6. Revizyonu yürürlüğe girmiştir.
01 Mart 2021	Borsamız Genel Müdürü'nün onayı ile Elektronik Ürün Senedi Piyasası Prosedürü 7. Revizyonu yürürlüğe girmiştir.
31 Mart 2021	Borsamız Genel Müdürü'nün onayı ile TÜRİB Tarımsal Ürün Endeksleri Hesaplama ve Yayınlama Prosedürü yürürlüğe girmiştir.
07 Nisan 2021	Borsamız Genel Müdürü'nün onayı ile Problem Çözüm Prosedürü yürürlüğe girmiştir.
12 Nisan 2021	Borsamız Genel Müdürü'nün onayı ile 2021/4 sayılı Kurum Dışı ile Bilgi Paylaşım Kuralları Talimatnamesi yürürlüğe girmiştir.
16 Ağustos 2021	Borsamız Genel Müdürü'nün onayı ile Uzaktan Çalışma Prosedürü yürürlüğe girmiştir.
07 Eylül 2021	Borsamız Genel Müdürü'nün onayı ile Personel Hakları Prosedürü yürürlüğe girmiştir.
08 Kasım 2021	Borsamız Genel Müdürü'nün onayı ile TÜRİB Tarımsal Ürün Endeksleri Hesaplama ve Yayınlama Prosedürü'nün 1. Revizyonu yürürlüğe girmiştir.
21 Aralık 2021	Borsamız Genel Müdürü'nün onayı ile Elektronik Ürün Senedi Piyasası Prosedürü 8. Revizyonu yürürlüğe girmiştir. T.C. Ticaret Bakanlığı ve Sermaye Piyasası Kurulu'ndan gerekli izinler alınarak ve Borsamız Yönetim Kurulu'nun onayı ile Elektronik Ürün Senedi Piyasası Yönergesi'nin 1. Revizyonu yürürlüğe girmiştir.

Borsamızın tabi olduğu yönetmeliklerin güncel ihtiyaçlara cevap verebilir hale getirilmesini teminen 12.11.2011 tarih ve 28110 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Elektronik Ürün Senedi Yönetmeliği, 12.04.2013 tarih ve 28616 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Yönetmeliği ve 10.08.2017 tarih ve 30150 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ürün İhtisas Borsasının Kuruluş, Faaliyet, İşleyiş ve Denetim Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik’in güncellenebilmesi için T.C. Ticaret Bakanlığı ile çalışmalar yürütülmüştür.

Diğer taraftan, 20.04.2019 tarih ve 30751 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Türkiye Ürün İhtisas Borsasında Aracılık Faaliyetleri ile Aracıların Gözetimi ve Denetimi Hakkında Yönetmelik’te yapılan değişiklikler ile T.C. Ticaret Bakanlığı’nın izni ile Borsamız nezdinde Teverruk Piyasası oluşturulabileceği düzenlenmiştir.

4. Hukuki Görüşler

Borsamızın hizmet birimlerinin karşılaştıkları hukuki problemlerin giderilebilmesini teminen, sözlü ve yazılı olarak talep edilen hukuki görüşlerden 35 adedi yazılı olarak cevaplanmıştır.

5. Fikri Mülkiyet Hukuku Kapsamında Çalışmalar

i. Marka İşlemleri

2021 yılında Borsamız tarafından Türk Patent ve Marka Kurumu’na 13 adet marka başvurusu yapılmış olup, başvuruların tamamı marka olarak tescil edilmiştir.

ii. Patent İşlemleri

TÜRİB Tarımsal Ürün Endeksleri buluşu için 22.03.2021 tarihinde Türk Patent ve Marka Kurumu’na patent başvurusu yapılmış olup, 03.12.2021 tarihinde Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından Araştırma Raporu ve İnceleme Raporu hazırlanarak, İncelemeli Patent Belgesi verilmesine karar verilmiştir.

Ayrıca, TÜRİB Tarımsal Ürün Endeksleri buluşunun yurt dışında da patent korumasından yararlanabilmesi amacıyla PCT (Patent Cooperation Treaty – Patent İşbirliği Antlaşması) başvurusu yapılması için gerekli hazırlıklar yapılmıştır.

6. Dava ve İcra Takipleri

26.07.2019 tarihi itibarıyla faaliyetlerine başlamış olan Borsamıza 2021 yılında herhangi bir uyuşmazlık, dava veya icra takibi tebliğ edilmemiştir.

Diğer taraftan, Borsamıza üçüncü kişi sıfatı ile muhtelif dosya borçlularının, Borsamız nezdindeki alacaklarına ilişkin olarak 09.06.1932 tarih ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu’nun 89 uncu maddesinin birinci fıkrası uyarınca muhtelif icra daireleri tarafından 194 adet ihbarname gönderilmiş ve anılan ihbarnamelere Borsamız adına cevap verilmesi sağlanmıştır.

H. Muhasebe ve Finans Faaliyetlerimiz

2021 mali yılı, genel olarak Borsanın kurumsal kimliğinin getirdiği ihtiyaçların giderilmeye ve artan işlem hacminin getirdiği iş yükünün verimlilik esası çerçevesinde yönetilmeye çalışıldığı bir yıl olmuştur.

Süregelen pandemi koşullarının da etkisiyle teknolojik altyapıların geliştirilmeye ve iyileştirilmeye çalışılması Birim'in esas hedefi olarak belirlenmiştir. Bu çerçevede, bütçe ve yönetim raporlaması için 2020 yılında planlanmaya başlanan yazılım projesi, 2021 yılında kurulum, uyum ve test aşamaları olarak başarıyla tamamlanmış ve canlıya alınmıştır. Bununla birlikte, Mali İşler Birimi'ne ait periyodik raporlar, ilişkili üçüncü taraflara ve yönetime ilgili zamanlarda iletilmiştir.

Üst Yönetime raporlamalar kapsamında, mali veri açıklama takvimi oluşturulmuş ve özellikle ilgili yıl bütçesi, geçmiş yıl verileri ve gerçekleştirmeler karşılaştırmalı olarak sunulmuştur. Bunun yanı sıra, büyüyen proje portföyünde nakit/ maliyet yönetimi yapılması sağlanmıştır.

E-vergi uygulamalarını aktif olarak kullanan Borsanın, bu çerçevedeki doğru uygulama ve uyum beceri seviyesinin tespiti amacıyla konusunda uzman denetim şirketi ile çalışılmış ve süreç olumlu bir şekilde tamamlanmıştır.

Mali İşler Birimi tarafından üretilen mali verinin doğruluğu, güvenilirliği ve hesap verebilirlik seviyesinin üst düzeyde sürdürülebilirliği kapsamında, periyodik Yeminli Mali Müşavir denetimleri ve bağımsız denetim gerçekleştirilmiş ve ilgili paydaşlara raporlamaların yapılması sağlanmıştır. Yine bu kapsamda, 2020 yılı birim faaliyetleri Borsa İç Denetim Birimi tarafından denetlenmiş ve sonuçlar Üst Yönetimle paylaşılmıştır.

Halihazırda yıl içinde başlayan yazılım projesine kullanıcı kabul testi ve analiz seviyesinde destek sağlanmış ve ilgili kapsamda oluşacak yeni ürünlerin vergi mevzuatı çalışmalarında aktif görev alınmıştır.

Temel fonksiyon süreçlerine ilişkin risk yönetimi kapsamında akışlar oluşturulmuş ve Birim prosedürleri tamamlanmıştır.

Birimin fonksiyonları kapsamında, süreç ve risk matrisi çalışmalarına katılmış, ayrıca problem çözüm prosedürüne görüş desteği verilmiştir.

Büyüyen aktif varlıkların risk yönetimi kapsamında sigorta süreçleri tamamlanmıştır. Maddi duran varlık yönetimi sağlanmıştır.

Borsanın, 5746 sayılı Kanun kapsamında yerinde Ar-Ge Merkezi olmasıyla teşvik yönetim süreçleri oturtulmuş ve ilgili hesaplamaların/bildirimlerin zamanında yapılması sağlanmıştır.

Bunlara ilaveten, Borsanın ihale, sözleşme ve yeni ürün geliştirme süreçlerine Birim faaliyetleri kapsamında destek verilmiştir.

Tüm bu süreçte Birim ekibinin bilgi ve becerilerinin artırılması ve teorik güncellemelere hakim olması hedeflenmiş ve bu kapsamda eğitimlere katılmış ve süreli yayınlar takip edilmiştir.

I. İnsan Kaynakları Faaliyetlerimiz

Yeni çalışan kadroların planlanma süreçleri ve işe alım faaliyetleri yürütülmüştür. Bu kapsamda yeni adaylar ile görüşmeler yapılmış ve istihdam sağlanmıştır.

Çalışan motivasyonunu artırma amaçlı çalışmalar yürütülmüştür.

Yıllık izin sistemi ile ilgili çalışmalar yapılmış, izin sistemi güncellenmiştir. Yeni performans sistemi ile ilgili görüşmeler yapılmış ve adımlar atılmıştır.

İş Sağlığı ve Güvenliği süreçleri sistematik hale getirilmiş, aylık düzenlenen toplantılar ile yeni süreçlerin devreye alınması kolaylaştırılmıştır. İş Sağlığı ve Güvenliği eğitimleri verilmeye başlanmıştır. İş Sağlığı ve Güvenliği faaliyetleri kapsamında çalışanların iş yeri hekimi ziyaretleri planlanıp gerçekleştirilmiştir.

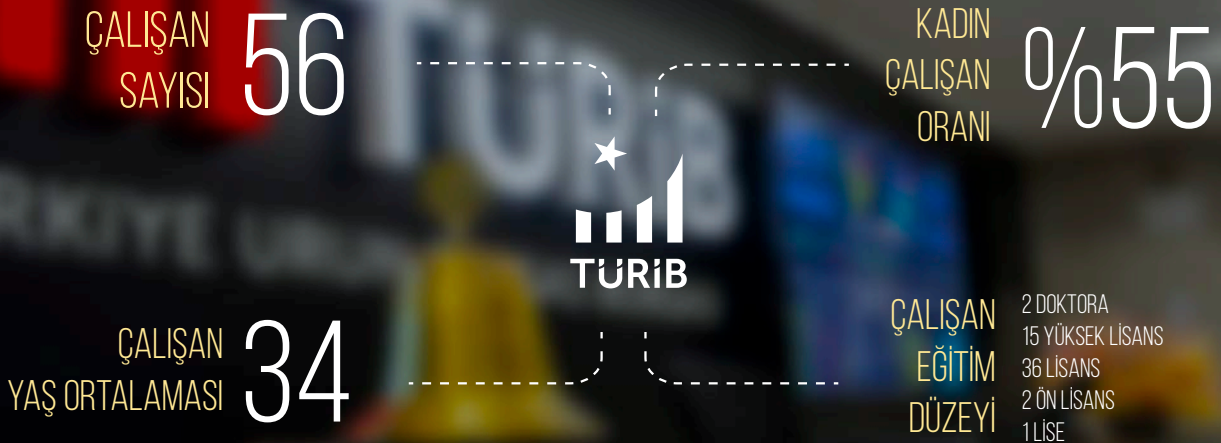
İşe yeni başlayan çalışanların, Borsamıza alışma süreçlerini kısaltabilmek adına oryantasyon sistemi güncellenmiş ve yeni sistem uygulanmaya başlanmıştır.

İ. Destek Hizmetleri Faaliyetlerimiz

Tüm sterilizasyon, temizlik ve hijyen standartları yeniden yapılandırılmış, çalışanların sağlıklı bir iş ortamında görevlerine devam edebilmeleri için tüm imkanlar sağlanmıştır.

J. Çalışanlarımız

Borsamız 2021 yılı sonu itibarıyla, **56 çalışan** ile yoluna devam etmektedir. Çalışanlarımızın **%55'ini kadın çalışanlar** oluşturmaktadır. Genç istihdamı destekleme politikamız çerçevesinde, **yaş ortalamamız 34'tür**. Çalışanlarımızın **2'si doktora, 15'i yüksek lisans, 36'sı lisans, 2'si ön lisans ve 1'i lise mezunu** olup, 2'si doktora, 3'ü yüksek lisans eğitimlerine devam etmektedir. Ek olarak, 1 çalışanımız çift yüksek lisans mezunu olup, 1 çalışanımız da ikinci yüksek lisansına devam etmektedir.

K. Üst Yönetim Kadrosu

Ali KIRALI

Genel Müdür

Ali KIRALI, 1976 yılında Ankara'da doğdu. 1999 yılında Ortadoğu Teknik Üniversitesi Ekonomi bölümünden lisans derecesi ile mezun olan Ali KIRALI, aynı üniversitede Avrupa Çalışmaları alanında yüksek lisansını ve Massachusetts Institute of Technology'de MBA yüksek lisansını tamamladı. İş hayatına Sermaye Piyasası Kurulu, Ortaklıklar Finansmanı Dairesi'nde başlayan KIRALI, 2009-2012 yılları arasında Citibank'ın New York, ABD ve Seul, Güney Kore ofislerinde yapılandırılmış finansal ürünler ve Eximbank garantileri ile desteklenmiş kredi ve sermaye piyasası araçları çözümleri alanlarında hizmet sunmuş, Citibank İstanbul'da Yatırım Bankacılığı bölümünde birleşme ve devralma işlemlerinde danışmanlık hizmeti vermiştir. Ardından Odeabank'da Ekonomik Araştırmalar ve Stratejik Planlama Direktörü görevinin yanı sıra İcra Komitesi ve Aktif Pasif Komitesi üyeliği görevlerinde bulunan KIRALI, Şubat 2019'dan beri Türkiye Ürün İhtisas Borsası A.Ş. Genel Müdürlüğü görevini yürütmektedir.

Dr. Necla İ. KÜÇÜKÇOLAK

Genel Müdür Yardımcısı

Necla İ. KÜÇÜKÇOLAK 1969 yılında Adapazarı'nda doğdu. 1991 yılında İstanbul Üniversitesi İngilizce İktisat Bölümünden mezun oldu. Aynı üniversitede Para-Banka yüksek lisans (1992) ve doktora (1998) programlarını tamamladı. Ayrıca, İngiltere'de Reading Üniversitesi İşletme Bölümünde Jean Monnet Bursu ile yüksek lisans (2005) ve ABD'de Harvard Üniversitesi'nde Kamu Yönetimi yüksek lisans (2010) programlarını tamamladı. Çalışma hayatına 1991 yılında Pamukbank'ta Hazine Bölümünde Dealer olarak başladı. 1993-2011 yılları arasında Borsa İstanbul'da (eski adı İMKB) çeşitli bölümlerde uzman ve yönetici kademelerde görev aldı. 2012-2019/04 yılları arasında Takasbank'ta dış işlemler, dış ilişkiler ve çeşitli takas operasyonlarından sorumlu direktörlük yaptı. 2019 Mayıs ayından itibaren TÜRİB'de piyasalardan sorumlu Genel Müdür Yardımcısı olarak görev yapmaktadır.

Hüseyin CİĞEROĞLU

Genel Müdür Yardımcısı

Hüseyin CİĞEROĞLU, 1976 yılında Hamburg'da doğdu. 1998 yılında ODTÜ Elektrik-Elektronik Mühendisliği bölümünden mezun oldu. 2004 yılında aynı üniversite ve bölümde yüksek lisansını tamamladı. Çalışma hayatına 1998'de Karel Elektronik'te yazılım mühendisi olarak başladı. 1999-2008 yılları arasında Meteksan Sistem'de Sistem Çözümleyici, Proje Yöneticisi, Çözüm Mimarı olarak çalıştı. 2008-2013 yılları arasında Siemens Enterprise Communications şirketinde proje yöneticiliği ve grup yöneticiliği yaptı. 2013'den 2016 yılına kadar ICTerra'da Savunma ve Kamu Sektör Direktörü olarak görev yaptı. 2016-2019 arasında SAP'de Kıdemli Sektör Danışmanı olarak çalıştı. 2019 Nisan ayından beri TÜRİB'de Bilgi Hizmetlerinden sorumlu Genel Müdür Yardımcısı olarak görev yapmaktadır.

Burcu DOĞAN

Direktör

1981 yılında Ankara'da doğdu. Bilkent Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölümünden 2005 yılında mezun oldu. Aynı yıl PwC (PricewaterhouseCoopers) Türkiye Ofisi Vergi ve Danışmanlık hizmetlerinde iş hayatına başladı. Yaklaşık 13 yıl farklı yerel ve uluslararası kurumlar için vergi mevzuatı ve mali yasal düzenlemeler çerçevesinde denetim ve danışmanlık işlerini yürüttü. Bu süreçte 2009 yılında Ankara Üniversitesi İşletme yüksek lisansını tamamladı. Kendisi SMMM unvanına sahiptir. Nisan 2019 itibarıyla Türkiye Ürün İhtisas Borsası A.Ş. bünyesine katıldı. Kuruluş sürecinde Mali İşler tarafındaki sorumluluklarına ek olarak İnsan Kaynakları ve İdari İşler yöneticiliği yapmış ve ilgili birimlerin altyapısının kurulmasını sağlamıştır. Nisan 2020 itibarıyla Mali İşler Direktörü olarak görevine devam etmektedir.

Ali Cem SUCA

Direktör

1977 yılında Ankara'da doğdu. 1995 yılında Ankara Atatürk Anadolu Lisesi'nden mezun olan SUCA, 2000 yılında Ortadoğu Teknik Üniversitesi İktisat bölümünden şeref öğrencisi lisans derecesi ile mezun olmuştur. TOBB ETÜ'de İşletme Yüksek Lisans programına devam etmektedir. 2001-2019 yılları arasında Sermaye Piyasası Kurulu Aracılık Faaliyetleri Dairesi'nde görev yapan SUCA, Nisan 2019'dan itibaren Türkiye Ürün İhtisas Borsası A.Ş.'de Aracılık Faaliyetleri Direktörlüğü görevini yürütmektedir.

Dr. Ali Sabri TAYLAN

Direktör

1982 yılında İzmir’de doğdu. 2005 yılında Hacettepe Üniversitesi İstatistik Bölümünden mezun oldu ve aynı üniversitede İstatistik yüksek lisans (2007) programını tamamladı. Ardından 2021 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi’nde İstatistik doktora programını bitirdi. Çalışma hayatına 2005 yılında Anadolu Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü’nde finansal mühendislik ve istatistik konularında çalışmak üzere araştırma görevlisi olarak başladı. 2008 – 2013 yılları arasında Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsası A.Ş. (birleşim sonrası Borsa İstanbul A.Ş.) Piyasa Gözetim Biriminde uzman olarak görev aldı. 2013 – 2015 yılları arasında Kuveyt Türk Katılım Bankası’nda Analitik Bankacılık Müdürlüğü’nde analitik ve yapay zekâ çalışmalarından sorumlu müdür yardımcılığı görevinde bulundu. 2015 – 2019 yılları arasında TEB Yatırım ve Yapı Kredi Yatırım’da Risk Yönetimi müdürlüğü yaptı. 2019 Nisan ayından itibaren Türkiye Ürün İhtisas Borsası A.Ş.’de Denetim ve Gözetimden sorumlu Direktör olarak görev yapmaktadır.

Alkim AYDAŞ

Baş Hukuk Müşaviri

1979 yılında Bolu’da doğdu. 2002 yılında Çankaya Üniversitesi Hukuk bölümünden mezun oldu. 2018 yılında Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı Ekonomi ve Enerji Hukuku Yüksek Lisans Programı eğitimini tamamladı. AYDAŞ, 2003 yılı itibarıyla Ankara Barosu’na kayıtlı olarak avukatlık yapmış ve iş hayatının ilk 5 yılında T.C. Ziraat Bankası A.Ş. 2. Bölge Başkanlığı, T.C. Ziraat Bankası A.Ş.’ye ait 5 şube, Raya Turizm Ticaret Ltd. Şti. ile Çağdaş Boya A.Ş.’de hukuki danışmanlık ve avukatlık hizmetleri yürütmüştür. 2007-2017 tarihleri arasında S.S. Pancar Ekicileri Kooperatifleri Birliği (Pankobirlik) Hukuk Müşaviri olarak görev almış ve aynı kurumda 2021 yılına kadar Baş Hukuk Müşavirliği yapmıştır. 2014 yılından bu yana Ankara Bölge Adliye Mahkemesi’nde Nitelikli Hesaplamalar, Ticaret ve Borçlar Hukuku alanında Kayıtlı Bilirkişi olarak görev almakta olup, 2017 yılı itibarıyla 6325 Sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu uyarınca, T.C. Adalet Bakanlığı Arabuluculuk Sicili’ne kayıtlı olarak Ticaret Hukuku, Banka ve Finans Hukuku, İş Hukuku alanlarında arabuluculuk yapmaktadır.

Bilge ÜNSAL

Yönetmen

1982 yılında İstanbul'da doğdu. Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat bölümünden 2002 yılında mezun oldu. Aynı yıl Fresenius Medical Care Genel Müdürlük'te İnsan Kaynakları ve Mali Raporlama alanında iş hayatına başladı. 2005 yılında OYAK Bank Genel Müdürlük bünyesinde Tahsis Yetkili Yardımcısı olarak yer aldı. ING BANK bünyesinde Ankara Bölge Satış Yetkilisi, Ticari Tahsis Yönetmeni, Ticari Bölge Satış Koordinatörü ve ING FAKTORING bünyesinde İç Anadolu Bölge Müdürü görevlerinde bulundu. 2019 yılı Kasım ayı itibarıyla Türkiye Ürün İhtisas Borsası A.Ş. bünyesinde İnsan Kaynakları ve İdari İşler'den sorumlu Yönetmen olarak çalışmaktadır.

TURKIYE ÜRÜN İHTİSAS BORSASI

TOBB İkiz Kuleleri C Blok Kat: 19
Dumlupınar Bulvarı No: 252
06530 ANKARA

T: +90 312 939 35 90
F: +90 312 939 35 56

www.turib.com.tr

